

Banca Transilvania S.A.

SITUAȚII FINANCIARE CONSOLIDATE ȘI INDIVIDUALE

Pregătite în conformitate cu
**Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de
Uniunea Europeană**

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2016

CUPRINS

Raportul auditorului independent	
Situația profitului sau pierderii și alte elemente ale rezultatului global consolidat și individual	1-2
Situația consolidată și individuală a poziției financiare	3
Situația consolidată și individuală a modificărilor capitalurilor proprii	4-7
Situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie	8-9
Note la situațiile financiare consolidate și individuale	10-146

Situația consolidată și individuală a profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

	Note	Grup		Banca	
		2016 Mii lei	2015 Mii lei	2016 Mii lei	2015 Mii lei
Venituri din dobânzi		2.027.555	2.416.977	1.971.218	2.369.872
Cheltuieli cu dobânzile		-263.522	-464.802	-260.484	-460.088
Venituri nete din dobânzi	8	1.764.033	1.952.175	1.710.734	1.909.784
Venituri din speze și comisioane		652.900	603.085	624.114	582.247
Cheltuieli cu speze și comisioane		-106.629	-116.099	-114.651	-124.731
Venituri nete din speze și comisioane	9	546.271	486.986	509.463	457.516
Venit net din tranzacționare	10	197.383	179.877	183.493	179.428
Câștig net din vânzarea instrumentelor financiare disponibile spre vânzare	11	401.691	222.208	402.226	222.086
Contribuția la Fondul de Garantare Depozite și la Fondul de Rezoluție	12	-72.792	-95.308	-72.792	-95.308
Alte venituri din exploatare	13	170.051	108.212	90.268	81.879
Venituri operaționale		3.006.637	2.854.150	2.823.392	2.755.385
Cheltuieli nete cu ajustările de depreciere pentru active, provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	14	-658.087	-797.514	-654.223	-794.954
Cheltuieli cu personalul	15	-665.818	-676.742	-631.487	-650.324
Cheltuieli cu amortizarea	25,26	-93.911	-91.662	-72.358	-77.616
Alte cheltuieli operaționale	16	-529.984	-638.117	-466.201	-617.962
Cheltuieli operaționale		-1.947.800	-2.204.035	-1.824.269	-2.140.856
Câștig din achiziții		-	1.650.600	-	1.650.600
Profitul înainte de impozitare		1.058.837	2.300.715	999.123	2.265.129
Venit cu impozitul pe profit	17	218.176	147.302	229.317	152.539
Profitul exercițiului financiar		1.277.013	2.448.017	1.228.440	2.417.668
Profitul atribuibil:					
A acționarilor Băncii		1.272.422	2.446.129	-	-
Profit alocat intereselor care nu controlează		4.591	1.888	-	-
Profitul exercițiului financiar		1.277.013	2.448.017	1.228.440	2.417.668
Rezultatul pe acțiune de bază	45	0,3491	0,6709	-	-
Rezultatul pe acțiune diluat	45	0,3481	0,6679	-	-

Situația consolidată și individuală a profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global (continuare)

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

	Note	Grup		Banca	
		2016 <i>Mii lei</i>	2015 <i>Mii lei</i>	2016 <i>Mii lei</i>	2015 <i>Mii lei</i>
Profitul exercițiului financiar		1.277.013	2.448.017	1.228.440	2.417.668
Elemente care nu pot fi niciodată reclasificate în profit sau pierdere		2.052	244	1.749	741
Creșteri din reevaluarea imobilizărilor corporale, nete de impozit		1.783	1.082	1.783	1.082
Alte elemente ale rezultatului global		269	-838	-34	-341
Elemente care sunt sau pot fi reclasificate în profit sau pierdere					
Rezerve de valoare justă (instrumente financiare disponibile pentru vânzare), nete de impozit, din care:		-219.403	-17.126	-210.879	-15.732
Câștig net din tranzacții cu instrumente financiare disponibile pentru vânzare, transferat în contul de profit și pierdere		-401.691	-222.208	-402.226	-200.490
Modificarea valorii juste a instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare, netă de impozit		182.288	205.082	191.347	184.758
Impozit pe venit înregistrate direct în alte elemente ale rezultatului global		34.778	2.652	33.461	2.350
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar încheiat		1.094.440	2.433.787	1.052.771	2.405.027
Situația rezultatului global aferent:					
A acționarilor Băncii		1.089.849	2.431.899	-	-
Intereselor fără control		4.591	1.888	-	-
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		1.094.440	2.433.787	1.052.771	2.405.027

Situațiile financiare au fost aprobate de Consiliul de Administrație în data de 22 martie 2017 și au fost semnate în numele acestuia de:

Horia Ciorcilă
Președinte

George Călinescu
Director General Adjunct

Situația consolidată și individuală a poziției financiare la 31 decembrie

	Note	Grup		Banca	
		2016 Mii lei	2015 Mii lei	2016 Mii lei	2015 Mii lei
Active					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	18	5.293.660	4.997.930	5.293.635	4.997.896
Plasamente la bănci	19	2.785.505	3.908.864	2.746.582	3.889.483
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	20	163.520	161.028	59.890	56.819
Credite și avansuri acordate clienților	21	26.710.402	24.894.560	27.209.976	25.107.527
Investiții nete de leasing	22	523.643	331.054	-	-
Titluri de valoare disponibile spre vânzare, din care:	23	14.993.828	12.242.959	15.120.524	12.332.576
- Titluri gajate (contracte repo)		1.488.289	301.936	1.488.289	301.936
Titluri de valoare deținute până la scadență	23	20.691	12.942	-	-
Investiții în participații	24	-	-	136.671	84.886
Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	558.734	452.266	370.305	337.076
Imobilizări necorporale	26	86.600	74.472	78.396	72.425
Fondul comercial	26	2.774	376	-	-
Creanțe privind impozitul curent	27	119.103	132.651	125.055	133.769
Creanțe privind impozitul amânat	27	378.716	113.906	373.940	111.162
Alte active financiare	28	194.151	137.382	170.153	128.642
Alte active nefinanciare	29	112.897	118.702	84.474	90.404
Total active		51.944.224	47.579.092	51.769.601	47.342.665
Datorii					
Depozite de la bănci	30	247.268	388.425	247.268	388.425
Depozite de la clienți	31	41.681.475	38.301.741	41.851.773	38.395.292
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	32	2.304.911	1.129.702	2.246.461	985.142
Datorii subordonate	33	424.111	416.424	424.111	416.352
Provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	34	514.582	708.199	506.955	705.596
Alte datorii financiare	35	469.975	277.032	441.158	268.891
Alte datorii nefinanciare	36	111.869	83.108	67.787	65.206
Total datorii excluzând datoriile financiare către deținătorii de unități de fond		45.754.191	41.304.631	45.785.513	41.224.904
Datorii financiare către deținătorii de unități de fond		37.326	33.648	-	-
Total Datorii		45.791.517	41.338.279	45.785.513	41.224.904
Capitaluri proprii					
Capital social	37	3.732.549	3.112.505	3.732.549	3.112.505
Acțiuni proprii	38	-29.993	-11.806	-16.546	-
Prime de capital		28.374	28.316	28.374	28.316
Rezultat reportat	39	1.954.073	2.523.109	1.779.244	2.389.102
Rezerva din reevaluare	40	26.227	26.470	27.188	27.377
Rezerve privind activele disponibile pentru vânzare	41	-8.791	175.511	10.790	187.928
Alte rezerve	42	432.061	380.588	422.489	372.533
Capitaluri proprii atribuibile acționarilor Băncii		6.134.500	6.234.693	5.984.088	6.117.761
Interese care nu controlează		18.207	6.120	-	-
Total capitaluri proprii		6.152.707	6.240.813	5.984.088	6.117.761
Total datorii și capitaluri proprii		51.944.224	47.579.092	51.769.601	47.342.665

Situațiile financiare au fost aprobate de Consiliul de Administrație în data de 22 martie 2017 și au fost semnate în numele acestuia de:

Horia Ciorecilă
Președinte

George Călinescu
Director General Adjunct

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată a modificărilor capitalurilor proprii

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

Grup	Nota	Atribuibile acționarilor Băncii									Total	
		Capital social	Acțiuni proprii	Prime de capital	Rezerve din reevaluare	Rezerve din active financiare disponibile pentru vânzare	Alte rezerve	Rezultat reportat	Total Atribuibil acționarilor băncii	Interese care nu controlează		
<i>In mii lei</i>												
Sold la 1 ianuarie 2016		3.112.505	-11.806	28.316	26.470	175.511	380.588	2.523.109	6.234.693	6.120	6.240.813	
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar												
Profitul exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	1.272.422	1.272.422	4.591	1.277.013	
Situația altor elemente ale rezultatului global, net de taxe												
Pierderi din modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile pentru vânzare (nete de impozit amânat)	41	-	-	-	-	-184.302	-	-	-184.302	-	-184.302	
Reevaluarea imobilizărilor corporale nete de impozit	40	-	-	-	1.498	-	-	-	1.498	-	1.498	
Rezultat reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	40	-	-	-	-1.741	-	-	1.741	-	-	-	
Distribuire la rezervele statutare		-	-	-	-	-	51.473	-51.473	-	-	-	
Alte elemente ale rezultatului global	39	-	-	-	-	-	-	231	231	-	231	
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	-243	-184.302	51.473	1.222.921	1.089.849	4.591	1.094.440	
Contribuții și distribuții ale acționarilor												
Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor constituite din profit	37, 39	620.000	-	-	-	-	-	-620.000	-	-	-	
Majorarea capitalului social din conversia datoriilor	37	44	-	58	-	-	-	-	102	-	102	
Achiziții acțiuni proprii	38	-	-16.546	-	-	-	-	-	-16.546	-	-16.546	
Recunoașterea beneficiilor acordate angajaților sub forma instrumentelor de capitaluri proprii		-	-	-	-	-	-	30.000	30.000	-	30.000	
Acțiuni proprii primite cu titlu gratuit la subsidiare	38	-	-1.641	-	-	-	-	-	-1.641	-	-1.641	
Dividende distribuite acționarilor		-	-	-	-	-	-	-1.200.000	-1.200.000	-	-1.200.000	
Alte mișcări (Intrare în consolidare, corecții rezultat reportat, modificare procent fonduri)	39	-	-	-	-	-	-	-1.957	-1.957	7.496	5.539	
Total contribuții / distribuții ale acționarilor		620.044	-18.187	58	-	-	-	-1.791.957	-1.190.042	7.496	-1.182.546	
Sold la 31 decembrie 2016		3.732.549	-29.993	28.374	26.227	-8.791	432.061	1.954.073	6.134.500	18.207	6.152.707	

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 146 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată a modificărilor capitalurilor proprii

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

Grup	Nota	Atribuibile acționarilor Băncii							Total Atribuibil acționarilor băncii	Interese care nu controlează	Total
		Capital social	Acțiuni proprii	Prime de capital	Rezerve din reevaluare	Rezerve din active financiare disponibile pentru vânzare	Alte rezerve	Rezultat reportat			
<i>In mii lei</i>											
Sold la 1 ianuarie 2015		2.695.125	-21.253	38.873	27.000	189.897	266.241	597.213	3.793.096	4.167	3.797.263
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar											
Profitul exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	2.446.129	2.446.129	1.888	2.448.017
Situația altor elemente ale rezultatului global, net de taxe											
Pierderi din modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile pentru vânzare (nete de impozit amânat)	41	-	-	-	-	-14.386	-	-	-14.386	-	-14.386
Reevaluarea imobilizărilor corporale nete de impozit	40	-	-	-	909	-	-	-	909	-	909
Rezultat reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	40	-	-	-	-1.439	-	-	1.439	-	-	-
Distribuire la rezervele statutare	42	-	-	-	-	-	114.347	-114.347	-	-	-
Alte elemente ale rezultatului global	39	-	-	-	-	-	-	-753	-753	-	-753
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	-530	-14.386	114.347	2.332.468	2.431.899	1.888	2.433.787
Contribuții și distribuții ale acționarilor											
Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor constituite din profit	39	406.823	-	-	-	-	-	-406.823	-	-	-
Majorarea capitalului social din conversia datoriilor		10.557	-	-10.557	-	-	-	-	-	-	-
Achiziții acțiuni proprii	38	-	-65.857	-	-	-	-	-	-65.857	-	-65.857
Plăți pe bază de acțiuni	38	-	75.304	-	-	-	-	251	75.555	-	75.555
Interese care nu controlează		-	-	-	-	-	-	-	-	65	65
Total contribuții / distribuții ale acționarilor		417.380	9.447	-10.557	-	-	-	-406.572	9.698	65	9.763
Sold la 31 decembrie 2015		3.112.505	-11.806	28.316	26.470	175.511	380.588	2.523.109	6.234.693	6.120	6.240.813

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 146 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

Banca Transilvania S.A.

Situația individuală a modificărilor capitalurilor proprii

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

Banca	Nota	Atribuibile acționarilor Băncii						Rezultat reportat	Total
		Capital social	Acțiuni proprii	Prime de capital	Rezerve din reevaluare	Rezerve din active financiare disponibile pentru vânzare	Alte rezerve		
<i>In mii lei</i>									
Sold la 1 ianuarie 2016		3.112.505	-	28.316	27.377	187.928	372.533	2.389.102	6.117.761
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	-	-
Profitul exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	1.228.440	1.228.440
Situația altor elemente ale rezultatului global, net de taxe									
Câștiguri/Pierderi din modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile spre vânzare, nete de impozitul amânat	41	-	-	-	-	-177.138	-	-	-177.138
Reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale nete de impozit	40	-	-	-	1.498	-	-	-	1.498
Rezultat reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	40	-	-	-	-1.687	-	-	1.687	-
Distribuire la rezervele statutare	42	-	-	-	-	-	49.956	-49.956	-
Alte elemente ale rezultatului global	39	-	-	-	-	-	-	-29	-29
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	-189	-177.138	49.956	1.180.142	1.052.771
Contribuții și distribuții ale acționarilor									
Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor constituite din profit	37, 39	620.000	-	-	-	-	-	-620.000	-
Majorarea capitalului social prin utilizarea primelor de capital	37	44	-	58	-	-	-	-	102
Recunoașterea beneficiilor acordate angajaților sub forma instrumentelor de capitaluri proprii	39	-	-	-	-	-	-	30.000	30.000
Achiziție acțiuni proprii	38	-	-16.546	-	-	-	-	-	-16.546
Dividende distribuite acționarilor	39	-	-	-	-	-	-	-1.200.000	-1.200.000
Total contribuții / distribuții ale acționarilor		620.044	-16.546	58	-	-	-	-1.790.000	-1.186.444
Sold la 31 decembrie 2016		3.732.549	-16.546	28.374	27.188	10.790	422.489	1.779.244	5.984.088

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 146 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

Banca Transilvania S.A.

Situația individuală a modificărilor capitalurilor proprii

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

Banca	Nota	Atribuibile acționarilor Băncii							Total
		Capital social	Acțiuni proprii	Prime de capital	Rezerve din reevaluare	Rezerve din active financiare disponibile pentru vânzare	Alte rezerve	Rezultat reportat	
<i>In mii lei</i>									
Sold la 1 ianuarie 2015		2.695.125	-10.468	38.873	27.852	201.142	259.277	490.160	3.701.961
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar									
Profitul exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	2.417.668	2.417.668
Situația altor elemente ale rezultatului global, net de taxe									
Pierderi din modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile pentru vânzare (nete de impozit amânat)	41	-	-	-	-	-13.214	-	-	-13.214
Reevaluarea imobilizărilor corporale nete de impozit	40	-	-	-	909	-	-	-	909
Rezultat reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	40	-	-	-	-1.384	-	-	1.384	-
Distribuire la rezervele statutare	42	-	-	-	-	-	113.256	-113.256	-
Alte elemente ale rezultatului global	39	-	-	-	-	-	-	-336	-336
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	-475	-13.214	113.256	2.305.460	2.405.027
Contribuții și distribuții ale acționarilor									
Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor constituite din profit	39	406.823	-	-	-	-	-	-406.823	-
Majorarea capitalului social prin utilizarea primelor de capital		10.557	-	-10.557	-	-	-	-	-
Achiziții acțiuni proprii	38	-	-65.857	-	-	-	-	-	-65.857
Plăți pe bază de acțiuni	38	-	76.325	-	-	-	-	305	76.630
Total contribuții / distribuții ale acționarilor		417.380	10.468	-10.557	-	-	-	-406.518	10.773
Sold la 31 decembrie 2015		3.112.505	-	28.316	27.377	187.928	372.533	2.389.102	6.117.761

Situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

În mii lei	Nota	Grup		Banca	
		2016	2015	2016	2015
Flux de numerar din / (folosit în) activitatea de exploatare					
Profitul exercițiului financiar		1.277.013	2.448.017	1.228.440	2.417.668
Ajustări pentru:					
	25,				
Cheltuiala cu amortizarea / deprecierea	26	93.911	91.662	72.358	77.616
Ajustări de depreciere și scoateri în afara bilanțului ale activelor financiare, provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	14	794.765	858.115	790.901	855.554
Ajustarea activelor financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere		-524	2.343	-56	2.321
Venituri cu impozitul pe profit	17	-218.176	-147.302	-229.317	-152.539
Venituri din dobânzi		-2.027.555	-2.416.977	-1.971.218	-2.369.872
Cheltuieli cu dobânzile		263.522	464.802	260.484	460.088
Impozit pe profit plătit/încasat		1.711	-203.552	8.714	-196.400
Cost de achiziție		-	-1.650.600	-	-1.650.600
Alte ajustări		219.731	148.164	138.294	173.558
Profitul net ajustat cu elemente nemonetare		404.398	-405.328	298.600	-382.606
Modificări în activele și pasivele din exploatare					
Modificarea titlurilor de valoare		-2.971.807	85.565	-2.992.344	127.843
Modificarea depozitelor la bănci		-129.935	-335.870	-121.586	-376.670
Modificarea creditelor și avansurile acordate clienților		-2.858.628	-1.983.501	-3.319.939	-2.119.432
Modificarea investiției nete de leasing		-189.696	-93.609	-	-
Modificarea activelor financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere		-1.968	-19.440	-3.015	-6.829
Modificarea altor active financiare		-56.769	-54.541	-41.511	67.769
Modificarea altor active		27.791	-93.404	132	-12.760
Modificarea depozitelor de la clienți		3.413.002	3.966.720	3.489.703	4.009.708
Modificarea depozitelor de la bănci		-141.180	255.077	-141.181	255.078
Modificarea altor datorii financiare		138.600	71.335	117.924	79.270
Modificarea altor datorii		-252.133	-145.805	-11.986	-390.668
Dobânzi încasate		2.120.088	1.823.071	2.089.319	1.774.258
Dobânzi plătite		-297.419	-491.858	-294.027	-487.251
Numerar net din / (folosit în) activități de exploatare		-795.656	2.578.412	-929.911	2.537.710
Flux de numerar din/(folosit în) activitatea de investiții					
Achiziții de imobilizări corporale		-154.328	-105.325	-79.813	-26.766
Achiziții de imobilizări necorporale		-39.912	-32.185	-33.579	-31.293
Încasări din vânzarea de active corporale		4.523	6.620	1.066	4.570
Achiziții de participații		-7.688	-211.342	-51.785	-221.372
Achiziții titluri deținute până la scadență		-7.504	-12.942	-	-
Dividende încasate	13	<u>7.892</u>	<u>3.258</u>	<u>11.640</u>	<u>9.800</u>
Numerar net folosit în activitatea de investiții		-197.017	-351.916	-152.471	265.061

Situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie (continuare)

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

În mii lei	Nota	Grup		Banca	
		2016	2015	2016	2015
Flux de numerar din / (folosit în) activitatea de finanțare					
Încasări brute din împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare		14.461.259	15.067.470	14.456.684	14.992.983
Plăți brute din împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare		-13.246.032	-14.988.780	-13.154.836	-14.954.299
Plăți brute din datorii subordonate		-26.528	-30.273	-26.528	-30.273
Plăți dividende		-1.145.657	-	-1.145.657	-
Plăți pentru acțiuni proprii		-16.546	-65.857	-16.546	-65.857
Numerar net folosit în activitatea de finanțare		26.496	-17.440	113.117	-57.446

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Creșterea/scăderea netă a numerarului și a echivalentelor de numerar	-966.177	2.209.056	-969.265	2.215.203
Numerarul și disponibilități la Banca Centrală la 1 ianuarie	8.607.236	6.398.180	8.597.019	6.381.816
Numerarul și echivalentele de numerar la 31 decembrie	7.641.059	8.607.236	7.627.754	8.597.019

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

1. Entitatea raportoare

Banca Transilvania S.A.

Banca Transilvania S.A. ("Banca") este o societate pe acțiuni înregistrată în România. Banca și-a început activitatea ca societate bancară în 1993, fiind autorizată de către Banca Națională a României să desfășoare activități în domeniul bancar. Banca și-a demarat activitatea în 1994 și serviciile desfășurate de aceasta se referă la activități bancare pentru persoane juridice și persoane fizice.

Grupul Banca Transilvania ("Grupul") cuprinde Societatea-mamă, Banca Transilvania S.A. („Banca”) și filialele acesteia cu sediul în România și în Republica Moldova. Situațiile financiare individuale și consolidate la data de 31.12.2016 cuprind Banca Transilvania S.A. ("Societatea mamă" sau "BT") și subsidiarele sale (denumite în continuare "Grupul").

Grupul are următoarele domenii de activitate: bancar, care este desfășurat de către Banca Transilvania S.A. („Banca”), leasing și credite de consum, care sunt desfășurate în special de BT Leasing Transilvania IFN S.A., BT Operațional Leasing S.A., BT Direct IFN S.A, BT Microfinanțare IFN S.A. și BT Leasing MD S.R.L., managementul activelor, care este desfășurată de BT Asset Management S.A.I. S.A. De asemenea, Banca deține controlul în 5 fonduri de investiții pe care le și consolidează prin metoda consolidării globale.

În semestrul I al anului 2016 Grupul a achiziționat prin Fondul închis de investiții BT Invest 1 pachetul majoritar de acțiuni (51,89%) din societatea SC Sinteza S.A. la o valoare de 7.890 mii lei, la data achiziției SC Sinteza deținea un procent de 99,765% din societatea SC Chimprod SRL.

Banca își desfășoară activitatea prin intermediul sediului său social localizat în Cluj-Napoca, 54 de sucursale, 447 agenții, 33 puncte de lucru, 7 divizii de medici, 2 agenții private banking în România și Italia și un centru regional situat în București (31 decembrie 2015: 60 de sucursale, 455 agenții, 31 puncte de lucru, 9 divizii de medici în întreaga țară și 1 centru regional situat în București).

În anul 2013 Banca a deschis o sucursală în Italia, care din punct de vedere operațional și-a început activitatea în anul 2014.

Numărul angajaților activi ai Grupului la 31 decembrie 2016 era de 7.573 angajați (31 decembrie 2015: 7.227 angajați).

Numărul angajaților activi ai Băncii la 31 decembrie 2016 era de 7.014 angajați (31 decembrie 2015: 6.863 angajați).

Sediul social al Băncii este Str. George Barițiu nr. 8, Cluj-Napoca, România.

Structura acționariatului Băncii este următoarea (au fost prezentate specific deținerile peste 10%):

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2015
Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare ("BERD")	8,60%	11,46%
Persoane fizice române	16,97%	16,77%
Societăți comerciale românești	29,32%	32,99%
Persoane fizice străine	1,82%	1,89%
Societăți comerciale străine	43,29%	36,89%
Total	100%	100%

Banca Transilvania S.A.

Acțiunile Băncii sunt listate la Bursa de Valori București și sunt tranzacționate sub simbolul TLV.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

1. Entitatea raportoare (*continuare*)

Filialele Grupului sunt formate din următoarele entități:

Filiala	Domeniu de activitate	31 decembrie 2016	31 decembrie 2015
BT Capital Partners S.A.	investiții	99,59%	99,40%
BT Leasing Transilvania IFN S.A.	leasing	100,00%	100,00%
BT Investments S.R.L.	investiții	100,00%	100,00%
BT Direct IFN S.A.	credite de consum	100,00%	100,00%
BT Building S.R.L.	investiții	100,00%	100,00%
BT Asset Management SAI. S.A.	managementul activelor	80,00%	80,00%
BT Solution Agent de Asigurare S.R.L.	activități auxiliare case de asigurări și pensii	99,95%	99,95%
BT Asiom Agent de Asigurare S.R.L.	activități auxiliare case de asigurări și pensii	99,95%	99,95%
BT Safe Agent de Asigurare S.R.L.	activități auxiliare case de asigurări și pensii	99,99%	99,99%
BT Intermedieri Agent de Asigurare S.R.L.	activități auxiliare case de asigurări și pensii	99,99%	99,99%
BT Compania de Factoring S.R.L.	factoring	100,00%	100,00%
BT Operațional Leasing S.A.	leasing	94,73%	94,73%
BT Leasing MD S.R.L.	leasing	100,00%	100,00%
BT Microfinanțare IFN S.A.	credite de consum	100,00 %	0,00 %
BT Transilvania Imagistică S.A.	alte activități referitoare la sănătatea umană	89,71%	89,71%
Improvement Credit Collection S.R.L	activități ale agențiilor de colectare și a birourilor de raportare a creditului	100,00%	100,00%
Sinteza S.A.	fabricare alte produse chimice organice de bază	46,98%	0,00 %
Chimprod S.R.L.	fabricarea produselor farmaceutice de bază	46,87%	0,00 %

BT Leasing Transilvania IFN S.A.

BT Leasing Transilvania IFN S.A. a fost fondată în 1995 ca o societate privată pe acțiuni, conform legislației din România. Societatea a fost înființată inițial sub numele de LT Leasing Transilvania S.A., care a fost schimbat cu numele actual în februarie 2003. Societatea își desfășoară activitatea prin intermediul sediului său social localizat în Cluj-Napoca, 1 agenție și 24 puncte de vânzare (2015: 1 agenție și 20 puncte de vânzare) în întreaga țară. Societatea oferă în leasing o gamă variată de autovehicule, echipamente de producție și alte echipamente.

Numărul angajaților activi la 31 decembrie 2016 era de 106 angajați (2015: 105 angajați).

Sediul social al BT Leasing Transilvania IFN S.A. Str. Constantin Brâncuși nr 74-76, et. 1 Cluj-Napoca, România.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

1. Entitatea raportoare (*continuare*)

BT Asset Management SAI S.A.

BT Asset Management SAI S.A. este o societate de administrare de investiții, membră a Grupului Financiar Banca Transilvania, autorizată de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (actualmente Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare și „ASF”) prin decizia nr. 903/29.03.2005, număr de înregistrare în Registrul Public ASF PJR05SAIR/120016 din 29.03.2005.

BT Asset Management SAI administrează atât fonduri deschise de investiții cât și fonduri închise de investiții. La 31 decembrie 2016, BT Asset Management SAI administrează 11 fonduri de investiții dintre care: 9 fonduri deschise de investiții și 2 fonduri închise de investiții, având peste 47.000 de investitori și active în administrare de peste 3,242 miliarde lei.

BT Asset Management SAI S.A. oferă o gamă completă de produse de investiții, începând cu fondurile de venit fix, fonduri diversificate, fonduri de tip index, până la fondurile de acțiuni. Deschiderea către piața de capital este asigurată clienților prin investiții atât în România, cât și în statele membre ale UE (în special Austria), plasamentele putând fi făcute atât în lei, cât și în euro. Numărul angajaților activi la 31 decembrie 2016 era de 28 angajați (2015: 23 angajați). Societatea are sediul social în Municipiul Cluj-Napoca, Strada Emil Racoviță, numărul 22, etaj 1 + mansardă, Județul Cluj.

BT Capital Partners S.A.

BT Securities S.A. a luat ființă în anul 2003 ca urmare a schimbării denumirii și sediului social al societății comerciale Transilvania Capital Invest S.A.

La începutul anului 2016, BT Securities S.A. compania de brokeraj a Grupului Financiar al Băncii Transilvania, a devenit BT Capital Partners S.A., ca rezultat al preluării activității de investment banking a Capital Partners, cea mai importantă firmă românească independentă de consultanță în domeniul M&A și Corporate Finance, devenind astfel și membru exclusiv în România al M&A Internațional, una dintre cele mai mari alianțe la nivel global a firmelor independente din domeniul fuziunilor și achizițiilor.

În noua sa formulă, BT Capital Partners oferă asistență pentru atragerea de finanțare prin intermediul pieței de capital, servicii de brokeraj, consultanță pentru fuziuni și achiziții, atragerea și structurarea de finanțări complexe, cercetare de piață și consultanță strategică.

La 31 decembrie 2016 Societatea avea 63 angajați activi (2015: 58 angajați). Societatea își desfășoară activitatea prin intermediul sediului său social localizat în Cluj-Napoca, str. Constantin Brâncuși nr. 74-76, parter, jud. Cluj, România, și prin 11 puncte de lucru.

BT Direct IFN S.A.

BT Direct IFN S.A. este o instituție financiară nebancaară, fondată în 2003, având ca obiect de activitate finanțarea clienților persoane fizice, ce doresc satisfacerea nevoilor curente prin intermediul creditelor de consum.

În anul 2016 BT Direct IFN S.A. a semnat contracte de credit (credite de consum legate și credite de nevoi personale) având valoare totală creditată cu 24 % mai mare decât în anul 2015, soldul acestor credite la sfârșitul anului 2015 fiind de 148 milioane lei .

Numărul angajaților activi la 31 decembrie 2016 era de 43 (2015: 39 angajați activi).

Societatea își desfășoară activitatea prin intermediul sediului său social localizat în Cluj-Napoca, Str. Constantin Brâncuși nr 74-76.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

2. Bazele prezentării

a) Declarație de conformitate

Situațiile financiare individuale și consolidate ale Grupului și Băncii au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană („IFRS”), în vigoare la data de raportare anuală a Grupului și Băncii, 31 decembrie 2016.

La 31 decembrie 2016, următoarele entități aplicau ca bază a contabilității Standardele Internaționale de Raportare Financiară (“IFRS”): Banca Transilvania S.A. (începând cu 1 ianuarie 2012), BT Asset Management SAI și BT Capital Partners S.A. Toate celelalte entități din Grup aplică prevederile Standardelor de Raportare Statutare în conformitate cu legislația în vigoare la data raportării.

Diferențe între situațiile financiare IFRS și situațiile financiare statutare ale filialelor

Filialele, cu excepția celor menționate anterior, își mențin evidențele contabile în conformitate cu legislația contabilă din România și Republica Moldova. Aceste evidențe contabile ale filialelor Băncii sunt denumite în continuare conturi statutare.

Aceste conturi au fost retratate pentru a reflecta diferențele existente între conturile statutare și IFRS. În mod corespunzător, conturile statutare au fost ajustate, în cazul în care a fost necesar, pentru a armoniza aceste situații financiare consolidate, în toate aspectele semnificative, cu IFRS.

Modificările cele mai importante aduse situațiilor financiare statutare ale filialelor pentru a le alinia Standardelor Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană sunt:

- gruparea mai multor elemente în categorii mai cuprinzătoare;
- ajustări la valori juste și deprecierea valorii instrumentelor financiare, în conformitate cu IAS 39 („Instrumente financiare – recunoaștere și evaluare”);
- constituirea de impozit amânat și
- prezentarea informațiilor necesare în conformitate cu IFRS.

b) Bazele evaluării

Situațiile financiare individuale și consolidate au fost întocmite pe baza convenției costului istoric, cu excepția instrumentelor financiare recunoscute la valoare justă prin contul de profit și pierdere, instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare recunoscute la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global și reevaluarea imobilizărilor corporale și investițiilor imobiliare, cu excepția acelor pentru care valoarea justă nu poate fi stabilită în mod credibil.

c) Moneda funcțională și de prezentare

Elementele incluse în situațiile financiare ale fiecărei entități din Grup sunt evaluate folosind moneda mediului economic principal în care entitatea respectivă operează („moneda funcțională”). Entitățile din cadrul Grupului au moneda funcțională lei, euro și leu moldovenesc. Situațiile financiare consolidate și individuale sunt prezentate în lei, rotunjite la mie.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

2. Bazele prezentării (continuare)

d) Utilizarea estimărilor și judecăților semnificative

Pregătirea situațiilor financiare individuale și consolidate în conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeană presupune din partea conducerii utilizarea unor estimări și judecăți ce afectează aplicarea politicilor contabile, precum și valoarea raportată a activelor, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor. Estimările și judecățile asociate acestora se bazează pe date istorice și pe alți factori considerați a fi elocvenți în circumstanțele date, iar rezultatul acestor factori formează baza judecăților folosite în determinarea valorii contabile a activelor și pasivelor pentru care nu există alte surse de evaluare disponibile. Rezultatele efective pot fi diferite de valorile estimate.

Estimările și judecățile sunt revizuite în mod periodic. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită, dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau în perioada în care estimarea este revizuită și perioadele viitoare, dacă revizuirea afectează atât perioada curentă, cât și perioadele viitoare.

Informațiile legate de acele estimări folosite în aplicarea politicilor contabile care au un efect semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate, precum și estimările ce implică un grad semnificativ de incertitudine, sunt prezentate în Notele 4 și 5.

3. Metode și politici contabile semnificative

Metodele și politicile contabile semnificative au fost aplicate în mod consecvent de către Bancă și entitățile din Grup de-a lungul exercițiilor financiare prezentate în aceste situații financiare consolidate și individuale.

a) Bazele consolidării

Grupul a adoptat următoarele standarde IFRS modificate începând cu data de 1 ianuarie 2014:

- IFRS 10 "Situații financiare consolidate"
- IAS 27 "Situații financiare individuale"
- IFRS 12 "Informații de prezentat cu privire la interesele în alte entități"
- IAS 28 (2011) "Investiții în entități asociate și asocieri în participație"

IFRS 10 "Situațiile financiare consolidate"

IFRS 10 înlocuiește porțiunea din IAS 27 Situațiile financiare consolidate și individuale care abordează contabilitatea pentru situațiile financiare consolidate. Acesta abordează, de asemenea, aspectele incluse în SIC-12 Consolidare – Entități cu scop special.

IFRS 10 stabilește un singur model de control care se aplică tuturor entităților, inclusiv entităților cu scop special. Modificările introduse de IFRS 10 cer conducerii să exercite raționamente semnificative pentru a determina care entități sunt controlate și trebuie, așadar, consolidate de o entitate-mamă, în comparație cu cerințele IAS 27. Conform IFRS 10, controlul este definit atunci când un investitor are 1) putere asupra entității în care se investește; 2) expunere, sau drepturi, asupra unor câștiguri variabile din implicarea sa în entitatea în care se investește; și 3) capacitatea de a folosi puterea sa asupra entității în care se investește pentru a influența câștigurile. Lista filialelor Grupului este prezentată la Nota 1.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

a) Bazele consolidării (*continuare*)

IAS 27 ”Situațiile financiare individuale” (revizuit)

Drept consecință a noilor standarde IFRS 10 și IFRS 12, prevederile rămase în IAS 27 sunt limitate la contabilitatea pentru filiale, entități controlate în comun și asociați, în cadrul situațiilor financiare individuale.

IFRS 12 ”Prezentarea relațiilor cu alte entități”

IFRS 12 include toate informațiile de furnizat prevăzute anterior în IAS 27 cu privire la situațiile financiare consolidate, precum și toate celelalte informații de furnizat prevăzute anterior în IAS 31 și IAS 28. Informațiile se referă la investițiile unei entități în filiale, asocieri în participație, asociați și entități structurate. De asemenea, sunt prevăzute noi informații de furnizat.

IAS 28 ”Investiții în entitățile asociate și în asocierile în participație”(revizuit)

Drept consecință a noilor standarde IFRS 11”Asocieri în participație” și IFRS 12 ”Prezentarea de informații privind interesele în alte entități”, IAS 28”Investiții în entitățile asociate” a fost redenumit IAS 28 ”Investiții în entitățile asociate și în asocierile în participație” și descrie aplicarea metodei punerii în echivalență pentru investițiile în asocierile în participație, suplimentar față de investițiile în entitățile asociate.

i) Filialele

O filială este o întreprindere asupra căreia Banca exercită controlul. Un investitor controlează atunci când este expus sau are drepturi la câștiguri variabile din implicarea sa și are capacitatea de a afecta aceste câștiguri prin puterea sa asupra entității în care a investit.

Banca consolidează situațiile financiare ale filialelor sale în conformitate cu IFRS 10. Lista filialelor Grupului este prezentată la Nota 1.

ii) Interese care nu controlează

Grupul prezintă interesele care nu controlează în situația poziției financiare consolidate, în cadrul capitalurilor proprii, separat de capitalurile proprii ale proprietarilor societății-mamă.

Interesele care nu controlează se măsoară direct proporțional cu procentul deținut în activul net al filialei. Orice modificare a procentului de deținere, care nu are ca efect pierderea controlului se evidențiază ca o tranzacție de capitaluri proprii.

iii) Pierderea controlului

Atunci când Grupul pierde controlul asupra unei filiale, activele (inclusiv orice fond comercial), datoriile precum și valoarea contabilă a oricăror interese care nu controlează sunt derecunoscute la data pierderii controlului. Orice câștig sau pierdere rezultată din pierderea controlului este recunoscut în contul de profit și pierdere.

La data pierderii controlului societatea-mamă recunoaște la valoarea justă orice investiție în fosta filială.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

a) Bazele consolidării (*continuare*)

(iv) Administrarea fondurilor de investiții

Grupul gestionează și administrează active investite în unități de fond în numele investitorilor. Situațiile financiare ale acestor entități nu sunt incluse în situațiile financiare consolidate, cu excepția situațiilor în care Grupul controlează entitatea prin deținerea autorității și a expunerii sau drepturilor asupra veniturilor variabile pe baza participării sale în unitățile fondului de investiții.

v) Tranzacțiile eliminate la consolidare

Decontările și tranzacțiile în interiorul Grupului, ca și profiturile nerealizate rezultate din tranzacții în interiorul Grupului, sunt eliminate în totalitate în situațiile financiare consolidate. Profiturile nerealizate rezultate din tranzacțiile cu entități asociate sau controlate în comun sunt eliminate în limita procentului de participare a Grupului. Profiturile nerealizate rezultate în urma tranzacțiilor cu o entitate asociată sunt eliminate în contrapartidă cu investiția în societatea asociată. Pierderile nerealizate sunt eliminate în mod identic cu profiturile nerealizate, dar numai în măsura în care nu există indicii de depreciere a valorii.

vi) Reflectarea fuziunilor legale prin absorbție în situațiile financiare

Grupul aplică prevederile IFRS 3 “Combinări de întreprinderi” pentru înregistrarea operațiunilor de fuziune prin absorbție în situațiile financiare individuale ale entității absorbante. Prin aplicarea acestei politici situațiile financiare individuale ale societății absorbante după fuziune sunt o continuare a situațiilor financiare consolidate întocmite începând cu data achiziției societății absorbite.

Contul de profit și pierdere și situația altor elemente ale rezultatului global al entității absorbante include veniturile și cheltuielile înregistrate de entitatea absorbită la nivel individual, pentru perioada dintre data preluării controlului (sau sfârșitul ultimului exercițiu financiar) și data fuziunii legale efective.

În absența cerințelor specifice ale Standardelor Internaționale de Raportare Financiară pentru fuziunile legale prin absorbție, Banca a optat să prezinte valoarea contabilă a activelor identificabile dobândite și a datoriilor asumate preluate, în situațiile financiare individuale la data fuziunii legale, după recunoașterea inițială a acestora la valoare justă la data obținerii controlului (7 aprilie 2015).

b) Tranzacții în monedă străină

i) Tranzacții în monedă străină

Operațiunile exprimate în monedă străină sunt înregistrate în lei la cursul oficial de schimb de la data decontării tranzacției. Diferențele de curs rezultate din încheierea acestor tranzacții exprimate în monedă străină sunt evidențiate în situația profitului sau pierderii la data tranzacțiilor folosind rata cursului de schimb de la această dată.

Activele și datoriile monetare înregistrate în devize la data întocmirii situației consolidate și individuale a poziției financiare sunt exprimate în moneda funcțională la cursul din ziua respectivă.

Diferențele de conversie sunt prezentate în rezultatul exercițiului.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

b) Tranzacții în monedă străină (continuare)

Activele și datoriile nemonetare care sunt evaluate la cost istoric în monedă străină sunt înregistrate în moneda funcțională la cursul de schimb de la data tranzacției. Activele și datoriile nemonetare denumite în monedă străină care sunt evaluate la valoarea justă sunt convertite în moneda funcțională la cursul din data la care a fost determinată valoarea justă. Diferențele de conversie sunt prezentate în rezultatul exercițiului.

ii) Conversia operațiunilor în monedă străină

Rezultatele și poziția financiară a operațiunilor derulate într-o monedă diferită de moneda funcțională și moneda de prezentare a Grupului, sunt transformate în această monedă funcțională după cum urmează:

- activele și datoriile, atât monetare cât și nemonetare, ale acestei entități au fost transformate la cursul de închidere la data situației consolidate și individuale a poziției financiare;
- elementele de venituri și cheltuieli ale acestor operațiuni au fost transformate la cursul mediu de schimb al perioadei, ca o estimare pentru cursurile de schimb aferente datelor tranzacțiilor; și
- toate diferențele rezultate au fost clasificate ca și alte elemente ale rezultatului global până la momentul cedării investiției.

Ratele de schimb ale principalelor valute au fost următoarele:

Moneda	31 decembrie 2016	31 decembrie 2015	Variație %
Euro (EUR)	1: LEU 4,5411	1: LEU 4,5245	0,37%
Dolar American (USD)	1: LEU 4,3030	1: LEU 4,1477	3,74%

c) Metoda contabilă pentru efectele hiperinflației

Conform IAS 29 și IAS 21, situațiile financiare ale unei întreprinderi a cărei monedă funcțională este moneda unei economii hiperinflaționiste ar trebui prezentate în termenii puterii de cumpărare curente a monedei la data întocmirii situației consolidate și individuale a poziției financiare, adică elementele nemonetare sunt retratate prin aplicarea indicelui general al prețurilor de la data achiziției sau contribuției. IAS 29 stipulează că o economie este considerată hiperinflaționistă dacă, printre alți factori, indicele cumulat al inflației depășește 100% pe parcursul unei perioade de trei ani. Scăderea continuă a ratei inflației și alți factori legați de caracteristicile mediului economic din România indică faptul că economia a cărei monedă funcțională a fost adoptată de către Grup a încetat să mai fie hiperinflaționistă, cu efect asupra perioadelor financiare începând cu 1 ianuarie 2004. Așadar, prevederile IAS 29 nu au mai fost adoptate în întocmirea situațiilor financiare consolidate și individuale. Astfel, valorile exprimate în unitatea de măsură curentă la 31 decembrie 2003 sunt tratate ca bază pentru valorile contabile raportate în aceste situații financiare consolidate și individuale și nu reprezintă valori evaluate, cost de înlocuire, sau oricare altă măsurare a valorii curente a activelor sau a prețurilor la care tranzacțiile ar avea loc în acest moment.

d) Venituri și cheltuieli din dobânzi

Veniturile și cheltuielile din dobânzi aferente instrumentelor financiare sunt recunoscute în rezultatul exercițiului la cost amortizat folosind metoda dobânzii efective. Metoda dobânzii efective este o metodă de calcul a costului amortizat al unui activ financiar sau a unei datorii financiare și de alocare a venitului sau a cheltuielii din dobânzi pe o perioadă relevantă de timp. Rata dobânzii efective este rata exactă care actualizează fluxurile viitoare estimate de numerar de

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

d) Venituri și cheltuieli din dobânzi (continuare)

plătit sau de încasat pe perioada de viață a instrumentului financiar, sau, când e cazul, pe o perioadă mai scurtă, la valoarea netă raportată a activului sau datoriei financiare.

Pentru calculul ratei dobânzii efective, Grupul și Banca estimează fluxurile viitoare de numerar luând în considerare toți termenii contractuali ai instrumentului financiar (de exemplu plăți în avans, opțiuni call și alte opțiuni similare), dar nu ține cont de pierderi viitoare din credit. Metoda de calcul include toate spezele și comisioanele plătite sau primite între părțile contractuale care sunt parte integrantă a dobânzii efective, costurile de tranzacționare și alte prime și discounturi.

Modificările de valoare justă a instrumentelor derivate deținute pentru acoperirea riscului și a altor active și datorii financiare ținute la valoare justă sunt prezentate în rezultatul net provenind din alte instrumente financiare ținute la valoare justă prin profit sau pierdere.

Odată ce un activ financiar sau un grup de active financiare a înregistrat o pierdere din depreciere, venitul din dobânzi este recunoscut ulterior, folosind rata dobânzii pentru actualizarea fluxurilor de numerar viitoare în scopul măsurării pierderii din depreciere aplicate la valoarea contabilă netă a activului.

Revizuirile ulterioare în sens crescător a fluxurilor de numerar pentru credite și avansuri acordate clienților preluate în urma unei combinări de întreprinderi sunt prezentate ca parte a veniturilor din dobânzi.

Considerând sursa venitului care rezultă din revizuirea crescătoare a fluxurilor voluntare, Grupul și Banca au ajustat soldul costului amortizat al portofoliului de credite cu o sumă care este calculată prin actualizarea fluxurilor viitoare așteptate de numerar folosind rata inițială a dobânzii efective. Această ajustare este rezultatul unei modificări a estimării de către Grup și Bancă a sumelor care vor fi colectate în comparație cu estimarea inițială realizată la data evaluării și recunoașterii inițiale.

e) Venituri din speze și comisioane

Spezele și comisioanele rezultă din serviciile financiare oferite de Grup și Bancă: acordări de credite, comisioane din angajamente, comisioane din carduri, comisioanele din administrarea numerarului, servicii de brokeraj, consultanță și planificare financiară, servicii bancare de investiții și servicii de gestionare a activelor.

Veniturile și cheltuielile din comisioane direct atribuibile activului sau datoriei financiare la momentul inițierii (atât venit cât și cheltuială) sunt incluse în calculul ratei efective a dobânzii. Comisioanele aferente angajării creditelor sunt amortizate împreună cu celelalte costuri directe și recunoscute ca ajustare a ratei de dobândă efectivă a creditului.

Alte venituri din comisioane provenite din serviciile financiare prestate de către Grup și Bancă, incluzând servicii de consultanță pe plan investițional, servicii de brokeraj și servicii de administrare a conturilor sunt recunoscute în rezultatul exercițiului în momentul în care serviciul respectiv este prestat. Alte cheltuieli cu comisioane se referă în principal la comisioane de tranzacționare și servicii, care sunt recunoscute în momentul în care se efectuează serviciile.

f) Venitul net din tranzacționare

Venitul net din tranzacționare este reprezentat de diferența între câștigul și pierderea din activele și datoriile tranzacționabile și include modificările de valoare justă realizate și nerealizate și diferențe de conversie valutară.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

g) Câștig net din vânzarea instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare

Câștigul net din vânzarea instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare cuprinde câștigurile și pierderile din vânzarea instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare și câștigurile din cesionarea instrumentelor de capitaluri proprii evaluate la cost. Câștigurile și pierderile din vânzarea instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere la momentul vânzării acestora. Acestea reprezintă diferența între prețul obținut și costul amortizat al instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare.

h) Dividende

Veniturile din dividende sunt recunoscute în rezultatul exercițiului la data la care este stabilit dreptul de a primi și este probabil ca aceste dividende să fie colectate. Dividendele sunt reflectate ca o componentă a altor venituri din exploatare. Dividendele sunt tratate ca distribuire de profit pentru perioada în care sunt declarate și aprobate de Adunarea Generală a Acționarilor.

În cazul anumitor filiale, singurul profit disponibil pentru distribuire este profitul anului înregistrat în conturile statutare, care diferă de profitul din aceste situații financiare consolidate și individuale întocmite în conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeană, datorită diferențelor dintre legislația contabilă românească și IFRS adoptate de Uniunea Europeană. În cazul Băncii, începând cu 1 ianuarie 2012, aceasta aplică standardele IFRS adoptate de Uniunea Europeană ca bază legală de raportare financiară.

i) Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor

Depozitele persoanelor fizice și a unor tipuri de persoane juridice, incluzând întreprinderile mici și mijlocii, sunt garantate până la un anumit plafon (100.000 EUR) de Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar ("Fond") conform legislației în vigoare (Legea 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor).

Instituțiile de credit din România sunt obligate să plătească o contribuție anuală către FGDB ("Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare"), în scopul garantării depozitelor clienților în caz de insolvabilitate a instituției de credit, cât și o cotizație anuală aferentă Fondului de Rezoluție.

Grupul și Banca au aplicat prevederile IFRIC 21 "Taxe", prin care această cotizație la Fond corespunde definiției unei taxe care trebuie să fie înregistrată integral pe cheltuieli în momentul producerii evenimentului care generează obligația de plată a taxei.

j) Plăți de leasing

Plățile de leasing operațional sunt recunoscute în rezultatul exercițiului pe baza metodei liniare pe durata contractului de leasing. Stimulentele de leasing primite sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielii totale de leasing, pe durata contractului de leasing. Cheltuiala cu leasing operațional este recunoscută ca o componentă a cheltuielilor operaționale.

Plățile minime de leasing în cadrul contractelor de leasing financiar sunt împărțite proporțional între cheltuiala cu dobânda de leasing și reducerea datoriei de leasing. Cheltuiala cu dobânda de leasing este alocată fiecărei perioade de leasing în așa fel încât să producă o rată de dobândă constantă pentru datoria de leasing rămasă. Chiriile contingente sunt înregistrate drept cheltuieli în perioada în care sunt suportate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

k) Impozitul pe profit

Impozitul pe profit aferent exercițiului cuprinde impozitul curent și impozitul amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în rezultatul exercițiului sau în capitaluri proprii dacă impozitul este aferent elementelor de capitaluri proprii.

Impozitul curent este impozitul de plătit pe profitul perioadei, determinat în baza procentelor aplicate la data situației consolidate și individuale a poziției financiare și a tuturor ajustărilor aferente perioadelor precedente. Ajustările care influențează baza fiscală a impozitului curent sunt: cheltuielile nedeductibile, veniturile neimpozabile, elementele similare cheltuielilor, respectiv veniturilor și alte deduceri fiscale.

Din categoria elementelor similare cheltuielilor fac parte filtrele prudențiale care reprezintă „diferențe pozitive dintre ajustările prudențiale de valoare/pierderile așteptate determinate pe baza reglementărilor prudențiale ale Băncii Naționale a României, aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012 și ajustările pentru depreciere determinate potrivit IFRS, corespunzătoare activelor financiare care intră sub incidența respectivelor metodologii, în limitele în care se deduc din fondurile proprii potrivit reglementărilor prudențiale aplicabile”. Din punct de vedere fiscal, filtrele prudențiale se deduc la calculul impozitului curent, iar reducerea sau anularea acestora se impozitează în ordinea înregistrării lor. În urma modificărilor legislative filtrele prudențiale se determină ca 40% din diferențele menționate la paragraful anterior. Banca nu are filtre prudențiale la 31 decembrie 2016.

Impozitul amânat este determinat folosind metoda pasivului bilanțier pentru acele diferențe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active și datorii și valoarea contabilă a acestora folosită pentru raportare în situațiile financiare consolidate. Impozitul amânat nu se recunoaște pentru următoarele diferențe temporare impozabile: recunoașterea inițială a fondului comercial, recunoașterea inițială a activelor sau datoriilor provenite din tranzacții, care nu reprezintă combinări de întreprinderi și care la momentul realizării tranzacției nu afectează nici profitul contabil, nici profitul fiscal și diferențe provenind din investiții în subsidiare, cu condiția ca momentul reluării diferenței temporare să fie controlat de societatea mamă și acestea să nu fie reversate în viitorul apropiat.

Ca urmare a combinării de întreprinderi pot apărea diferențe temporare, astfel încât să fie recunoscute orice creanțe privind impozitul amânat rezultate sau orice datorii privind impozitul amânat ca active și datorii identificabile la data achiziției. Diferențele temporare apar atunci când bazele fiscale ale activelor identificabile dobândite și ale datoriilor asumate nu sunt afectate de combinarea de întreprinderi.

Conform legislației fiscale locale, pierderea fiscală înregistrată de societatea care își încetează existența ca efect a unei operațiuni de fuziune legală prin absorbție poate fi preluată și recuperată de către entitatea care preia patrimoniul societății absorbite. Pierderea fiscală anuală realizată începând cu anul 2009, stabilită prin declarația de impozit pe profit, se recuperează din profiturile impozabile obținute în următorii 7 ani consecutivi.

Pentru reportarea pierderilor fiscale neutilizate, creanța privind impozitul amânat este recunoscută numai în măsura în care este probabil să se obțină profit impozabil în viitor după compensarea cu pierderea fiscală a anilor anteriori și cu impozitul pe profit de recuperat. Creanța privind impozitul amânat este diminuată în măsura în care beneficiul fiscal aferent este improbabil să se realizeze.

Cota de impozit pe profit utilizată la calculul impozitului curent și amânat a fost la 31 decembrie 2016 de 16% (31 decembrie 2015: 16%).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

1) Active și datorii financiare

(i) Clasificări

Grupul și Banca au clasificat activele și datoriile financiare în următoarele categorii:

Active și datorii financiare la valoare justă prin profit sau pierdere. Această categorie are două subcategorii: active financiare sau datorii financiare deținute pentru tranzacționare, și instrumente financiare clasificate la valoare justă prin profit sau pierdere la momentul recunoașterii inițiale.

Un instrument financiar este clasificat în această categorie dacă a fost achiziționat în principal cu scopul de a se vinde sau dacă a fost desemnat în această categorie de către conducerea entității. Instrumentele derivate sunt, de asemenea, încadrate ca fiind deținute pentru tranzacționare dacă nu reprezintă un instrument clasificat ca instrument de acoperire și pentru care se poate dovedi eficacitatea pentru acoperirea împotriva riscului.

În situația poziției financiare individuale și consolidate, linia denumită “Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere” include acțiuni listate deținute de Grup și Bancă și instrumente financiare derivate.

Creditele și avansurile sunt active financiare cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă, altele decât cele pe care Grupul și Banca intenționează să le vândă imediat sau în viitorul apropiat, acelea pe care Grupul și Banca, în momentul recunoașterii inițiale, le clasifică ca fiind la valoare justă prin profit sau pierdere, acelea pe care Grupul și Banca, în momentul recunoașterii inițiale, le clasifică ca fiind disponibile pentru vânzare sau cele pentru care deținătorul nu își poate recupera în mod substanțial toată investiția sa inițială, din alte motive decât deteriorarea creditului. Creditele și avansurile cuprind creditele și avansurile către bănci și clienți și investițiile de leasing.

Investițiile deținute până la scadență reprezintă acele active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile și scadență fixă pe care Grupul și Banca au intenția fermă și posibilitatea de a le păstra până la scadență.

Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt acele active financiare care sunt desemnate ca disponibile pentru vânzare sau care nu sunt clasificate drept credite și avansuri, investiții deținute până la scadență, sau active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere. Instrumentele financiare disponibile pentru vânzare includ titluri de stat precum și alte obligațiuni ce pot fi revândute băncilor centrale, investiții în unități de fond și în acțiuni și alte titluri de valoare care nu sunt deținute pentru tranzacționare sau deținute până la scadență.

Activele financiare evaluate la cost sunt instrumente de capitaluri proprii pentru care nu există o piață activă pentru un instrument identic, și valoarea justă a acestora nu poate fi determinată în mod credibil. Banca a clasificat în această categorie participațiile în subsidiare și titlurile activității de portofoliu.

Active și datorii financiare

Grupul și Banca au apreciat că prețurile efective de tranzacționare s-ar situa în intervalul dintre cotațiile BID-ASK informative obținute, care constituie mai degrabă un interval în cadrul căruia Grupul și Banca ar fi putut negocia în mod realist cotațiile pentru fiecare serie și volum din portofoliul său de titluri, de aceea a calculat și utilizat în estimare un preț mediu pentru fiecare serie în parte.

Politicile contabile ale Grupului și Băncii încadrează inițial activele și pasivele în anumite categorii în funcție de unele circumstanțe:

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

1) Active și datorii financiare (continuare)

- În clasificarea activelor sau pasivelor financiare în „tranzacționabile”, Grupul și Banca au stabilit că este necesar să întrunească caracteristicile activelor și pasivelor tranzacționabile stabilite în politicile contabile la nota 3 (I);

(i) Clasificări

- În clasificarea activelor în „deținute până la scadență”, Grupul și Banca au stabilit că este necesar să existe atât intenția, cât și posibilitatea de a deține aceste active până la scadență conform politicilor contabile.

În cazul în care instrumentele astfel clasificate nu sunt ținute până la maturitate, exceptând condițiile specifice menționate în IAS 39, Grupul și Banca sunt obligate să reclasifice întreaga clasă ca și disponibilă pentru vânzare. Investițiile ar fi astfel evaluate la valoare justă și nu la cost amortizat. Dacă întreaga clasă de instrumente deținute până la maturitate ar fi compromisă, valoarea justă nu ar fi semnificativ diferită de valoarea contabilă.

(ii) Recunoaștere

Activele financiare și datoriile financiare sunt recunoscute inițial la valoare justă plus, costurile de tranzacționare direct atribuibile, în cazul activelor financiare și datoriilor financiare altele decât cele la valoare justă prin profit sau pierdere.

Grupul și Banca recunosc inițial activele financiare disponibile pentru vânzare la data decontării, iar toate celelalte categorii de active și datorii financiare sunt recunoscute la data tranzacționării la care Grupul și Banca au devenit parte la prevederile contractuale ale instrumentului financiar.

(iii) Derecunoaștere

Grupul și Banca derecunosc un activ financiar atunci când drepturile de a primi fluxuri de numerar din acel activ financiar expiră sau atunci când Grupul și Banca au transferat drepturile de a primi fluxurile de numerar contractuale aferente celui activ financiar într-o tranzacție în care au transferat în mod semnificativ toate riscurile și beneficiile dreptului de proprietate. Orice drept în activele financiare transferate care este reținut de Grup și Bancă sau creat pentru Grup și Bancă este recunoscut ca un activ sau datorie separată.

La derecunoașterea unui activ financiar, diferența între valoarea contabilă a activului (sau valoarea contabilă alocată părții din activul transferat) și suma dintre (i) total încasări (inclusiv orice nou activ primit mai puțin orice datorie nouă asumată) și (ii) orice beneficii sau pierderi care ar fi fost recunoscute în situația rezultatului global este recunoscută în rezultatul exercițiului.

Grupul și Banca derecunosc o datorie financiară atunci când obligațiile contractuale stabilite sunt anulate sau au expirat.

Grupul și Banca intră într-o tranzacție prin care transferă active recunoscute în situația consolidată a poziției financiare dar rețin, fie toate riscurile și beneficiile asociate activelor transferate, fie o parte a acestora. Dacă toate sau o mare parte a riscurilor și beneficiilor sunt reținute, atunci activele transferate nu sunt derecunoscute din situația consolidată și individuală a poziției financiare. Transferurile de active cu reținerea tuturor sau a celor mai semnificative riscuri și beneficii sunt, de exemplu, împrumuturi de titluri de valoare sau tranzacțiile de vânzare cu clauza de răscumpărare.

Atunci când activele sunt vândute către o terță parte cu o rată totală de rentabilitate swap pe activele transferate, tranzacția se contabilizează ca o tranzacție financiară securitizată, similară tranzacțiilor de vânzare cu clauza de răscumpărare. În cazul tranzacțiilor în care Grupul și Banca nici nu rețin, nici nu transferă substanțial riscurile și beneficiile care decurg din proprietatea asupra unui activ financiar, activul respectiv se derecunoaște dacă s-a pierdut controlul asupra lui.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

1) Active și datorii financiare (continuare)

Drepturile și obligațiile reținute în urma transferului sunt recunoscute separat ca active și datorii, după cum este cazul. În transferurile în care controlul asupra activului este reținut, Grupul și Banca recunosc în continuare activul în măsura în care rămân implicate, gradul de implicare fiind determinat de gradul în care sunt expuse la schimbarea de valoare a activului transferat.

(iv) Compensări

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar rezultatul net este prezentat în situația consolidată și individuală a poziției financiare, doar atunci când există un drept legal de compensare și dacă există intenția decontării lor pe o bază netă sau dacă se intenționează realizarea activului și stingerea datoriei în mod simultan. În anul 2016 și 2015 nu a fost cazul de compensări.

Veniturile și cheltuielile sunt prezentate pe bază netă numai când sunt permise de standardele contabile sau ca profit și pierdere rezultate dintr-un grup de tranzacții similare, cum ar fi în activitatea de tranzacționare a Grupului și a Băncii.

(v) Evaluarea la cost amortizat

Costul amortizat al unui activ sau datorie financiară reprezintă valoarea la care activul sau datoria financiară este măsurată la recunoașterea inițială, mai puțin plățile de principal, plus sau minus amortizarea cumulată folosind metoda ratei efective a dobânzii pentru diferențele dintre valoarea recunoscută inițial și valoarea la data maturității, mai puțin reducerile din deprecierea activelor.

(vi) Evaluarea la valoare justă

Valoarea justă reprezintă prețul care ar fi primit ca urmare a vânzării unui activ sau prețul care ar fi plătit pentru a transfera o datorie printr-o tranzacție normală între participanții de pe piață la data evaluării, în principal, sau, în lipsa acesteia, pe piața cea mai avantajoasă la care Grupul și Banca au acces la acea dată. Valoarea justă a unei datorii reflectă riscul de neexecutare a acesteia.

Atunci când există informații disponibile, Grupul și Banca măsoară valoarea justă a unui instrument utilizând prețul cotelat pe o piață activă pentru acest instrument. O piață este considerată activă în cazul în care tranzacțiile pentru un activ sau o datorie au loc cu o frecvență și un volum suficient pentru a furniza informații de stabilire a prețurilor pe o bază continuă.

În cazul în care nu există un preț cotelat pe o piață activă, atunci Grupul și Banca folosesc tehnici de evaluare ce maximizează utilizarea valorilor observabile relevante și minimizează utilizarea valorilor neobservabile.

Tehnica de evaluare aleasă încorporează toți factorii pe care participanții de pe piață i-ar lua în considerare în stabilirea prețului unei tranzacții.

Cea mai bună dovadă de valoare justă a unui instrument financiar la recunoașterea inițială este în mod normal prețul de tranzacționare - valoarea justă a unei contraprestații acordate sau primite. În cazul în care Grupul și Banca stabilesc că valoarea justă la recunoașterea inițială diferă față de prețul tranzacției, iar valoarea justă nu este evidențiată nici de un preț cotelat pe o piață activă pentru un activ sau o datorie identică, nici pe baza unei tehnici de evaluare care utilizează doar date de pe piețele observabile, atunci instrumentul financiar este evaluat inițial la valoarea justă, ajustată pentru a amâna diferența dintre valoarea justă la recunoașterea inițială și prețul tranzacției.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

1) Active și datorii financiare (continuare)

Ulterior, această diferență este recunoscută în contul de profit sau pierdere pe o bază adecvată pe durata de viață a unui instrument, dar nu mai târziu decât atunci când evaluarea este susținută în întregime de valori de piață observabile sau când tranzacția este închisă.

Grupul și Banca recunosc transferurile dintre nivelurile ierarhice ale valorii juste la sfârșitul perioadei de raportare, în care au loc schimbările.

(vii) Identificarea și evaluarea deprecierei

La data fiecărei situații consolidate și individuale a poziției financiare, Grupul și Banca analizează dacă există vreun indiciu obiectiv, potrivit căruia activele financiare care nu sunt ținute la valoare justă prin profit sau pierdere sunt depreciate.

Un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat și apar pierderi din depreciere numai dacă există indicii obiective cu privire la deprecierea acestora ca rezultat al unui sau mai multor evenimente apărute după recunoașterea inițială a activului ("eveniment generator de pierderi"), iar evenimentul sau evenimentele generatoare de pierdere au un impact asupra fluxurilor de numerar viitoare ale activului financiar sau asupra grupului de active financiare care poate fi estimat în mod credibil.

Este probabil ca identificarea unui singur eveniment care să fi cauzat deprecierea să fie dificil de realizat. Deprecierea este posibil să fi fost cauzată de efectul combinat al mai multor evenimente. Pierderile așteptate ca urmare a evenimentelor viitoare, indiferent de cât de probabile sunt, nu sunt recunoscute.

Dacă există indicii obiective că a avut loc o pierdere din deprecierea activelor financiare înregistrate la cost amortizat, atunci pierderea este măsurată ca diferență între valoarea contabilă a activului și valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar utilizând metoda ratei efective a dobânzii activului financiar la momentul inițial (rata efectivă a dobânzii calculată la momentul recunoașterii inițiale).

Dacă un activ financiar are o rată variabilă a dobânzii, rata de actualizare pentru evaluarea oricărei pierderi din amortizare este rata variabilă curentă a dobânzii, specificată în contract. Valoarea contabilă a activului poate fi diminuată direct sau prin folosirea unui cont de provizion. Cheltuiala cu pierderea din depreciere se recunoaște în rezultatul exercițiului.

Dacă într-o perioadă următoare, un eveniment care a avut loc ulterior momentului recunoașterii deprecierei determină reducerea pierderii din depreciere, pierderea din depreciere recunoscută anterior este reluată fie direct, fie prin ajustarea unui cont de provizion. Reducerea de depreciere se recunoaște în rezultatul exercițiului.

Credite și avansuri acordate clienților și investiții nete de leasing

Grupul și Banca, în funcție de metodologia internă de evaluare a deprecierei, au inclus informații legate de următoarele evenimente generatoare de pierdere, ca dovadă obiectivă asupra deprecierei creditelor acordate clienților sau grupurilor de clienți și a investiției nete de leasing:

- a)** dificultăți financiare semnificative ale împrumutatului (locatarului), determinate în conformitate cu sistemul intern al Grupului și Băncii de evaluare a clienților;
- b)** o încălcare a contractului, cum ar fi neplata sau întârzierea la plată a principalului sau dobânzii (individual sau în același grup de debitori);
- c)** creditorul, din motive legale sau economice legate de situația financiară îndoielnică a împrumutatului sau locatarului, acordă acestuia anumite concesiuni pe care altfel nu le-ar fi acordat, cum ar fi o rescadențare a principalului și a dobânzilor de plată;
- d)** există date indicative că împrumutatul va intra în faliment sau într-o altă formă de reorganizare financiară;

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

1) Active și datorii financiare (continuare)

Credite și avansuri acordate clienților și investiții nete de leasing (continuare)

- e) existența unor informații credibile care să indice o scădere măsurabilă în fluxurile de numerar viitoare estimate ale unui grup de active financiare de la momentul recunoașterii inițiale, deși scăderea nu poate fi identificată încă pentru fiecare activ financiar în parte, incluzând:
- schimbări nefavorabile în comportamentul de plăți al debitorilor grupului, sau
 - condiții economice naționale sau locale care pot fi corelate cu pierderea/deprecierea activelor Grupului și Băncii.

Grupul și Banca evaluează dacă există indicii obiective de depreciere, așa după cum sunt prezentate mai sus, în mod individual pentru credite acordate clienților sau investiții nete de leasing care sunt individual semnificative, sau în mod individual sau colectiv pentru credite sau investiții nete de leasing care nu sunt individual semnificative.

În situația în care Grupul și Banca consideră că nu există indicii obiective de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, fie că acesta este semnificativ sau nu, acestea vor include creditele acordate clienților și investițiile nete de leasing într-un grup cu caracteristici ale riscului de credit similare și testează în mod colectiv grupul pentru depreciere. Creditele și investițiile nete de leasing acordate clienților care sunt evaluate în mod individual pentru depreciere și pentru care un provizion este sau continuă să fie recunoscut nu mai sunt incluse în grupurile cu caracteristici similare ale riscului de credit supuse evaluării colective.

Calculul valorii actualizate a fluxurilor viitoare de numerar ale unui credit și a unei investiții nete de leasing garantate reflectă fluxurile care pot rezulta din recuperarea garanțiilor minus costurile legate de obținerea și vânzarea garanțiilor, fie că recuperarea este sau nu probabilă.

În scopul evaluării colective a deprecierei, creditele acordate clienților și investiția netă de leasing sunt grupate pe baza caracteristicilor similare ale riscului de credit care sunt indicative pentru capacitatea debitorului de a plăti toate sumele datorate în conformitate cu termenii contractuali (de exemplu, grupare pe linii separate de business, tip de credit, valută, maturitate, zile de restanțe, s.a.m.d).

Conducerea consideră că aceste caracteristici alese sunt cea mai bună estimare a trăsăturilor relevante ale riscului de credit, relevant pentru estimarea fluxurilor viitoare de numerar pentru credite și investiții nete de leasing de acest tip, ca fiind relevante pentru capacitatea debitorului de a plăti toate sumele datorate în conformitate cu termenii contractuali.

Fluxurile viitoare de numerar aferente unui grup de credite și investiției nete de leasing care sunt evaluate în mod colectiv pentru depreciere sunt estimate pe baza experienței pierderilor istorice pentru credite și investiții nete de leasing cu caracteristici de risc similare cu cele ale Grupului și a Băncii.

Pierderile istorice sunt ajustate în baza datelor curente observabile pentru a reflecta efectele condițiilor curente care nu au afectat perioada pe care se bazează calculul pierderilor istorice și pentru a înlătura efectele condițiilor existente în perioada istorică și care nu mai sunt valabile în prezent.

Grupul și Banca revizuiesc cu regularitate metodologia și premisele folosite pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare pentru a reduce diferențele între pierderile estimate și cele reale.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

l) Active și datorii financiare (continuare)

Active financiare disponibile pentru vânzare

În cazul activelor financiare disponibile pentru vânzare, atunci când o scădere în valoarea justă a unui activ financiar disponibil pentru vânzare a fost recunoscută direct în alte elemente ale rezultatului global și există dovezi obiective că activul este depreciat, pierderea cumulată ce a fost recunoscută direct în alte elemente ale rezultatului global va fi reluată din alte elemente ale rezultatului global și recunoscută în rezultatul exercițiului, chiar dacă activul financiar nu a fost încă derecunoscut.

Valoarea pierderii cumulate care este reluată din conturile de alte elemente ale rezultatului global în rezultatul exercițiului va fi diferența dintre costul de achiziție (netă de rambursările de principal și amortizare) și valoarea justă curentă, minus orice pierdere din deprecierea acelui activ financiar recunoscută anterior în rezultatul exercițiului. Pierderile din deprecierea activelor recunoscute în rezultatul exercițiului aferente unor participații clasificate ca fiind disponibile pentru vânzare, nu vor fi reluate în rezultatul exercițiului.

În cazul în care, într-o perioadă ulterioară, valoarea justă a unui titlu de valoare disponibil pentru vânzare crește, iar această creștere poate fi legată în mod obiectiv de un eveniment care a avut loc ulterior recunoașterii în rezultatul exercițiului a pierderilor anterioare, pierderea din depreciere trebuie reversată și suma trebuie recunoscută în rezultatul exercițiului.

Active financiare prezentate la cost

Dacă există indicii obiective asupra unei pierderi din deprecierea unei participații nelistate care nu este prezentată la valoare justă deoarece valoarea justă nu poate fi măsurată în mod credibil, sau asupra unui activ financiar derivat care este legat sau care urmează a fi decontat printr-un astfel de instrument nelistat, valoarea pierderii din depreciere este măsurată ca diferență dintre valoarea contabilă a activului financiar și valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar utilizând rata de rentabilitate internă curentă a pieței pentru un activ financiar similar. Astfel de pierderi din depreciere nu sunt reluate în rezultatul exercițiului.

(vii) Desemnarea la valoare justă prin profit sau pierdere

Grupul și Banca prezintă activele și datoriile financiare la valoare justă prin profit sau pierdere atunci când:

- elimină sau reduc semnificativ o inconsecvență de evaluare sau recunoaștere (“eroare contabilă”) care ar fi putut să apară din măsurarea activelor și datorilor sau din recunoașterea câștigurilor sau pierderilor acestora pe principii diferite;
- sunt parte integrantă a unui grup de active financiare sau datorii financiare gestionate, evaluate și raportate conducerii în baza valorii juste conform documentației de management al riscului/strategia de investiții; sau
- sunt contracte hibride prin care o entitate poate prezenta întregul contract la valoare justă prin profit sau pierdere

m) Numerar și echivalent de numerar

Numerarul și echivalentele de numerar includ: numerarul efectiv, conturile curente nerestricționate la Banca Națională a României și alte active financiare foarte lichide cu scadențe inițiale mai mici de trei luni și care nu au un risc semnificativ de modificare a valorii juste.

Numerarul și echivalentul de numerar sunt înregistrate la cost amortizat în situația consolidată și individuală a poziției financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

n) Active și datorii financiare deținute pentru tranzacționare

Activele și datoriile financiare deținute pentru tranzacționare sunt cele pe care Grupul și Banca le-au achiziționat sau pe care le dobândesc pentru scopul de a le vinde sau de a le răscumpăra într-un viitor apropiat, sau cele pe care le dețin ca parte a unui portofoliu care este administrat pentru a obține profit pe termen scurt sau pentru a menține o poziție pe termen scurt.

Activele și datoriile deținute pentru tranzacționare sunt recunoscute inițial și măsurate ulterior la valoarea justă în situația consolidată și individuală a poziției financiare iar costurile de tranzacționare sunt înregistrate direct în rezultatul exercițiului. Toate schimbările de valoare justă sunt recunoscute ca parte din venitul net din tranzacționare în rezultatul exercițiului. Activele și datoriile deținute pentru tranzacționare pot fi reclasificate ulterior doar în circumstanțe rare.

o) Instrumente financiare derivate

(i) Instrumente financiare derivate deținute pentru managementul riscului

Instrumentele derivate deținute pentru scopuri de management al riscului includ active și datorii derivate care sunt clasificate ca active sau datorii deținute pentru tranzacționare. Instrumentele derivate deținute pentru managementul riscului sunt recunoscute la valoare justă în situația consolidată și individuală a poziției financiare.

Când un instrument financiar derivat nu este deținut pentru tranzacționare și nu este implicat într-o tranzacție de acoperire a riscului, toate schimbările în valoarea sa justă sunt imediat recunoscute în rezultatul exercițiului ca o componentă a venitului net din tranzacționare.

(ii) Instrumente financiare derivate încorporate

Instrumentele financiare derivate pot fi incluse în alt angajament contractual (un „contract gazdă”). Grupul și Banca consideră instrumentele derivate încorporate separat de contractul gazdă atunci când contractul gazdă nu se reflectă în rezultatul exercițiului și caracteristicile instrumentelor financiare derivate încorporate nu sunt precizate clar în acesta. Instrumentele derivate încorporate care sunt separate sunt înregistrate în funcție de clasificarea lor și prezentate în situația consolidată și individuală a poziției financiare împreună cu contractul gazdă.

p) Credite și avansuri și investiții nete de leasing

Creditele și avansurile sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă și pe care Grupul și Banca nu intenționează să le vândă imediat sau în perioada următoare.

Contractele de leasing în care Grupul este locator și prin care transferă locatarului toate riscurile și beneficiile semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunului sunt incluse în valoarea creditelor și avansurilor. Creditele de consum acordate clienților de filialele Băncii sunt, de asemenea, incluse în investițiile nete de leasing.

Creditele, avansurile și investiția netă de leasing sunt măsurate inițial la valoarea justă plus costurile directe și măsurate apoi la cost amortizat utilizând rata de dobândă efectivă așa cum este descris în nota 3(d), mai puțin situațiile când Grupul și Banca doresc să păstreze creditele și avansurile la valoare justă prin profit sau pierdere așa cum este descris în nota 3(l)(viii).

Creditele, avansurile și investițiile de leasing sunt prezentate la valoarea netă după deducerea provizionului pentru depreciere. Acesta este înregistrat pe baza creditelor și avansurilor și investițiilor nete de leasing identificate ca fiind depreciate pe baza evaluării continue, pentru a aduce aceste active la valoarea lor recuperabilă.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

q) Titluri de valoare

(i) Deținute până la scadență

Titlurile de valoare sunt măsurate inițial la valoarea justă plus costurile directe aferente tranzacției inițiale și ulterior înregistrate în funcție de clasificarea lor ca deținute până la scadență, la valoarea justă prin profit sau pierdere, disponibile pentru vânzare sau credite și avansuri.

Titlurile de valoare deținute până la scadență sunt ținute la cost amortizat utilizând metoda dobânzii efective. Orice vânzare sau reclasificare semnificativă a acestor titluri fără a fi apropiată de scadența acestora ar conduce la reclasificarea tuturor investițiilor deținute până la scadență în titluri disponibile pentru vânzare și ar împiedica Grupul și Banca în a clasifica titlurile ca deținute până la scadență în exercițiul financiar curent și în următorii doi ani.

Cu toate acestea, vânzările și reclasificările nu ar genera o reclasificare în oricare din următoarele situații: vânzările sau reclasificările sunt atât de apropiate de scadență încât modificările în rata dobânzii de piață nu ar fi avut un efect semnificativ asupra valorii juste a activului financiar; vânzările sau reclasificările după ce Grupul și Banca au recuperat cea mai mare parte a principalului activului financiar; vânzările sau reclasificările atribuibile unor evenimente izolate și nerepetitive, care nu pot fi controlate de Grup și Bancă, astfel că nu puteau fi anticipate în mod rezonabil.

(ii) La valoare justă prin profit sau pierdere

Grupul și Banca păstrează unele titluri la valoare justă, cu recunoașterea imediată a modificărilor în valoarea justă în profit sau pierdere așa cum apare stipulat în politicile contabile la nota 3(n).

(iii) Disponibile pentru vânzare

Titlurile de valoare precum certificate de trezorerie emise de Guvernul României sunt clasificate ca disponibile pentru vânzare.

Grupul și Banca au apreciat că prețurile efective de tranzacționare s-ar situa în intervalul dintre cotațiile BID-ASK informative obținute, care constituie mai degrabă un interval în cadrul căruia Grupul și Banca ar fi putut negocia în mod realist cotațiile pentru fiecare serie și volum din portofoliul său de titluri, de aceea a calculat și utilizat în estimare un preț mediu pentru fiecare serie în parte. Alte titluri de valoare precum investițiile în unități de fond sunt clasificate ca active financiare disponibile pentru vânzare și sunt recunoscute la valoarea lor justă.

Alte participații în societăți listate sau nelistate sunt clasificate ca instrumente financiare disponibile pentru vânzare și sunt înregistrate la valoarea lor justă. În cazul în care valoarea lor justă nu poate fi stabilită în mod credibil, participațiile sunt înregistrate la cost retratat mai puțin provizionul pentru deprecierea valorii.

Venitul din dobândă este recunoscut în rezultatul exercițiului folosind rata de dobândă efectivă. Dividendele sunt recunoscute prin rezultatul exercițiului atunci când Grupul și Banca devin îndreptățite să primească dividende. Pierderile sau câștigurile din diferențele de curs valutar corespunzătoare titlurilor de valoare disponibile pentru vânzare sunt recunoscute în rezultatul exercițiului.

Alte modificări ale valorii juste sunt recunoscute direct în alte elemente ale rezultatului global până când investiția este vândută sau depreciată și soldul valorii juste din alte elemente ale rezultatului global este reciclat în rezultatul exercițiului.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

(iv) Credite și avansuri

Titlurile de valoare precum obligațiunile corporative sunt clasificate ca și credite și avansuri și sunt ținute la cost amortizat utilizând metoda ratei de dobândă efectivă.

r) Imobilizări corporale

(i) Recunoaștere și evaluare

Imobilizările corporale sunt evidențiate la valoare reevaluată, mai puțin amortizarea acumulată.

Măsurarea la recunoașterea inițială

Costul unei imobilizări este format din:

- a) prețul său de cumpărare, inclusiv taxele vamale și taxele de cumpărare nerambursabile, după deducerea reducerilor comerciale și a rabaturilor;
- b) orice costuri care se pot atribui direct aducerii activului la locația și starea necesare pentru ca acesta să poată funcționa în modul dorit de conducere;

Imobilizările corporale sunt evidențiate la valoare reevaluată, mai puțin amortizarea acumulată și provizionul pentru deprecierea valorii.

Costurile elementelor de imobilizări corporale în curs sunt capitalizate dacă acestea îndeplinesc condițiile de recunoaștere a unei imobilizări corporale și anume: generează beneficii economice viitoare, sunt evaluate în mod fiabil și au ca rezultat îmbunătățirea parametrilor tehnici pentru a asigura continuarea exploatării activelor la parametri normali. Nu se recunosc ca și active costurile întreținere și reparații curente. Imobilizările corporale în curs sunt recunoscute în imobilizări corporale la momentul recepției și punerii în funcțiune.

La fiecare dată de întocmire a situației poziției financiare valoarea contabilă a activelor este supusă analizei în cadrul procesului de reevaluare. În cazul bunurilor reevaluate, dacă valoarea contabilă a unui activ este majorată, creșterea va fi recunoscută în alte elemente ale rezultatului global. În cazul în care valoarea contabilă este diminuată, această diminuare va fi recunoscută în contul de profit și pierdere, cu excepția cazului în care această diminuare se recunoaște în alte elemente ale rezultatului global în măsura în care surplusul din reevaluare prezintă sold creditor pentru activul analizat.

În momentul în care imobilizările corporale sunt reevaluate, valoarea contabilă a acestora este ajustată pentru a reflecta valoarea justă. La data reevaluării, valoarea contabilă brută este ajustată în același mod cu valoarea contabilă reevaluată a imobilizărilor respective. Amortizarea cumulată la data reevaluării este ajustată pentru a reflecta diferența între valoarea brută contabilă și valoarea contabilă a activului după considerarea ajustărilor cumulate de depreciere.

Rezerva din reevaluare pentru imobilizări corporale inclusă în capitalurile proprii este transferată direct în rezultatul reportat atunci când surplusul din reevaluare este realizat prin casarea sau cedarea activului.

Contractele de leasing în care Grupul și Banca își asumă într-o măsură semnificativă toate riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului sunt clasificate ca leasing financiar. Imobilizările corporale dobândite prin leasing financiar sunt recunoscute la o valoare egală cu minimul dintre valoarea justă și valoarea actualizată a plăților minime de leasing de la începerea leasingului, mai puțin amortizarea cumulată și provizionul pentru deprecierea valorii.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

r) Imobilizări corporale (continuare)

(ii) Costurile ulterioare

Grupul și Banca recunosc în valoarea contabilă a unei imobilizări corporale costul de înlocuire a acesteia când acest cost este suportat sau dacă este probabil că beneficiile economice incluse în acea imobilizare se vor transfera Grupului și Băncii și costul acestei imobilizări poate fi măsurat în mod credibil. Toate celelalte costuri sunt recunoscute ca o cheltuială în rezultatul exercițiului în momentul efectuării lor.

(iii) Amortizarea

Amortizarea este calculată prin metoda liniară pe perioada duratei de viață estimate pentru fiecare element din categoria imobilizărilor corporale. Bunurile dobândite prin leasing sunt amortizate pe perioada mai mică între durata leasingului și durata de viață. Terenurile nu sunt supuse amortizării.

Duratele de viață estimate pe categorii sunt următoarele:

Clădiri	50 ani
Amenajări clădiri închiriate (medie)	6 ani
Calculatoare	4 ani
Mobilă și echipamente	2 – 24 ani
Vehicule	4 – 5 ani

Amenajările clădirilor închiriate sunt amortizate pe perioada contractului de închiriere și variază între 1 și 50 de ani. Metodele de amortizare, duratele de viață și valorile reziduale sunt revizuite la data raportării.

s) Investiții imobiliare

Investițiile imobiliare sunt proprietăți imobiliare (terenuri, clădiri sau părți ale unei clădiri) deținute de către Grup și Bancă în scopul de a obține venituri din chirii sau pentru creșterea valorii capitalului, sau pentru ambele, și nu pentru:

- a fi utilizate pentru producerea sau furnizarea de bunuri sau servicii în scopuri administrative; sau
- a fi vândute pe parcursul desfășurării normale a activității.

Anumite proprietăți includ o parte care este deținută pentru a fi închiriată sau cu scopul creșterii valorii și o altă parte care este deținută în scopul producerii de bunuri, prestări servicii sau scopuri administrative.

(i) Recunoaștere și evaluare

O investiție imobiliară este recunoscută ca activ dacă și numai dacă:

- este probabil ca beneficiile economice viitoare asociate investiției să le revină Grupului și Băncii
- costul activului poate fi evaluat în mod fiabil.

O investiție imobiliară este evaluată inițial la cost, inclusiv costurile de tanzacționare incluse în evaluarea inițială. Costul unei investiții imobiliare achiziționate include prețul său de cumpărare și orice cheltuieli direct atribuibile (de exemplu onorariile profesionale pentru prestarea serviciilor juridice, taxele de transfer ale proprietăților și alte costuri de tranzacționare).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

s) Investiții imobiliare (continuare)

(iii) Derecunoașterea

Politica contabilă a Grupului și Băncii privind evaluarea ulterioară a investițiilor imobiliare este cea pe baza modelului valorii juste. Această politică este aplicată în mod uniform tuturor investițiilor imobiliare din Grup și Bancă.

Câștigurile sau pierderile rezultate în urma modificării valorii juste a investițiilor imobiliare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere al perioadei în care acestea se produc.

Valoarea justă a investițiilor imobiliare reflectă condițiile de piață la data raportării.

(ii) Transferuri

Transferurile la sau de la investiții imobiliare sunt făcute atunci și numai atunci când există o modificare în utilizarea respectivului activ. Pentru transferul unei investiții imobiliare evaluate la valoarea justă la imobilizări corporale, costul implicit al activului în scopul contabilizării sale ulterioare va fi valoarea justă la data modificării utilizării.

Valoarea contabilă a unei investiții este recunoscută la cedare sau când investiția este definitiv retrasă din folosință și nu se mai preconizează apariția de beneficii viitoare din cedarea ei.

Câștigurile sau pierderile care rezultă din casarea sau vânzarea unei investiții imobiliare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere la data casării sau vânzării.

t) Imobilizări necorporale

Imobilizările necorporale la recunoașterea inițială sunt înregistrate la cost. După recunoașterea inițială, imobilizările necorporale sunt evidențiate la valoarea reevaluată, ca fiind valoarea sa justă la data reevaluării minus orice amortizare sau ajustare de depreciere cumulată ulterioară. Reevaluarea imobilizărilor necorporale se face, în conformitate cu reglementările legale emise în acest scop.

Costurile elementelor de imobilizări necorporale în curs sunt capitalizate dacă îndeplinesc condițiile de recunoaștere a unei imobilizări necorporale și anume: generează beneficii economice viitoare, sunt evaluate în mod fiabil, îmbunătățesc performanțele viitoare și sunt identificate distinct în cadrul activității economice. Cheltuielile de mentenanță și suport tehnic sunt reflectate în cheltuieli pe măsură ce sunt efectuate. Imobilizările necorporale în curs sunt recunoscute în imobilizări necorporale la momentul recepției și punerii în funcțiune.

i) Fondul comercial și fondul comercial negativ

Fondul comercial și fondul comercial negativ apar la achiziționarea unei filiale. Fondul comercial reprezintă diferența dintre costul de achiziție și valoarea justă netă a activelor identificabile, datoriilor și datoriilor contingente achiziționate. Fondul comercial negativ este recunoscut imediat în rezultatul exercițiului, după reanalizarea modului de identificare și evaluare a activelor, datoriilor și a datoriilor contingente identificabile și evaluarea costului de achiziție.

Evaluare ulterioară

Fondul comercial este evaluat la cost mai puțin pierderile acumulate din depreciere. Fondul comercial negativ este recunoscut imediat în rezultatul exercițiului după identificarea activelor, datoriilor și a obligațiilor contingente și măsurarea costului de achiziție.

ii) Aplicații informatice

Costurile aferente dezvoltării sau menținerii unei aplicații informatice sunt recunoscute ca o cheltuială când sunt efectuate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

t) Imobilizări necorporale

ii) Aplicații informatice

Costurile care sunt direct atribuite producției unor aplicații informatice identificabile și unice aflate sub controlul Grupului și Băncii și pentru care este probabil că vor genera beneficii economice peste costurile de producție pe o perioadă mai mare de un an sunt recunoscute ca imobilizări necorporale. Cheltuielile ulterioare cu dezvoltarea aplicațiilor informatice sunt capitalizate numai în măsura în care aceste cheltuieli au drept rezultat îmbunătățirea performanțelor viitoare ale imobilizărilor respective, dincolo de specificațiile și duratele de viață inițiale. Toate celelalte cheltuieli sunt reflectate în cheltuieli pe măsură ce sunt efectuate.

Amortizarea este înregistrată în rezultatul exercițiului în mod liniar pe durata estimată de viață a imobilizărilor necorporale. Duratele de viață utilă estimate pentru imobilizări necorporale sunt revizuite la data raportării și sunt cuprinse între 1 an și 5 ani. Durata de viață utilă a unei imobilizări necorporale care decurge din drepturi legale contractuale nu trebuie să depășească perioada drepturilor contractuale, dar poate fi mai scurtă în funcție de perioada în care entitatea preconizează că va folosi activul.

Imobilizările necorporale în curs nu se amortizează până în momentul punerii în funcțiune.

u) Leasing financiar - locatar

Contractele de leasing în care Grupul își asumă în mod substanțial toate riscurile și beneficiile aferente proprietății au fost clasificate drept leasing financiar. După recunoașterea inițială, plățile de leasing sunt recunoscute la o valoare egală cu minimumul dintre valoarea justă și valoarea actuală a plăților minime de leasing. Ulterior recunoașterii inițiale, activul este contabilizat în conformitate cu politicile contabile aplicabile aceluși activ.

Celelalte contracte de leasing sunt leasinguri operaționale și cu excepția investițiilor imobiliare, bunurile care reprezintă obiectul contractului de leasing nu sunt recunoscute în situația consolidată a poziției financiare.

v) Deprecierea activelor altele decât activele financiare

O pierdere din depreciere este recunoscută atunci când valoarea contabilă a activului sau unitatea sa generatoare de numerar depășește valoarea sa recuperabilă. O unitate generatoare de numerar este cel mai mic grup identificabil care generează numerar și care este independent față de alte active și alte grupuri. Pierderea din depreciere recunoscută pentru unități generatoare de numerar este alocată pentru a reduce valoarea contabilă a oricărui fond comercial alocat unității generatoare de numerar (grupului de unități) și apoi, oricărui alte active ale unității pe baza ponderii valorii contabile.

Valoarea recuperabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este maximumul dintre valoarea de utilizare și valoarea sa justă mai puțin costurile pentru vânzarea aceluși activ sau unități. Pentru determinarea valorii nete de utilizare, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice activului respectiv.

O pierdere din depreciere aferentă altor active este evaluată la fiecare dată de raportare pentru indicatori ca pierdere ce a fost diminuată sau nu mai există. În cazul altor active, altele decât fondul comercial, pierderile generate de deprecierea valorii sunt reversate dacă a existat o modificare în estimările utilizate în determinarea valorii recuperabile. O pierdere din deprecierea valorii activelor este reversată numai în situația în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă care ar fi fost determinată, netă de amortizare sau depreciere, în cazul în care nici o pierdere din depreciere nu ar fi fost recunoscută.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

w) Depozite ale clienților

Depozitele clienților sunt recunoscute inițial la valoarea justă inclusiv costurile aferente tranzacției și măsurate ulterior la cost amortizat folosind metoda ratei efective de dobândă.

x) Obligațiuni emise și împrumuturi de la bănci și instituții financiare

Împrumuturile de la bănci și alte instituții financiare și obligațiunile emise sunt recunoscute inițial la valoare justă ca fiind încasările din aceste instrumente (valoarea justă a considerației primite) nete de costurile aferente tranzacției. Obligațiunile emise și împrumuturile de la alte bănci și alte instituții financiare sunt ulterior înregistrate la cost amortizat. Grupul și Banca clasifică aceste instrumente ca datorii financiare sau capitaluri proprii în conformitate cu termenii contractuali ai instrumentului respectiv. Obligațiunile neajunse la scadență sau la data lichidării vor putea fi convertite în acțiuni, la alegerea deținătorului de obligațiuni, conform prospectului de emisiune. Conversia se efectuează la un preț pe acțiune care se stabilește la data de fixare a prețului sau la data lichidării, egal cu media dintre prețul zilnic maxim și minim al acțiunilor pe piața regulată, ponderată cu volumul zilnic tranzacționat pe piața regulată pe parcursul celor 90 de zile în care acțiunile au fost tranzacționate de Bursa de Valori București, imediat anterioare datei de fixare a prețului sau datei lichidării. Primele de capital se obțin ca diferență între valoarea obligațiunilor convertite și valoarea acțiunilor emise.

y) Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute în situația consolidată și individuală a poziției financiare atunci când pentru Grup și Bancă se naște o obligație legată de un eveniment trecut și este probabil ca în viitor să fie necesară consumarea unor resurse economice care să stingă această obligație și se poate face o estimare rezonabilă a valorii obligației. Pentru determinarea provizionului fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice datoriei respective.

Provizioanele pentru acoperirea riscului de transformare în credit a angajamentelor din afara bilanțului se constituie la momentul la care se înregistrează de către Bancă, în afara bilanțului, un angajament ferm cu risc de transformare în credit. În baza de calcul pentru aceste provizioane intră expunerea din angajamente de tipul acreditivelor, SGB, partea neutilizată la creditele acordate de bancă și angajamentele din factoring. Calculul are la bază estimarea probabilității de transformare în credit, a probabilității de nerambursare și a pierderii în caz de nerambursare.

z) Garanții financiare

Garanțiile financiare sunt contracte prin care Grupul și Banca își asumă un angajament de a efectua plăți specifice către deținătorul garanției financiare pentru a compensa pierderea pe care deținătorul o suferă în cazul în care un debitor specific nu reușește să efectueze plata la scadență în conformitate cu termenii unui instrument de datorie. Datoria aferentă garanțiilor financiare este recunoscută inițial la valoarea justă, și aceasta este amortizată pe durata de viață a garanției financiare. Datoria aferentă garanțiilor financiare este măsurată ulterior la valoarea cea mai mare dintre suma amortizată și valoarea actualizată a plăților (atunci când plata a devenit probabilă).

aa) Beneficiile angajaților

(i) Beneficii pe termen scurt

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților includ salarii, indemnizații și contribuții la asigurările sociale. Beneficiile pe termen scurt sunt recunoscute drept cheltuieli pe măsură ce serviciile sunt prestate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

aa) Beneficiile angajaților (continuare)

(ii) Planuri de contribuții determinate

Banca și filialele sale efectuează plăți în numele angajaților proprii către sistemul de pensii al statului român, asigurările de sănătate și fondul de șomaj, în decursul derulării activității normale. Toți angajații Băncii și ai filialelor sunt membri și de asemenea au obligația legală de a contribui (prin intermediul contribuțiilor sociale) la sistemul de pensii al statului român (un plan de contribuții determinate al Statului). Toate contribuțiile aferente sunt recunoscute în rezultatul exercițiului perioadei, atunci când sunt efectuate. Banca și filialele sale nu au alte obligații suplimentare.

(iii) Alte beneficii

Banca și filialele sunt angajate într-un plan de pensii facultative pilonul III, în limita unui plafon stabilit, pentru angajații eligibili la data plății, potrivit legislației românești în vigoare. Banca și filialele au obligația, în baza contractului colectiv de muncă, de a plăti o sumă de trei salarii lunare brute, angajaților în momentul pensionării. Datoria aferentă acestui plan de beneficii este calculată actuarial ținând cont de salariul estimat la data pensionării și de numărul anilor de activitate al fiecărui salariat în parte. Banca și filialele sale nu au obligația de a presta servicii ulterioare foștilor sau actualilor salariați.

Remunerația fixă și variabilă poate fi acordată și prin intermediul unui acord de tip stock option plan, în acțiuni. Componenta variabilă a remunerației totale reprezintă remunerația ce poate fi acordată de Bancă suplimentar remunerației fixe, condiționat de îndeplinirea anumitor indicatori de performanță. Remunerația variabilă poate fi acordată fie cash, fie în acțiuni TLV. În cazul personalului identificat, la stabilirea părții variabile a remunerației anuale, se are în vedere limitarea asumării excesive a riscurilor. O parte substanțială și care reprezintă, în toate cazurile, cel puțin 40% din componenta variabilă a remunerației totale, este amânată pe o perioadă de 3 ani și este corelată în mod adecvat cu natura activității, riscurile acesteia și activitățile personalului în cauză.

În baza mandatului acordat prin hotărâri ale acționarilor, Consiliul de Administrație al Băncii hotărăște în privința numărului de acțiuni incluse în programul de fidelizare al angajaților. Valoarea justă la data oferirii acțiunilor către angajați ca primă este recunoscută în categoria cheltuielilor cu personalul, concomitent cu o creștere în capitaluri, pentru perioada în care angajații devin îndreptățiți în mod necondiționat asupra primelor.

Cheltuiala recunoscută este ajustată pentru a reflecta valoarea recompenselor pentru care se așteaptă ca serviciile aferente și condițiile de exercitare care nu sunt legate de piață să fie îndeplinite, astfel încât valoarea care este în cele din urmă recunoscută ca o cheltuială să se bazeze pe recompensarea efectivă a serviciilor și condițiilor de performanță care nu sunt legate de piață la data exercitării.

ab) Raportarea pe segmente

Un segment operațional este o componentă a Grupului și Băncii:

- Care se angajează în activitatea de afaceri de la care poate câștiga venituri și realiza cheltuieli (inclusiv poate suporta venituri și cheltuieli legate de tranzacțiile cu alte componente ale aceleiași entități);
- Ale cărui rezultate de exploatare sunt revizuite periodic de către principalul factor decizional operațional pentru a lua decizii cu privire la resursele care vor fi alocate segmentului și a aprecia performanțele sale;
- Pentru care sunt disponibile informații financiare distincte.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

Formatul de raportare pe segmente a Grupului și Băncii este reprezentat de segmentarea pe activități.

ac) Rezultatul pe acțiune

Grupul și Banca prezintă câștigul pe acțiune („CPA”) brut și diluat pentru acțiunile ordinare. CPA brut este calculat împărțind câștigul sau pierderea atribuibilă acționarilor ordinari ai Grupului și Băncii la media ponderată a acțiunilor ordinare rămase pe parcursul perioadei. CPA diluat este calculat prin ajustarea profitului sau pierderii atribuibile acționarilor ordinari cu media ponderată a acțiunilor ordinare existente pentru a afecta toate acțiunile ordinare probabile, care cuprind titluri convertibile și opțiuni pe acțiuni acordate salariaților.

ad) Acțiuni proprii

Instrumentele de capital proprii necesare (acțiuni proprii) sunt deduse din capitalurile proprii. Nu este recunoscut în rezultatul exercițiului câștigul sau pierderea din achiziții, vânzări sau anulări ale instrumentelor de capital ale Grupului și Băncii.

ae) Combinări de întreprinderi

O combinare de întreprinderi este contabilizată prin aplicarea metodei achiziției la data la care este dobândit controlul, în afară de cazul în care este vorba de o combinare care implică entități sau întreprinderi sub control comun sau entitatea dobândită este o filială a unei entități de investiții.

Fiecare activ și datorie identificabil(ă) este evaluat(ă) la valoarea sa justă de la data achiziției. Interesele care nu controlează într-o entitate dobândită care sunt participații curente în capitalurile proprii și prin care deținătorii lor au dreptul la o cotă-parte proporțională din activele nete ale entității în cazul lichidării acesteia sunt evaluate fie la valoarea justă, fie la cota-parte proporțională a instrumentelor curente de capitaluri proprii din valorile recunoscute ale activelor identificabile nete ale entității dobândite. Toate celelalte componente ale intereselor care nu controlează trebuie evaluate la valorile juste de la data achiziției.

Fondul comercial se măsoară prin deducerea activelor identificabile nete dobândite din agregarea contraprestației transferate, orice interese care nu controlează în entitatea dobândită și valoarea justă de la data achiziției a participațiilor în capitalurile proprii ale entității dobândite deținute anterior de către dobânditor. Dacă dobânditorul a obținut un câștig dintr-o achiziție în condiții avantajoase, acest câștig este recunoscut în profit sau pierdere, după ce managementul a reanalizat dacă au fost identificate toate activele achiziționate și toate datoriile și datoriile contingente s-au acceptat și s-a asumat valoarea acestora.

Contraprestația transferată în cadrul unei combinări de întreprinderi este evaluată la valoarea justă, fiind calculată drept suma valorilor juste de la data achiziției activelor transferate de dobânditor, ale datoriilor suportate de dobânditor față de foștii proprietari ai entității dobândite și ale participațiilor în capitalurile proprii emise de dobânditor, dar excluzând costurile aferente achiziției cu onorariile de intermediere, de consiliere, juridice, contabile de evaluare și alte onorarii profesionale sau de consultanță; costurile administrative generale, costurile de înregistrare și emitere a titlurilor de creanță și a acțiunilor, care sunt recunoscute în contul de profit și pierdere.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

af) Standarde și interpretări noi care nu sunt încă intrate în vigoare

Anumite standarde noi, amendamente și interpretări ale standardelor nu sunt încă în vigoare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2016 și nu au fost aplicate în întocmirea acestor situații financiare consolidate/individuale.

A. Standarde și interpretări noi pentru prima dată în exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2016

Planuri de beneficii determinate: Contribuții angajați – Amendamente la IAS 19 (emise în 21 noiembrie 2013 și aplicabile anual începând cu 1 iulie 2014).

Amendamentul permite entităților recunoașterea contribuțiilor angajaților ca și o deducere din costul aferent serviciilor, în perioada în care este prestat respectivul serviciu de către angajat, spre deosebire de alocarea contribuțiilor pe perioadele de prestare a serviciilor, în cazul în care valoarea contribuției angajatului nu depinde de numărul de ani de prestare a serviciilor. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Îmbunătățiri anuale aduse IFRS-urilor din 2012 (emise la 12 decembrie 2013 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 iulie 2014 sau după această dată, dacă nu se specifică altfel mai jos).

Îmbunătățirile aduse constau în modificări la șapte standarde.

IFRS 2 a fost modificat pentru a clarifica definiția de "condiție pentru intrarea în drepturi" și a definit în mod separat "starea de performanță" și "starea de serviciu". Modificarea este în vigoare pentru tranzacțiile cu plata pe bază de acțiuni pentru care data de acordare este la data de 1 iulie 2014 sau după acea dată.

IFRS 3 a fost modificat pentru a clarifica, că (1) o obligație de contraprestație contingentă, care corespunde definiției unui instrument financiar este clasificată ca obligație financiară sau titlu de capital, pe baza definițiilor din IAS 32 și (2), toate obligațiile contingente atât financiare, cât și non-financiare, sunt evaluate la valoarea justă la fiecare dată de raportare, iar modificările valorii juste sunt recunoscute în profit și pierdere. Amendamente la IFRS 3 sunt în vigoare pentru combinările de întreprinderi în cazul în care data achiziției este la data sau după data de 1 iulie 2014.

IFRS 8 a fost modificat pentru a solicita (1) comunicarea hotărârilor făcute de către management în agregarea segmentelor operaționale, inclusiv o descriere a segmentelor care au fost agregate și indicatorii economici care au fost evaluați în stabilirea că segmentele agregate au caracteristici economice similare și (2) o reconciliere a activelor segmentului cu activele entității atunci când se raportează activele segmentului.

Modificarea IFRS 13 a avut scopul de a clarifica faptul că eliminarea anumitor paragrafe din IAS 39 după publicarea IFRS 13 nu s-a făcut cu intenția de a elimina posibilitatea de a evalua creanțele și împrumuturile pe termen scurt la valoarea facturii în cazul în care impactul actualizării este lipsit de importanță.

IAS 16 și IAS 38 au fost modificate pentru a clarifica modul în care sunt tratate valoarea contabilă brută și amortizarea acumulată în cazul în care o entitate utilizează modelul de reevaluare.

IAS 24 a fost modificat pentru a include o entitate, ca o parte afiliată, care furnizează servicii cheie de gestionare a personalului entității raportoare sau către societatea-mamă a entității raportoare (denumită în continuare "entitatea de management") și să solicite să prezinte sumele facturate entității raportoare de către entitatea de management pentru serviciile prestate. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

af) Standarde și interpretări noi care nu sunt încă intrate în vigoare (*continuare*)

A. Standarde și interpretări noi pentru prima dată în exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2016 (*continuare*)

Contabilitate pentru Achiziții de interes în operațiuni comune - Amendamente la IFRS 11 (emise la 6 mai 2014 și în vigoare pentru perioadele care încep la ianuarie 2016 sau după această dată).

Prezentul amendament adaugă noi orientări privind modul de tratament contabil pentru achiziționarea unui interes într-o operațiune comună, care constituie o afacere. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Clarificarea metodelor acceptabile de amortizare - Amendamente la IAS 16 și IAS 38 (emise la 12 mai 2014 și în vigoare pentru perioadele care încep la ianuarie 2016 sau după această dată).

În acest amendament, IASB a clarificat faptul că utilizarea unor metode bazate pe venituri pentru a calcula amortizarea unui activ nu este adecvată, deoarece veniturile generate de o activitate care include utilizarea unui activ nu reflectă, în general, și beneficiile economice încorporate în activ. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Metoda punerii în echivalență în situațiile financiare individuale - Amendamente la IAS 27 (emise la 12 august 2014 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2016).

Amendamentele vor permite entităților să utilizeze metoda punerii în echivalență pentru a prezenta investițiile în subsidiare, joint-ventures și entități asociate în situațiile lor financiare separate. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Îmbunătățiri anuale aduse IFRS-urilor 2014 (emise la 25 septembrie 2014 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la data de 1 ianuarie 2016 sau după această dată).

Modificările au impact asupra a 4 standarde. IFRS 5 a fost modificat pentru a clarifica, că schimbarea modului de vânzare (reclasificare de la "deținut pentru vânzare" la "deținut pentru distribuire" sau vice-versa) nu constituie o modificare a unui plan de vânzare sau distribuire și nu trebuie să fie reprezentat ca atare. Modificarea IFRS 7 adaugă orientări pentru a ajuta managementul să stabilească dacă termenii unui acord de a deservi un activ financiar care a fost transferat constituie implicare în continuare în prezentările de informații impuse de IFRS 7. Amendamentul clarifică, de asemenea, că prezentările de informații IFRS 7 de compensare nu sunt necesare în mod specific pentru toate perioadele interimare, cu excepția cazurilor prevăzute de IAS 34.

Modificarea din IAS 19 clarifică faptul că, în legătură cu beneficiile post-angajare, deciziile privind rata de actualizare, existența unei piețe pentru obligațiuni ale corporațiilor de înaltă calitate sau obligațiuni guvernamentale ar trebui să fie în moneda în care sunt plătibile și nu a țării în care acestea sunt emise. IAS 34 va impune prezentări prin referințe încrucișate la alte situații financiare prezentate în altă parte în raportul financiar interimar. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

af) Standarde și interpretări noi care nu sunt încă intrate în vigoare (*continuare*)

A. Standarde și interpretări noi pentru prima dată în exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2016 (*continuare*)

Amendamente la IAS 1 - Prezentarea situațiilor financiare (emise la data de 18 decembrie 2014 și în vigoare pentru perioadele anuale de la data de 1 ianuarie 2016).

Standardul a fost modificat pentru a clarifica conceptul de semnificație și explică faptul că o entitate nu trebuie să furnizeze o informare specifică impusă de IFRS dacă informațiile care rezultă din acea prezentare nu sunt semnificative, chiar dacă IFRS conține o listă de cerințe specifice sau le descrie ca fiind cerințe minime. Standardul prevede, de asemenea, noi orientări cu privire la subtotaluri în situațiile financiare, în special, astfel de subtotaluri: (a) trebuie să fie alcătuite din elemente în rânduri constituite din valorile recunoscute și evaluate în conformitate cu IFRS; (b) să fie prezentate și etichetate într-un mod care face ca elementele care constituie subtotalul să fie clare și ușor de înțeles; (c) să fie coerente de la o perioadă la alta; și (d) să nu fie afișate cu o importanță mai mare decât subtotaluri și totalurile cerute de standardele IFRS. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Entitățile de investiții: Aplicarea amendamentului privind excepția de consolidare la IFRS 10, IFRS 12 și IAS 28 (emis la data de 18 decembrie 2014 și în vigoare pentru perioadele anuale la data de 1 ianuarie 2016 sau după această dată).

Standardul a fost modificat pentru a clarifica faptul că o entitate de investiții ar trebui să evalueze la valoarea justă prin profit sau pierdere toate subsidiarele sale, care sunt ele însele entități de investiții. În plus, lipsa de obligație de a întocmi situații financiare consolidate în cazul în care societatea mamă sau mama intermediară a entității întocmește situații financiare consolidate disponibile pentru uz public, a fost modificată pentru a clarifica faptul că această scutire se aplică indiferent dacă subsidiarele sunt consolidate sau sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere în conformitate cu IFRS 10 în situațiile financiare ale societății mamă sau mamei intermediare. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

B. Standarde și interpretări noi în vigoare de la 1 ianuarie 2017

IFRS 9 - Instrumente Financiare (data intrării în vigoare: perioade anuale ce încep cu data de 1 ianuarie 2018)

- Activele financiare trebuie să fie clasificate în trei categorii de evaluare: cele care urmează să fie evaluate ulterior la cost amortizat, cele care urmează să fie evaluate ulterior la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI), precum și cele care urmează să fie evaluate ulterior la valoarea justă prin profit sau pierdere (FVPL).
- Clasificarea titlurilor de creanță este determinată de modelul de afaceri al entității pentru gestionarea activelor financiare și dacă fluxurile de trezorerie contractuale reprezintă numai plata principalului și a dobânzii (SPPI). În cazul în care un instrument de datorie este deținut pentru a colecta, aceasta poate fi efectuată la cost amortizat în cazul în care îndeplinește, de asemenea, cerința SPPI. Titlurile de creanță care îndeplinesc cerința SPPI și care sunt deținute în portofoliul unei entități care încasează fluxuri de numerar și vinde active pot fi clasificate ca FVOCI. Activele financiare care nu conțin fluxuri de numerar care sunt SPPI trebuie măsurate la FVPL (de exemplu, derivate). Instrumentele derivate încorporate nu mai sunt separate de active financiare, ci vor fi incluse în evaluarea stării SPPI.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

af) Standarde și interpretări noi care nu sunt încă intrate în vigoare (continuare)

B. Standarde și interpretări noi în vigoare de la 1 ianuarie 2017 (continuare)

IFRS 9 - Instrumente Financiare (data intrării în vigoare: perioade anuale ce încep cu data de 1 ianuarie 2018) (continuare)

- Investițiile în instrumente de capitaluri proprii sunt întotdeauna evaluate la valoarea justă. Cu toate acestea, conducerea poate face o alegere irevocabilă pentru a prezenta modificările valorii juste în alte elemente ale rezultatului global, cu condiția ca instrumentul să nu fie deținut pentru tranzacționare. În cazul în care instrumentul de capitaluri proprii este deținut pentru tranzacționare, modificările valorii juste sunt prezentate în profit sau pierdere.
- Cele mai multe dintre cerințele din IAS 39 pentru clasificarea și evaluarea datoriilor financiare au fost reportate nemodificate la IFRS 9. Schimbarea cheie este că o entitate va fi obligată să prezinte efectele modificărilor riscului de credit propriu de pasive financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere în alte elemente ale rezultatului global.
- IFRS 9 introduce un nou model pentru recunoașterea pierderilor din depreciere – modelul pierderilor anticipate din credite (ECL). Există o abordare de tip "trei etape", care se bazează pe modificarea calității creditului activelor financiare, după recunoașterea inițială. În practică, noile reguli înseamnă că entitățile vor trebui să înregistreze o pierdere imediată egală cu 12 luni ECL privind recunoașterea inițială a activelor financiare care nu sunt elemente de credit depreciate (sau durata de viață ECL pentru creanțele comerciale). În cazul în care a existat o creștere semnificativă a riscului de credit, deprecierea este măsurată folosind durata de viață ECL, mai degrabă decât de 12 luni ECL. Modelul include simplificări operaționale pentru creanțele de leasing și comerciale.
- Cerințele contabile de acoperire împotriva riscurilor au fost modificate pentru a se alinia cu managementul riscului. Standardul oferă entităților posibilitatea de a-și alege politica contabilă între aplicarea cerințelor contabilității de acoperire împotriva riscurilor IFRS 9 sau continuarea aplicării IAS 39 la toate operațiunile de acoperire împotriva riscurilor, deoarece standardul aplicat în prezent, nu se referă la contabilitatea pentru acoperire macro. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

IFRS 15 - Venituri din contractele cu clienții (emis la 28 mai 2014 și în vigoare pentru perioadele care încep la 1 ianuarie 2018 sau după această dată).

Noul standard introduce principiul de bază că veniturile trebuie să fie recunoscute atunci când bunurile sau serviciile sunt transferate către client, la prețul tranzacției. Bunuri sau servicii în pachet, care sunt distincte trebuie să fie recunoscute separat, precum și orice reducere sau rabat la prețul contractului trebuie să fie, în general, alocate elementelor separate. În cazul în care valoarea variază în funcție de orice motiv, sumele minime trebuie să fie recunoscute în cazul în care nu există un risc semnificativ de stornare. Costurile suportate pentru a obține contracte cu clienții trebuie să fie capitalizate și amortizate pe parcursul perioadei în care beneficiile contractului sunt consumate. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

af) Standarde și interpretări noi care nu sunt încă intrate în vigoare(continuare)

B. Standarde și interpretări noi în vigoare de la 1 ianuarie 2017 (continuare)

Vânzarea sau Contribuția cu active între un investitor și asociatul său sau Joint Venture - Amendamente la IFRS 10 și IAS 28 (emise la 11 septembrie 2014 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după o dată care urmează să fie stabilită de către IASB).

Aceste modificări abordează neconcordanța între cerințele din IFRS 10 și cele din IAS 28, în ce privește vânzarea sau contribuția cu active între un investitor și asociatul său sau joint-venture. Consecința principală a modificărilor este că un câștig sau o pierdere completă este recunoscută atunci când o tranzacție implică o afacere. Un câștig sau o pierdere parțială este recunoscută atunci când o tranzacție implică active care nu constituie o afacere, chiar dacă aceste active sunt deținute de o subsidiară. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

IFRS 16 - Leasing (emis la 13 ianuarie 2016 și în vigoare pentru perioadele care încep la 1 ianuarie 2018 sau după această dată).

Noul standard expune principiile pentru recunoașterea, evaluarea și prezentarea contractelor de leasing. Toate contractele de leasing prevăd că Utilizatorul obține dreptul de a utiliza un activ la începutul contractului de leasing și, în cazul în care plățile de leasing sunt efectuate pe durata contractului, de asemenea, obține finanțarea. Prin urmare, IFRS 16 elimină clasificarea de leasing ca fiind contracte de leasing operațional sau de leasing financiar așa cum este cerut de IAS 17 și, în schimb, introduce un singur model contabil de Utilizator. Utilizatorii trebuie să recunoască: (a) activele și pasivele din toate contractele de leasing cu un termen mai mare de 12 luni, cu excepția cazului în care activul suport este de valoare mică; și (b) amortizarea activelor de leasing separat de dobânda la datoriile de leasing în contul de profit și pierdere. IFRS 16 reportează în mod substanțial cerințele contabile pentru Finanțator din IAS 17. Prin urmare, Finanțatorul continuă să clasifice contractele sale de leasing ca leasing operațional sau contracte de leasing financiar, reprezentând aceste două tipuri de contracte de leasing în mod diferit. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Recunoașterea activelor aferente impozitului amânat pentru pierderi nerealizate Amendamente la IAS 12 (emise la data de 19 ianuarie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2017 sau după această dată).

Acest amendament a clarificat cerințele privind recunoașterea activelor cu impozitul amânat pentru pierderi nerealizate din titluri de creanță. Entitatea va trebui să recunoască activele cu impozit amânat pentru pierderile nerealizate care apar ca urmare a actualizării fluxurilor de numerar ale titlurilor de creanță cu ratele dobânzii de pe piață, chiar și în cazul în care deține instrumentul până la maturitate și nu plătește niciun impozit după încasarea sumei principale. Beneficiul economic încorporat în activul cu impozit amânat rezultă din capacitatea deținătorului titlului de creanță de a obține câștiguri viitoare (anulând efectele scontării) fără plata taxelor pe aceste câștiguri. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Inițiative de publicare - Amendamente la IAS 7 (emise la data de 29 ianuarie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2017 sau după această dată).

Modificarea IAS 7 va impune prezentarea unei reconcilierii a mișcărilor în pasivele care decurg din activitățile de finanțare. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

af) Standarde și interpretări noi care nu sunt încă intrate în vigoare (continuare)

B. Standarde și interpretări noi în vigoare de la 1 ianuarie 2017 (continuare)

Amendamente la IFRS 15 - Venituri din contracte cu clienții (emise la 12 aprilie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2018 sau după această dată)

Amendamentele nu modifică principiile care stau la baza standardului, ci clarifică modul în care ar trebui aplicate aceste principii. Amendamentele clarifică modul în care să se identifice o obligație de performanță (promisiunea de a transfera un bun sau un serviciu unui client) într-un contract; cum să se determine dacă o societate este principalul (furnizor de bun sau serviciu) sau un agent (responsabil pentru organizarea ca bunul sau serviciul să fie furnizat); și modul în care să stabilească dacă veniturile obținute din acordarea unei licențe ar trebui să fie recunoscute la un anumit moment sau în timp. În plus față de clarificări, modificările includ două scutiri suplimentare pentru a reduce costurile și complexitatea pentru o companie atunci când aplică pentru prima dată noul standard. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Amendamente la IFRS 2 - Plata pe bază de acțiuni (emise la 20 iunie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2018 sau după această dată).

Modificările înseamnă că și criteriile de performanță pentru intrarea în drepturi (nelegată de piață) vor impacta evaluarea tranzacțiilor pe bază de acțiuni decontate în numerar similar cu cele decontate în instrumente de capitaluri. Amendamentele clarifică de asemenea clasificarea unei tranzacții cu un aspect de decontare netă, în care entitatea reține o porțiune specificată din instrumente de capital, care ar fi emise în contrapartidă după exercitare (sau intrarea în drepturi), în schimbul achitării obligației fiscale a contrapartidei care este asociată cu plata pe bază de acțiuni. Astfel de aranjamente vor fi clasificate drept capitaluri proprii decontate în integralitatea lor.

În cele din urmă, modificările clarifică, de asemenea, înregistrarea plăților pe bază de acțiuni decontate în numerar, care sunt modificate pentru a deveni decontate în acțiuni, după cum urmează: (a) plata pe bază de acțiuni este evaluată prin raportarea la valoarea justă de la data de modificare a instrumentelor de capital acordate ca urmare a modificării; (b) obligația este nerecunoscută după modificare; (c) plata pe bază de acțiuni decontate în acțiuni este recunoscută în măsura în care serviciile au fost prestate până la data modificării; și (d) diferența dintre valoarea contabilă a obligației la data modificării și suma recunoscută în capital la aceeași dată se înregistrează în contul de profit sau pierdere imediat. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

af) Standarde și interpretări noi care nu sunt încă intrate în vigoare (*continuare*)

B. Standarde și interpretări noi în vigoare de la 1 ianuarie 2017 (*continuare*)

Ajustări anuale ale IFRS 2014-2016 (emise în 8 decembrie 2016 și aplicabile pentru perioade anuale începând cu data de sau după data de 1 ianuarie 2017 pentru amendamentele la IFRS 12 și începând cu data de sau după data de 1 ianuarie 2018 pentru amendamentele la IFRS 1 și IAS 28).

Ajustările afectează 3 standarde contabile. Amendamentele clarifică sfera de aplicabilitate a cerințelor de publicare din IFRS 12, precizând că cerințele de publicare din IFRS 12, altele decât cele referitoare la situațiile financiare sintetice ale societăților subsidiare, asocierilor în participațiune și societăților afiliate, se aplică în cazul intereselor deținute în cadrul altor entități clasificate ca fiind disponibile spre vânzare sau ca și activități întrerupte conform IFRS 5. IFRS 1 a fost modificat și unele dintre excepțiile pe termen scurt de la IFRS în ceea ce privește publicarea informațiilor despre instrumentele financiare, beneficiile angajaților și societățile de investiții au fost eliminate, după ce respectivele excepții pe termen scurt și-au îndeplinit scopul intenționat. Amendamentele la IAS 28 clarifică faptul că o entitate deține opțiunea de investiție prin reinvestire pentru a evalua la valoare justă entitatea în care s-a investit, în conformitate cu IAS 28 printr-o organizație cu capital de risc, fond mutual, fond de investiții sau o altă entitate similară, incluzând fondurile de asigurări cu componentă de investiții. În plus, o entitate care nu este o societate de investiții poate deține o societate afiliată sau o asociere în participațiune care este o societate de investiții. IAS 28 permite entităților respective să rețină evaluările valorii juste utilizate de societatea de investiții afiliată sau asociată atunci când aplică metoda punerii în echivalență. Amendamentele clarifică faptul că această opțiune este valabilă și în alternativa investiție cu investiție. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

IFRIC 22 – Tranzacții în valută și Avansuri (emis în 8 decembrie 2016 și aplicabil pentru perioade anuale începând cu data de sau după data de 1 ianuarie 2018).

Interpretarea se referă la modul de determinare a datei tranzacției în scopul stabilirii cursului de schimb care trebuie utilizat la recunoașterea inițială a activului, cheltuielii sau venitului aferent (sau a unei părți a acestuia) la derecunoașterea unui element de activ sau pasiv nemonetar, care decurge dintr-o sumă în avans în valută. Conform IAS 21, data tranzacției în scopul stabilirii cursului de schimb care trebuie utilizat la recunoașterea inițială a activului, cheltuielii sau venitului aferent (sau a unei părți a acestuia) este data la care entitatea recunoaște inițial activul sau pasivul nemonetar care rezultă din avansul în valută. Dacă există mai multe plăți sau încasări în avans, entitatea trebuie să stabilească data tranzacției pentru fiecare plată sau încasare în avans. IFRIC 22 se aplică doar în situația în care entitatea recunoaște un activ sau pasiv nemonetar care rezultă dintr-un avans în valută. IFRIC 22 nu oferă indicații privind definirea elementelor monetare sau nemonetare. O plată sau o încasare în avans determină de regulă recunoașterea unui pasiv sau unui activ nemonetar; cu toate acestea, ea poate genera și un activ sau pasiv monetar. Entitatea trebuie să aprecieze cu discernământ dacă un element este considerat monetar sau nemonetar. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

af) Standarde și interpretări noi care nu sunt încă intrate în vigoare (continuare)

B. Standarde și interpretări noi în vigoare de la 1 ianuarie 2017 (continuare)

Transferuri de Investiții imobiliare – Amendamente la IAS 40 (emise în 8 Decembrie 2016 și aplicabile pentru perioade anuale începând cu data de sau după data de 1 ianuarie 2018).

Amendamentele clarifică cerințele privind transferurile în/din investiții imobiliare cu privire la proprietăți aflate în curs de construcție. Înainte de aceste amendamente, nu exista nicio precizare în IAS 40 referitoare la modul de transfer în/din investiții imobiliare în curs de construcție. Amendamentul clarifică faptul că nu există nicio intenție de a interzice transferul în investiții imobiliare al proprietăților în curs de construcție/amenajare, anterior evidențiate ca și element al stocurilor, atunci când există o modificare evidentă a modului de utilizare. IAS 40 a fost modificat pentru a întări principiul transferurilor în/din investiții imobiliare din IAS 40 și pentru a sublinia că un transfer în/din investiții imobiliare ar trebui efectuat doar atunci când se constată o schimbare în modul de utilizare a proprietății în cauză. Schimbarea modului de utilizare implică o evaluare pentru a stabili dacă proprietatea respectivă se califică drept investiție imobiliară. Schimbarea modului de utilizare trebuie probată prin dovezi corespunzătoare. Grupul evaluează în prezent impactul modificărilor asupra situațiilor sale financiare.

4. Politici de gestionare a riscului financiar

a) Introducere

Grupul și Banca sunt expuse următoarelor riscuri, ca rezultat al folosirii instrumentelor financiare:

- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul de piață
- Riscul operațional
- Riscul aferent impozitării

Această notă prezintă informații referitoare la expunerea Grupului și Băncii față de fiecare risc menționat mai sus, obiectivele Grupului și Băncii, politicile și procesele de evaluare și gestionare a riscului. Cele mai importante riscuri financiare la care sunt expuse Grupul și Banca sunt riscul de credit, riscul de lichiditate și riscul de piață. Riscul de piață include riscul valutar, riscul de rată a dobânzii și riscul de preț al instrumentelor de capital.

Managementul riscurilor este parte integrantă a tuturor proceselor decizionale și de afaceri în cadrul Grupului și Băncii. Consiliul de Administrație (CA) are o responsabilitate generală în ceea ce privește stabilirea și monitorizarea cadrului general pentru managementul riscurilor în Grup și Bancă. Managementul riscurilor se face în Banca Transilvania pe 2 niveluri: nivelul strategic (organul de conducere), reprezentat de Consiliul de Administrație și Comitetul Conducătorilor (CC), și nivelul operativ, curent, reprezentat de: Comitetul pentru Administrarea Activelor și Pasivelor (ALCO), Comitetul de Politică și Aprobare Credite, Comitetele de credite și risc din Centrala Băncii (aprobare credite), Comitetul de Credit și Risc din Sucursale/Agenții, Comitetul de Remediere și Workout (CRW), Conducătorii și Directorii executivi, cât și structurile din cadrul Băncii cu atribuții de management al riscurilor, care sunt responsabile pentru formularea și/sau monitorizarea politicilor de managementul riscului în domeniul lor de expertiză. Consiliul de Administrație revizuieste periodic activitatea desfășurată de aceste comitete.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

a) Introducere (continuare)

Consiliul de Administrație monitorizează conformitatea politicilor și strategiile de risc ale Grupului și Băncii și adecvarea cadrului general de management al riscului în corelație cu riscurile la care sunt expuse Grupul și Banca.

Comitetul de administrare a riscurilor consiliază Consiliul de Administrație cu privire la apetitul la risc și strategia globală privind administrarea riscurilor actuale și viitoare ale Băncii și asistă Consiliul de Administrație în supravegherea strategiei de către Comitetul Conducătorilor.

Obiectivul Grupului Financiar Banca Transilvania în ceea ce privește administrarea riscurilor este integrarea apetitului la risc mediu asumat, în cadrul procesului decizional al băncii, prin promovarea unei alinieri adecvate a riscurilor asumate, capitalului disponibil și ținutelor de performanță, ținând cont în același timp de toleranța atât la riscurile financiare cât și la cele non-financiare. În determinarea apetitului și toleranței la risc Grupul ține cont de toate riscurile materiale la care este expus, datorită specificului activității sale, fiind influențat preponderent de riscul de credit.

O revizuire sistematică a principalelor elemente de administrare a riscurilor Grupului și Băncii este realizată periodic (de regulă anual) cu participarea membrilor Comitetului Conducătorilor și responsabilii Direcțiilor implicate pentru a reflecta schimbări în condițiile pieții, produselor și serviciilor oferite.

Procesul aferent simulărilor de criză este parte integrantă a procesului de administrare a riscurilor.

Banca revizuieste în mod regulat, dar cel puțin semestrial, programul de simulări de criză și evaluează eficacitatea și adecvarea acestuia la scopurile/obiectivele definite.

Comitetele de Audit ale Grupului și ale Băncii raportează Consiliilor de Administrație și au responsabilitatea de a monitoriza respectarea procedurilor de gestiune ale riscului. Comitetul de Audit este asistat în îndeplinirea funcțiilor sale de către Auditul Intern. Auditul Intern efectuează atât revizuirii regulate cât și ad-hoc asupra controalelor și procedurilor de gestiune a riscurilor iar rezultatele revizuirilor sunt raportate Comitetului de Audit.

Consiliile de Administrație și managementul subsidiarelor care constituie Grupul au responsabilități în ceea ce privește administrarea riscurilor semnificative, în concordanță cu specificul propriu de activitate și legislația în domeniu.

b) Riscul de credit

(i) Gestionarea riscului de credit

Grupul și Banca sunt expuse la riscul de credit atât prin activitățile de creditare, tranzacționare, și investiție cât și în situațiile în care emit garanții. Riscul de credit asociat activităților de tranzacționare și investiție este diminuat prin selecția acelor contrapartide cu rating-uri de credit solide, prin monitorizarea activității acestora, prin folosirea de limite de expunere și, acolo unde este necesar, prin solicitarea de garanții.

Expunerea cea mai mare a Grupului și Băncii la riscul de credit provine din acordarea de credite și avansuri clienților.

În acest caz, expunerea este reprezentată de valoarea contabilă a activelor din situația individuală a poziției financiare. Grupul și Banca sunt expuse la riscul de credit pe diferite active financiare, incluzând instrumente derivate și de datorie, expunerea în cazul acestor instrumente, fiind egală cu valoarea contabilă a acestora din situația individuală a poziției financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit (*continuare*)

(i) Gestionarea riscului de credit (*continuare*)

Pe lângă cele menționate mai sus, Grupul și Banca sunt expuse la riscul de credit extrabilanțier, prin angajamentele de finanțare și emiteri de garanții (vezi nota 44).

Pentru a minimiza riscul, Grupul și Banca au dezvoltat anumite proceduri menite să evalueze clienții anterior acordării creditelor, să monitorizeze capacitatea acestora de a rambursa principalul și dobânzile aferente pe perioada derulării împrumuturilor și să stabilească limite de expunere. În plus Banca și Grupul detin proceduri pentru monitorizarea riscurilor la nivelul portofoliului de credite, au stabilite limite de expuneri pe tipuri de credite, pe sectoare economice, pe tipuri de garanții, pe maturitatea creditelor ș.a.m.d.

Consiliul de Administrație a atribuit responsabilitatea pentru managementul riscului de credit către Comitetul Conducătorilor, Comitetul de Politică și Aprobare Credite, Comitetele de credite și risc din Centrala Băncii (aprobare credite), Comitetul de Remediere și Workout (CRW) la nivel de Centrală și la Comitetele de Credit și Risc din Sucursale/Agenții la nivelul unităților teritoriale. De asemenea în cadrul Băncii funcționează Direcția Administrarea Riscurilor, care raportează Comitetele din Centrală și are atribuții în ceea ce privește:

- Identificarea și evaluarea riscurilor specifice în cadrul activității de creditare;
- Monitorizarea conformității cu reglementările interne specifice activității de creditare;
- Elaborarea unor propuneri pentru reducerea riscurilor specifice, în vederea menținerii unor standarde sănătoase de creditare;
- Monitorizarea și aprobarea sistemelor interne de rating și a modelelor de evaluare a riscurilor;
- Monitorizarea creditelor acordate, în funcție de performanțele financiare ale clientului, tipul creditului, natura colateralului și serviciul datoriei, conform normelor interne de creditare;
- Avizarea și valorificarea calculului de indicatori cu privire la acordarea/modificarea competențelor de creditare aferente sucursalelor, conform politicilor interne specifice;
- Revizuirea periodică și recomandarea, către Comitetul Conducătorilor, a nivelelor de risc acceptabile pentru Grup și Bancă;
- Identificarea, monitorizarea și controlul riscului de credit la nivelul sucursalelor Băncii și subsidiarelor;
- Analiza de risc pe noi produse de creditare/pe modificări ale produselor de creditare, cu recomandări către direcțiile implicate;
- Avizarea calculului limitelor de expunere pe contrapartide;
- Analiza și prezentarea periodică către Directorul General Adjunct - Chief Risk Officer, Comitetul Conducătorilor, Comitetul de Administrare a Riscurilor și Consiliul de Administrație de rapoarte privind evoluția riscurilor la care banca este expusă (implicațiile corelării riscurilor, previziuni, ș.a.m.d.);
- Analiza portofoliului de credite atât la nivel individual cât și pe grupuri de active financiare cu caracteristici similare pentru a determina dacă există vreo dovadă obiectivă de depreciere, precum și evaluarea pierderilor din depreciere și constituirea provizioanelor aferente în conformitate cu standardele IFRS.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(i) Gestionarea riscului de credit (continuare)

Fiecare Sucursală/Agenție implementează la nivel local politicile și normele Grupului și Băncii în ceea ce privește riscul de credit, având competențe de aprobare credite stabilite de Comitetul Conducătorilor. Fiecare Sucursală/Agenție este responsabilă pentru calitatea și performanța propriului portofoliu de credite, pentru monitorizarea și controlul riscurilor în propriul portofoliu, inclusiv cele aferente creditelor aprobate la competența centralei.

Direcția Audit Intern și Direcția Control Intern efectuează verificări periodice a sucursalelor și agențiilor.

Grupul și Banca au clasificat expunerile în funcție de nivelurile de risc ale potențialelor pierderi financiare. Sistemul de clasificare a riscului este folosit pentru a determina activitățile de monitorizare a riscurilor și relația cu clientela. Sistemul de scoring reflectă diverse nivele ale riscului de neplată și este supus periodic revizuirilor.

(ii) Expunerea la riscul de credit

Concentrarea riscului de credit aferent instrumentelor financiare există pentru grupe de clienți sau alți terți care prezintă caracteristici similare economice și a căror capacitate de rambursare a creditelor este similar afectată de schimbările în mediul economic. Principala concentrare a riscului de credit derivă din expunerea individuală și pe categorii de clienți în ceea ce privește creditele și avansurile acordate de Grup și Bancă, angajamente de extindere a facilităților irevocabile, investițiile de leasing și garanțiile emise.

În tabelul de mai jos sunt prezentate concentrările de risc pe sectoare economice pentru expuneri bilanțiere și extrabilanțiere:

	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Clienți persoane fizice	49,40%	46,60%	49,01%	46,60%
Producție	11,62%	12,69%	11,25%	12,41%
Comerț	11,45%	12,33%	11,14%	12,04%
Construcții	5,39%	5,87%	5,20%	5,79%
Agricultură	4,75%	4,47%	4,64%	4,44%
Servicii	3,91%	4,06%	3,81%	3,95%
Transport	3,03%	3,06%	2,58%	2,79%
Imobiliare	2,28%	2,45%	2,37%	2,58%
Alții	2,05%	1,64%	2,01%	1,47%
Industria energetică	1,94%	1,99%	1,93%	1,99%
Persoane fizice autorizate	1,81%	1,85%	1,79%	1,86%
Telecomunicații	0,91%	0,56%	0,90%	0,56%
Instituții financiare	0,51%	0,58%	2,49%	1,73%
Industria minieră	0,44%	0,64%	0,35%	0,57%
Industria chimică	0,43%	1,09%	0,45%	1,10%
Pescuit	0,05%	0,06%	0,05%	0,06%
Instituții guvernamentale	0,03%	0,06%	0,03%	0,06%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

La 31 decembrie 2016, total expuneri bilanțiere și extrabilanțiere irevocabile erau de 30.906.607 mii lei (31 decembrie 2015: 29.549.116 mii lei) pentru Grup și 30.783.134 mii lei (31 decembrie 2015: 29.254.390 mii lei) pentru Bancă. Sumele reflectate în paragraful anterior reprezintă pierderea contabilă maximă care ar fi recunoscută la data raportării dacă clienții ar înceta să mai respecte termenii contractuali, iar orice garanție nu ar mai avea valoare.

Grupul și Banca dețin garanții sub formă de depozite colaterale, ipoteci asupra proprietăților imobiliare, ipoteci mobiliare și alte gajuri asupra echipamentelor sau sumelor de bani viitoare pentru creditele și avansurile acordate clienților. Estimările de valoare justă iau în calcul valoarea garanției evaluată la data împrumutului și după caz valorile estimate la data unor analize ulterioare. Grupul și Banca nu au reținut garanții pentru creditele și avansurile acordate băncilor.

Grupul și Banca folosesc grade de risc atât pentru creditele testate individual cât și pentru cele evaluate colectiv. Conform politicilor aplicate de Grup și Bancă, unui credit i se poate asocia un grad de risc corespunzător, de la gradul de risc cel mai scăzut (1) până la gradul de risc cel mai mare (8). Clasificarea pe grupe a creditelor are la bază în principal comportamentul de plată al clienților Grupului și Băncii și indiciile de potențială depreciere identificate în analiza individuală, grupa de risc (8) fiind formată în principal din expunerile depreciate și expunerile pentru care s-au demarat proceduri judiciare.

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților și investiții nete de leasing **pe Grup la 31 decembrie 2016** sunt prezentate în continuare:

La cost amortizat	Nota	Total 2016	Persoane fizice				Persoane juridice					
			Total Credite persoane fizice	Credit în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credit în lei		Credite în valută	
				< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grade 1		24.682.722	13.588.443	3.478.749	6.592.181	140.950	3.376.563	11.094.279	7.297.847	1.802.224	1.204.606	789.602
Grade 2-3		1.296.501	759.593	255.393	210.600	23.665	269.935	536.908	280.353	37.681	200.130	18.744
Grade 4-6		603.385	153.715	185	40.855	-	112.675	449.670	213.675	118.267	69.920	47.808
Grade 7		904.686	202.866	27.429	55.180	7.712	112.545	701.820	402.892	51.247	201.978	45.703
Grade 8 Depreciate		1.990.616	560.195	131.266	111.537	35.064	282.328	1.430.421	963.469	103.575	335.067	28.310
Valoare brută	<u>21,</u> <u>22</u>	<u>29.477.910</u>	<u>15.264.812</u>	<u>3.893.022</u>	<u>7.010.353</u>	<u>207.391</u>	<u>4.154.046</u>	<u>14.213.098</u>	<u>9.158.236</u>	<u>2.112.994</u>	<u>2.011.701</u>	<u>930.167</u>

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Valori brute nerestante și nedepreciate	Total 2016	Persoane fizice					Persoane juridice				
		Total Credite persoane fizice	Credit în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credit în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grade 1 Risc scazut	23.687.783	12.941.658	3.350.675	6.330.771	134.366	3.125.846	10.746.125	7.073.712	1.758.021	1.141.989	772.403
Grade 2-3 Risc moderat	612.131	293.841	135.765	57.719	12.713	87.644	318.290	166.856	10.548	138.456	2.430
Grade 4-6 Risc mediu	242.403	28.480	-	7.870	-	20.610	213.923	42.211	88.491	52.413	30.808
Total	24.542.317	13.263.979	3.486.440	6.396.360	147.079	3.234.100	11.278.338	7.282.779	1.857.060	1.332.858	805.641

Valori brute pe benzi de restanță a creditelor și avansurilor acordate clienților, restante dar nedepreciate	Total 2016	Persoane fizice					Persoane juridice				
		Total Credite persoane fizice	Credite în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credite în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
1-15 zile	1.094.433	757.891	155.824	294.932	9.103	298.032	336.542	188.751	51.656	77.637	18.498
15-30 zile	314.455	210.243	39.222	81.433	3.782	85.806	104.212	58.515	8.255	31.717	5.725
30-60 zile	292.884	202.110	36.294	59.382	2.961	103.473	90.774	62.631	10.997	8.956	8.190
60-90 zile	88.680	50.462	16.363	11.505	1.690	20.904	38.218	27.980	3.159	5.980	1.099
Total	1.790.452	1.220.706	247.703	447.252	17.536	508.215	569.746	337.877	74.067	124.290	33.512

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Valori brute ale creditelor și creanțelor acordate clienților depreciați	Total 2016	Persoane fizice						Persoane juridice					
		Total Credite persoane fizice	Credite în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credite în lei		Credite în valută			
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		
Grade 4-6 Risc mediu	249.839	<i>17.066</i>	184	24	-	16.858	232.773	171.219	27.045	17.508	17.001		
Grade 7 Risc ridicat	904.686	<i>202.866</i>	27.429	55.180	7.712	112.545	701.820	402.892	51.247	201.978	45.703		
Grade 8 Depreciate	1.990.616	<i>560.195</i>	131.266	111.537	35.064	282.328	1.430.421	963.469	103.575	335.067	28.310		
Total	<u>3.145.141</u>	<u>780.127</u>	<u>158.879</u>	<u>166.741</u>	<u>42.776</u>	<u>411.731</u>	<u>2.365.014</u>	<u>1.537.580</u>	<u>181.867</u>	<u>554.553</u>	<u>91.014</u>		

Ajustari pentru depreciere	Nota	Total 2016	Persoane fizice						Persoane juridice					
			Total Credite persoane fizice	Credit in lei		Credite in valuta		Total Credite persoane juridice	Credit în lei		Credite în valută			
				< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		
Individuale		-1.318.951	<i>-109.209</i>	-10.732	-33.710	-4.113	-60.654	-1.209.742	-795.562	-75.887	-315.854	-22.439		
Colective		-924.914	<i>-627.489</i>	-150.817	-178.481	-9.363	-288.828	-297.425	-179.587	-43.965	-49.449	-24.424		
Total ajustari pentru depreciere	<u>21, 22</u>	<u>-2.243.865</u>	<u>-736.698</u>	<u>-161.549</u>	<u>-212.191</u>	<u>-13.476</u>	<u>-349.482</u>	<u>-1.507.167</u>	<u>-975.149</u>	<u>-119.852</u>	<u>-365.303</u>	<u>-46.863</u>		

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților și investiții nete de leasing pe Grup la 31 decembrie 2015 sunt prezentate în continuare:

La cost amortizat	Nota	Total 2015	Persoane fizice				Persoane juridice					
			Total Credite persoane fizice	Credit în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credit în lei		Credite în valută	
				< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grade 1		22.176.843	12.081.773	2.965.944	5.149.987	143.147	3.822.695	10.095.070	6.633.655	1.526.670	1.347.661	587.084
Grade 2-3		1.027.444	648.362	195.954	174.094	19.027	259.287	379.082	173.080	51.567	120.838	33.597
Grade 4-6		774.293	33.266	228	8.576	3.202	21.260	741.027	382.260	104.958	198.774	55.035
Grade 7		683.214	213.812	21.234	28.757	8.049	155.772	469.402	205.982	85.727	120.444	57.249
Grade 8 Depreciate		3.350.521	787.807	211.130	79.428	230.956	266.293	2.562.714	1.757.886	62.796	704.239	37.793
Valoare brută	<u>21</u> <u>22</u>	28.012.315	13.765.020	3.394.490	5.440.842	404.381	4.525.307	14.247.295	9.152.863	1.831.718	2.491.956	770.758

Valori brute nerestante și nedepreciate	Total 2015	Persoane fizice				Persoane juridice					
		Total Credite persoane fizice	Credit în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credit în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grade 1 Risc scazut	21.144.670	11.437.429	2.857.705	4.922.482	133.726	3.523.516	9.707.241	6.384.050	1.460.420	1.296.816	565.955
Grade 2-3 Risc moderat	384.771	177.788	102.805	34.439	8.182	32.362	206.983	80.968	17.976	90.599	17.440
Grade 4-6 Risc mediu	346.310	3.170	-	-	3.170	-	343.140	141.424	58.404	121.701	21.611
Total	21.875.751	11.618.387	2.960.510	4.956.921	145.078	3.555.878	10.257.364	6.606.442	1.536.800	1.509.116	605.006

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Valori brute pe benzi de restanță a creditelor și avansurilor acordate clienților, restante dar nedepreciate	Total 2015	Persoane fizice				Persoane juridice					
		Total Credite persoane fizice	Credite în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credite în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
1-15 zile	1.121.710	705.897	131.417	249.955	11.676	312.849	415.813	241.389	66.621	83.891	23.912
15-30 zile	226.839	159.948	28.100	45.803	3.676	82.369	66.891	33.522	9.373	17.864	6.132
30-60 zile	284.423	183.153	29.244	55.967	4.258	93.684	101.270	60.303	21.447	12.286	7.234
60-90 zile	91.160	65.919	12.627	15.435	656	37.201	25.241	20.037	2.396	2.808	-
Total	1.724.132	1.114.917	201.388	367.160	20.266	526.103	609.215	355.251	99.837	116.849	37.278

Valori brute ale creditelor și creanțelor acordate clienților depreciate	Total 2015	Persoane fizice				Persoane juridice					
		Total Credite persoane fizice	Credite în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credite în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grade 4-6 Risc mediu	378.697	30.097	228	8.576	32	21.261	348.600	227.302	46.558	41.308	33.432
Grade 7 Risc ridicat	683.214	213.812	21.234	28.757	8.049	155.772	469.402	205.982	85.727	120.444	57.249
Grade 8 Depreciate	3.350.521	787.807	211.130	79.428	230.956	266.293	2.562.714	1.757.886	62.796	704.239	37.793
Total	4.412.432	1.031.716	232.592	116.761	239.037	443.326	3.380.716	2.191.170	195.081	865.991	128.474

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Ajustări pentru depreciere	Nota	Total 2015	Persoane fizice				Persoane juridice					
			Total Credite persoane fizice	Credit în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credit în lei		Credite în valută	
				< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Individuale		-1.673.231	-128.861	-15.111	-39.596	-20.621	-53.533	-1.544.370	-1.009.418	-57.913	-439.785	-37.254
Colective		-1.113.470	-529.361	-207.772	-63.032	-101.169	-157.388	-584.109	-382.277	-52.447	-120.683	-28.702
Total ajustări pentru depreciere	21, 22	-2.786.701	-658.222	-222.883	-102.628	-121.790	-210.921	-2.128.479	-1.391.695	-110.360	-560.468	-65.956

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților la nivel individual pe **Bancă la 31 decembrie 2016** sunt prezentate în continuare:

La cost amortizat	Total 2016	Persoane fizice				Persoane juridice					
		Total Credite persoane fizice	Credit în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credit în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grade 1	25.183.763	13.578.799	3.469.065	6.592.181	140.989	3.376.564	11.604.964	7.352.018	2.016.029	1.273.068	963.849
Grade 2-3	805.011	616.966	123.873	210.600	12.558	269.935	188.045	116.300	35.722	17.599	18.424
Grade 4-6	603.588	153.715	185	40.855	-	112.675	449.873	213.675	118.267	70.122	47.809
Grade 7	894.641	202.833	27.429	55.180	7.679	112.545	691.808	397.949	51.247	196.909	45.703
Grade 8 Depreciate	1.892.724	534.090	107.458	111.537	32.769	282.326	1.358.634	945.532	103.575	281.217	28.310
Valoare bruta	29.379.727	15.086.403	3.728.010	7.010.353	193.995	4.154.045	14.293.324	9.025.474	2.324.840	1.838.915	1.104.095

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Valori brute nerestante și nedepreciate	Total 2016	Persoane fizice					Persoane juridice				
		Total Credite persoane fizice	Credit în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credit în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grade 1 Risc scăzut	24.188.824	12.932.009	3.340.988	6.330.771	134.404	3.125.846	11.256.815	7.127.886	1.971.826	1.210.452	946.651
Grade 2-3 Risc moderat	230.113	182.678	35.228	57.719	2.087	87.644	47.435	34.038	8.841	2.369	2.187
Grade 4-6 Risc mediu	242.619	28.480	-	7.870	-	20.610	214.139	42.211	88.491	52.629	30.808
Total	24.661.556	13.143.167	3.376.216	6.396.360	136.491	3.234.100	11.518.389	7.204.135	2.069.158	1.265.450	979.646

Valori brute pe benzi de restanță a creditelor și avansurilor acordate clienților, restante dar nedepreciate	Total 2016	Persoane fizice					Persoane juridice				
		Total Credite persoane fizice	Credite în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credite în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
1-15 zile	1.049.776	737.524	135.877	294.932	8.683	298.032	312.252	180.979	51.404	61.448	18.421
15-30 zile	267.172	210.093	39.133	81.433	3.721	85.806	57.079	38.154	8.255	4.945	5.725
30-60 zile	281.005	195.685	29.868	59.382	2.962	103.473	85.320	60.109	10.997	6.024	8.190
60-90 zile	83.026	45.943	11.844	11.505	1.690	20.904	37.083	27.397	3.159	5.428	1.099
Total	1.680.979	1.189.245	216.722	447.252	17.056	508.215	491.734	306.639	73.815	77.845	33.435

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Valori brute ale creditelor și creanțelor acordate clienților depreciate	Total 2016	Persoane fizice					Persoane juridice				
		Total Credite persoane fizice	Credite în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credite în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grade 4-6 Risc mediu	249.826	<i>17.067</i>	185	24	-	16.858	232.759	171.219	27.045	17.494	17.001
Grade 7 Risc ridicat	894.641	<i>202.833</i>	27.429	55.180	7.679	112.545	691.808	397.949	51.247	196.909	45.703
Grade 8 Depreciate	1.892.725	<i>534.091</i>	107.458	111.537	32.769	282.327	1.358.634	945.532	103.575	281.217	28.310
Total	3.037.192	753.991	135.072	166.741	40.448	411.730	2.283.201	1.514.700	181.867	495.620	91.014

Ajustări pentru depreciere	Total 2016	Persoane fizice					Persoane juridice				
		Total Credite persoane fizice	Credit în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credit în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Individuale	-1.278.978	<i>-104.824</i>	-6.359	-33.710	-4.101	-60.654	-1.174.154	-801.091	-61.579	-289.045	-22.439
Colective	-890.773	<i>-607.915</i>	-131.749	-178.053	-9.946	-288.167	-282.858	-179.554	-43.176	-36.116	-24.012
Total ajustari pentru depreciere	-2.169.751	-712.739	-138.108	-211.763	-14.047	-348.821	-1.457.012	-980.645	-104.755	-325.161	-46.451

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților la nivel individual pe **Bancă la 31 decembrie 2015** sunt prezentate în continuare:

La cost amortizat	Total 2016	Persoane fizice					Persoane juridice				
		Total Credite persoane fizice	Credit în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credit în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grade 1	22.398.633	12.073.307	2.957.478	5.149.987	143.147	3.822.695	10.325.326	6.678.644	1.637.090	1.358.942	650.650
Grade 2-3	724.409	539.961	93.695	174.094	12.885	259.287	184.448	104.707	44.061	10.791	24.889
Grade 4-6	774.236	33.266	228	8.576	3.202	21.260	740.970	382.260	104.966	198.707	55.037
Grade 7	678.314	213.809	21.234	28.757	8.046	155.772	464.505	201.179	85.727	120.352	57.247
Grade 8 Depreciate	3.164.421	773.090	196.524	79.428	230.845	266.293	2.391.331	1.661.025	62.796	629.716	37.794
Valoare brută	27.740.013	13.633.433	3.269.159	5.440.842	398.125	4.525.307	14.106.580	9.027.815	1.934.640	2.318.508	825.617

Valori brute nerestante și nedepreciate	Total 2016	Persoane fizice					Persoane juridice				
		Total Credite persoane fizice	Credit în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credit în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grade 1 Risc scăzut	21.366.460	11.428.963	2.849.239	4.922.482	133.726	3.523.516	9.937.497	6.429.039	1.570.843	1.308.096	629.519
Grade 2-3 Risc moderat	148.285	95.247	25.974	34.439	2.472	32.362	53.038	29.598	12.931	1.778	8.731
Grade 4-6 Risc mediu	346.310	3.170	-	-	3.170	-	343.140	141.424	58.404	121.628	21.684
Total	21.861.055	11.527.380	2.875.213	4.956.921	139.368	3.555.878	10.333.675	6.600.061	1.642.178	1.431.502	659.934

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Valori brute pe benzi de restanță a creditelor și avansurilor acordate clienților, restante dar nedepreciate	Total 2016	Persoane fizice				Persoane juridice					
		Total Credite persoane fizice	Credite în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credite în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
1-15 zile	1.092.900	687.500	113.396	249.955	11.300	312.849	405.400	236.498	66.621	78.367	23.914
15-30 zile	199.774	159.854	28.006	45.803	3.676	82.369	39.920	23.488	6.912	3.379	6.141
30-60 zile	276.903	178.482	24.629	55.967	4.202	93.684	98.421	58.488	21.447	11.252	7.234
60-90 zile	88.006	63.221	9.929	15.435	656	37.201	24.785	19.775	2.401	2.609	-
Total	1.657.583	1.089.057	175.960	367.160	19.834	526.103	568.526	338.249	97.381	95.607	37.289

Valori brute ale creditelor și creanțelor acordate clienților depreciate	Total 2016	Persoane fizice				Persoane juridice					
		Total Credite persoane fizice	Credite în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credite în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grade 4-6 Risc mediu	378.640	30.097	228	8.576	32	21.261	348.543	227.301	46.558	41.331	33.353
Grade 7 Risc ridicat	678.314	213.809	21.234	28.757	8.046	155.772	464.505	201.179	85.727	120.352	57.247
Grade 8 Depreciate	3.164.421	773.090	196.524	79.428	230.845	266.293	2.391.331	1.661.025	62.796	629.716	37.794
Total	4.221.375	1.016.996	217.986	116.761	238.923	443.326	3.204.379	2.089.505	195.081	791.399	128.394

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Ajustări pentru depreciere	Total 2016	Persoane fizice					Persoane juridice				
		Total Credite persoane fizice	Credit în lei		Credite în valută		Total Credite persoane juridice	Credit în lei		Credite în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Individuale	-1.546.492	-127.178	-13.440	-39.596	-20.609	-53.533	-1.419.314	-926.770	-54.735	-403.352	-34.457
Colective	-1.085.994	-516.914	-195.385	-63.032	-101.109	-157.388	-569.080	-388.138	-46.968	-107.959	-26.015
Total ajustări pentru depreciere	-2.632.486	-644.092	-208.825	-102.628	-121.718	-210.921	-1.988.394	-1.314.908	-101.703	-511.311	-60.472

Sunt considerate expuneri restructurate contractele de datorie pentru care au fost acordate concesiuni unui debitor care se confruntă sau este pe punctul de a se confrunța cu dificultăți în îndeplinirea angajamentelor financiare, concesiuni care nu ar fi fost acordate dacă debitorul nu s-ar fi aflat în dificultate financiară.

Grupul avea în sold creditele încadrate în concordanță cu definiția de mai sus, în sumă de 2.100.817 mii lei (2015: 2.694.036 mii lei) iar Banca 2.065.949 mii lei (2015: 2.631.727 mii lei).

Plasamentele la bănci și titlurile de valoare nu erau nici restante nici provizionate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit (*continuare*)

Grupul deține numerar și disponibilități la Banca Centrală în valoare de 5.293.660 mii lei, iar Banca 5.293.635 mii lei la 31 Decembrie 2016. Numerarul și disponibilitățile la Banca Centrală se încadrează la rating BBB-, Baa3, BBB-, bazat pe ratingurile agenților Fitch, Moody's sau Standard&Poor's.

La 31 decembrie 2016, titlurile de valoare disponibile pentru vânzare includ certificate de trezorerie și obligațiuni emise de Guvernul României, având rating Standard&Poor's BBB, BBB -, obligațiuni emise de primării, având rating BBB, și certificate de participare emise de Raiffeisen Centrobank AG, având rating A-.

Credite și titluri de valoare provizionate specific

Creditele și titlurile de valoare provizionate specific sunt acelea pentru care Grupul și Banca consideră că pot apărea dificultăți în colectarea principalului și dobânzii de plată în conformitate cu termenii contractuali ai contractului de credit/titlu de valoare.

Credite și titlurile de valoare restante și fără provizion specific

Creditele și titlurile de valoare restante și fără provizion specific sunt acelea pentru care dobânda și principalul de plată sunt restante (înregistrează restante) dar Grupul și Banca consideră că nu este cazul să le provizioneze specific datorită valorii garanției/ colateralului disponibil și/ sau a gradului de colectare a sumelor datorate Grupului și Băncii.

Ajustări pentru depreciere

Grupul și Banca stabilesc ajustări pentru depreciere care reprezintă estimarea unei pierderi în valoarea portofoliului de credite. Principalele elemente componente ale acestor ajustări sunt o componentă specifică de risc care se referă la expuneri individuale și o componentă colectivă stabilită pentru un grup de active omogene din punctul de vedere al pierderilor care au fost realizate, dar care nu au fost identificate pentru creditele care pot fi subiectul deprecierei individuale.

Pentru data de raportare 31 decembrie 2016 Grupul și Banca au operat următoarele modificări în ceea ce privește metodele de calcul a ajustărilor pentru depreciere colectivă, respectiv a fost implementată o nouă metodologie de calcul pentru deprecierea creditelor aferente clienților eligibili a solicita protecția sub incidența Legii nr. 77 (Legea dării în plată).

Politica de derecunoaștere a activelor depreciate

Grupul și Banca, în baza unei analize, pot decide derecunoașterea unui activ depreciat fie prin radiere, fie prin scoaterea în afara bilanțului. Această analiză se efectuează periodic pentru activele care au depășit orizontul de recuperare și/sau sunt integral provizionate, - în urma evaluării schimbărilor semnificative care au avut loc în performanța financiară a împrumutatului/ emitentului, schimbări ce au determinat imposibilitatea de plată a obligației sau insuficiența sumelor din recuperarea garanțiilor în vederea acoperirii întregii expuneri.

Grupul și Banca dețin pentru creditele și avansurile acordate clienței, garanții ipotecare pe terenuri și clădiri și garanții sub formă de ipotece mobiliare pe utilaje și echipamente, stocuri, polițe de asigurare, precum și alte garanții. Grupul și Banca dețin drepturi asupra acestor garanții până la încheierea contractelor încheiate cu clientela. Estimările de valoare justă sunt bazate pe valoarea garanțiilor evaluate la data acordării împrumutului și sunt actualizate periodic.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit (*continuare*)

Garanțiile reale mobiliare, cuprind gajuri fără deposedare și nu includ și garanțiile aferente contractelor de leasing încheiate de BT Leasing Transilvania IFN S.A.

Proprietățile imobiliare includ terenuri, clădiri rezidențiale și comerciale, iar în categoria "Alte Garanții" sunt cuprinse gajuri primite de la clientelă, gajuri cu deposedare, depozite colaterale și alte garanții primite.

O analiză a garanțiilor deținute pe categorii de credite acordate clienților se prezintă după cum urmează:

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
<i>Aferente creditelor care prezintă un risc moderat, mediu crescut și depreciate</i>				
Proprietăți imobiliare	3.920.382	4.843.398	3.903.283	4.822.636
Garanții reale mobiliare	573.497	635.436	573.088	635.436
Alte garanții	178.676	194.835	175.668	192.645
	4.672.555	5.673.669	4.652.039	5.650.717
<i>Aferente creditelor care prezintă un risc scăzut</i>				
Proprietăți imobiliare	21.640.672	19.855.478	21.669.526	19.854.180
Garanții reale mobiliare	2.354.718	2.166.886	2.489.465	2.245.458
Alte garanții	1.984.820	2.108.878	1.985.359	1.984.183
	25.980.210	24.131.242	26.144.350	24.083.821
Total	30.652.765	29.804.911	30.796.389	29.734.538

Efectul financiar al garanției Grupului se prezintă evidențiind separat valorile garanțiilor astfel:

- (i) pentru acele active în care garanțiile sunt egale sau mai mari decât valoarea contabilă a activului ("active supra-garantate") și
- (ii) pentru acele active în care garanțiile sunt mai mici decât valoarea contabilă a activului ("active sub-garantate").

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar *(continuare)*

b) Riscul de credit *(continuare)*

Efectul garanțiilor Grupului la 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015 este următorul:

<i>În mii lei</i>	2016				2015			
	Persoane fizice		Persoane Juridice		Persoane fizice		Persoane Juridice	
	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate
Expuneri brute nerestante și nedepreciate								
Expunere brută	5.059.044	8.204.935	5.901.504	5.376.834	4.836.468	6.781.919	5.029.238	5.228.126
Colateral	1.152.453	13.546.509	1.461.410	9.283.625	1.259.898	11.553.883	1.608.526	9.070.169
Expuneri restante dar nedepreciate								
Expunere brută	555.397	665.309	268.967	300.779	534.776	580.141	281.305	327.910
Colateral	220.647	1.159.635	47.386	565.452	221.165	1.044.513	112.917	671.439
Expuneri depreciate								
Expunere brută	435.170	344.957	1.351.611	1.013.403	576.350	455.366	1.991.917	1.388.799
Colateral	176.115	629.038	570.041	1.840.454	228.360	858.290	845.225	2.330.526

Efectul garanțiilor Băncii la 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015 este următorul:

<i>În mii lei</i>	2016				2015			
	Persoane fizice		Persoane Juridice		Persoane fizice		Persoane Juridice	
	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate
Expuneri brute nerestante și nedepreciate								
Expunere brută	4.945.130	8.198.037	6.049.333	5.469.056	4.751.404	6.775.976	5.108.740	5.224.935
Colateral	1.151.269	13.520.859	1.494.949	9.429.468	1.258.284	11.521.514	1.612.388	9.040.928
Expuneri restante dar nedepreciate								
Expunere brută	524.423	664.822	190.985	300.749	508.916	580.141	240.632	327.894
Colateral	220.647	1.158.674	47.240	565.152	221.165	1.044.513	112.771	671.087
Expuneri depreciate								
Expunere brută	409.882	344.109	1.271.311	1.011.890	561.691	455.305	1.817.369	1.387.010
Colateral	176.115	627.079	569.619	1.835.318	226.721	857.465	842.321	2.325.381

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 146 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Expunerea ce reprezintă riscul de credit

Expunerea ce reprezintă risc de credit se referă la următoarele elemente bilanțiere și extrabilanțiere:

- Numerar la Bănci Centrale și Plasamente la bănci;
- Active financiare deținute până la maturitate;
- Împrumuturi și creanțe;
- Datorii contingente care reprezintă risc de credit (garanții financiare irevocabile și angajamente de credit irevocabile neutilizate).

Mai jos prezentăm reconcilierea între valoarea contabilă brută și valoarea contabilă netă a componentelor individuale, ale expunerii de risc la nivel consolidat la 31 decembrie 2016, respectiv 31 decembrie 2015:

În mii lei	Note	Grup					
		2016		2015			
		Valoare contabilă brută	Provizioane	Valoare contabilă	Valoare contabilă brută	Provizioane	Valoare contabilă
Active							
Numerar la Băncile Centrale	18	4.294.163	-	4.294.163	4.156.382	-	4.156.382
Plasamente la bănci	19	2.785.505	-	2.785.505	3.908.864	-	3.908.864
Credite și avansuri acordate clienților	21	28.899.463	2.189.061	26.710.402	27.615.254	2.720.694	24.894.560
Investiții nete de leasing	22	578.447	54.804	523.643	397.061	66.007	331.054
Titluri de valoare deținute până la scadență - titluri de datorie	23	20.691	-	20.691	12.942	-	12.942
Total bilanțier		36.578.269	2.243.865	34.334.404	36.090.503	2.786.701	33.303.802
Angajamente irevocabile acordate		153.867	103	153.764	191.999	8	191.991
Garanții financiare irevocabile		1.945.444	44.425	1.901.019	1.813.724	51.591	1.762.133
Total extrabilanțier		2.099.311	44.528	2.054.783	2.005.723	51.599	1.954.124
Total Bilanțier și Extrabilanțier		38.677.580	2.288.393	36.389.187	38.096.226	2.838.300	35.257.926

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Expunerea ce reprezintă riscul de credit (continuare)

Mai jos prezentăm reconcilierea între valoarea contabilă brută și valoarea contabilă netă a componentelor individuale, ale expunerii de risc la nivel individual la 31 decembrie 2016, respectiv 31 decembrie 2015:

În mii lei	Note	Banca					
		2016		2015			
Active		Valoare contabilă brută	Provizioane	Valoare contabilă	Valoare contabilă brută	Provizioane	Valoare contabilă
Numerar la Băncile Centrale	18	4.294.163	-	4.294.163	4.156.382	-	4.156.382
Plasamente la bănci	19	2.746.582	-	2.746.582	3.889.483	-	3.889.483
Credite și avansuri acordate clienților	21	29.379.727	2.169.751	27.209.976	27.740.013	2.632.486	25.107.527
Total bilanțier		36.420.472	2.169.751	34.250.721	35.785.878	2.632.486	33.153.392
Angajamente irevocabile acordate		120.762	103	120.659	164.475	8	164.467
Garanții financiare irevocabile		1.953.257	44.436	1.908.821	1.818.824	51.598	1.767.226
Total extrabilanțier		2.074.019	44.539	2.029.480	1.983.299	51.606	1.931.693
Total Bilanțier și Extrabilanțier		38.494.491	2.214.290	36.280.201	37.769.177	2.684.092	35.085.085

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Expunerea la țări din zona euro cu risc ridicat

Conform estimărilor preliminare ale Eurostat, economia Zonei Euro a crescut pentru al treilea an consecutiv în 2016. Dinamica anuală a PIB-ului regiunii a decelerat însă de la 2% în 2015 la 1,7% în 2016, pe fondul acumulării de incertitudini și provocări, inclusiv din sfera procesului de integrare economică și monetară europeană, cu impact pentru comportamentul investițional. Astfel, investițiile productive au crescut cu 2,6% an/an în 2016, ritm în decelerare de la 3,2% an/an în 2015. Se evidențiază însă accelerarea consumului privat (principala componentă a PIB), determinată de ameliorarea venitului real disponibil al populației și de relansarea creditării: dinamică anuală de 2% în 2016, cea mai bună evoluție din 2006. Totodată, consumul public a crescut cu 1,8% an/an în 2016 (cel mai rapid ritm din ultimii șapte ani), evoluție care reflectă o marjă de manevră mai ridicată pentru finanțele publice, după ajustarea din ultimii ani. În ceea ce privește cererea externă netă, exporturile au decelerat în 2016 (2,9% an/an), pe fondul evoluțiilor nefavorabile din sfera comerțului internațional. Importurile au crescut cu un ritm mai puternic față de exporturi în 2016 (3,5% an/an), pe fondul momentului favorabil din sfera cererii interne. La început de 2017 climatul macro-financiar din Zona Euro s-a ameliorat, notându-se rezistența la provocările (globale și regionale), evoluție susținută, în continuare, de politica monetară relaxată fără precedent implementată de Banca Centrală Europeană.

c) Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului, determinat de incapacitatea băncii de a-și îndeplini obligațiile la scadența acestora, generat de incapacitatea instituției de a-și onora datoriile exigibile la momentul scadenței acestora.

Riscul de lichiditate are două componente principale: fie dificultăți în procurarea fondurilor la scadențele aferente, necesare pentru refinanțarea activelor curente, fie incapacitatea de a transforma un activ în lichiditate la o valoare apropiată de valoarea sa justă, într-o perioadă de timp rezonabilă.

Grupul și Banca se preocupă continuu de managementul acestui tip de risc.

Grupul și Banca au acces la surse de finanțare diversificate. Fondurile sunt atrase printr-o gamă de instrumente de tipul depozite ale clienței sau ale băncilor partenere, împrumuturi de la instituții de dezvoltare și instituții financiare precum și capital social. Accesul la surse variate de finanțare îmbunătățește flexibilitatea atragerii de fonduri, limitează dependența față de un singur tip de finanțare și de un tip de partener și conduce la o scădere generală a costurilor implicate de atragerea de fonduri. Grupul și Banca încearcă să mențină un echilibru între continuitatea și flexibilitatea atragerii de fonduri, prin contractarea de datorii cu scadențe diferite și în valute diferite. Grupul și Banca controlează în permanență riscul de lichiditate identificând și monitorizând modificările de finanțări și diversificând baza de finanțare.

Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor din cadrul Băncii este responsabil cu analiza periodică a indicatorilor de lichiditate și cu stabilirea de măsuri de corecție a structurilor bilanțiere, astfel încât să elimine abaterile considerate inacceptabile, din perspectiva managementului riscului de lichiditate.

Activele și datoriile Grupului și Băncii de la 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015, analizate pe baza perioadei rămase până la data contractuală a scadenței, modele bazate pe tipologii de comportament istoric al clientului, cât și pe ipoteze convenționale referitoare la anumite elemente de bilanț sunt următoarele:

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

<i>Grup</i> <i>În mii lei</i>	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări / ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
31 decembrie 2016									
Datorii financiare									
Depozite de la bănci	247.268	-247.277	-247.277	-	-	-	-	-	-
Depozite de la clienți	41.681.475	-41.740.039	-22.984.897	-4.649.711	-4.085.764	-8.323.186	-1.276.428	-420.053	-
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	2.304.911	-2.328.419	-1.527.181	-18.026	-51.270	-184.890	-158.602	-388.450	-
Datorii subordonate și obligațiuni emise	424.111	-574.366	-4.004	-9.582	-13.865	-141.144	-85.909	-319.862	-
Alte datorii financiare	469.975	-470.076	-461.773	-2.363	-335	-5.223	-382	-	-
Total datorii financiare	45.127.740	-45.360.177	-25.225.132	-4.679.682	-4.151.234	-8.654.443	-1.521.321	-1.128.365	-
Active financiare									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.293.660	5.293.660	5.293.660	-	-	-	-	-	-
Plasamente la bănci	2.785.505	2.825.809	2.400.778	104.313	71.120	141.648	76.525	31.425	-
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	163.520	163.520	81.999	-	-	4.762	-	-	76.759
Credite și avansuri acordate clienților	26.710.402	36.939.106	3.943.802	2.526.543	4.653.277	7.516.364	4.526.126	13.772.994	-
Investiții nete de leasing	523.643	629.557	119.589	52.133	100.851	264.519	83.882	8.583	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	14.993.828	16.438.766	12.356.776	228.344	208.120	1.419.952	1.025.003	1.090.144	110.427
Titluri de valoare deținute până la scadență	20.691	22.706	1.592	1.155	303	9.136	7.807	2.713	-
Alte active financiare	194.151	196.694	196.694	-	-	-	-	-	-
Total active financiare	50.685.400	62.509.818	24.394.890	2.912.488	5.033.671	9.356.381	5.719.343	14.905.859	187.186
Poziția netă		17.149.641	-830.242	-1.767.194	882.437	701.938	4.198.022	13.777.494	187.186
Angajamente acordate	153.868	153.868	9.550	33.079	39.251	17.571	22.235	32.182	-
Garanții acordate	1.945.444	1.945.444	352.745	301.548	349.243	271.040	107.320	563.548	-
Total Extrabilanț	2.099.312	2.099.312	362.295	334.627	388.494	288.611	129.555	595.730	-
Poziție netă bilanț și extrabilanț		19.248.953	-467.947	-1.432.567	1.270.931	990.549	4.327.577	14.373.224	187.186

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 146 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

<i>Grup</i> În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări / ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
31 decembrie 2015									
Datorii financiare									
Depozite de la bănci	388.425	-388.426	-388.426	-	-	-	-	-	-
Depozite de la clienți	38.301.741	-38.385.329	-21.811.947	-4.522.049	-3.758.138	-6.648.630	-1.342.097	-302.468	-
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	1.129.702	-1.164.263	-354.062	-28.841	-96.316	-243.461	-137.190	-304.393	-
Datorii subordonate și obligațiuni emise	416.424	-584.255	-4.125	-8.754	-12.989	-143.345	-85.692	-329.350	-
Alte datorii financiare	277.032	-277.032	-277.032	-	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	40.513.324	-40.799.305	-22.835.592	-4.559.644	-3.867.443	-7.035.436	-1.564.979	-936.211	-
Active financiare									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	4.997.930	4.997.930	4.997.930	-	-	-	-	-	-
Plasamente la bănci	3.908.864	3.950.626	3.640.151	42.549	55.544	54.905	114.251	43.226	-
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	161.028	161.028	81.476	-	-	-	-	-	79.552
Credite și avansuri acordate clienților	24.894.560	36.551.876	5.539.447	2.542.523	4.464.850	6.751.512	4.311.692	12.941.852	-
Investiții nete de leasing	331.054	433.710	112.957	39.276	67.733	162.055	41.262	10.427	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	12.242.959	13.493.655	9.895.090	433.319	127.090	999.877	1.007.612	946.311	84.356
Titluri de valoare deținute până la scadență	12.942	14.598	59	167	199	3.803	6.422	3.948	-
Alte active financiare	137.382	137.382	137.382	-	-	-	-	-	-
Total active financiare	46.686.719	59.740.805	24.404.492	3.057.834	4.715.416	7.972.152	5.481.239	13.945.764	163.908
Poziția netă		18.941.500	1.568.900	-1.501.810	847.973	936.716	3.916.260	13.009.553	163.908
Angajamente acordate	192.000	192.000	8.585	66.464	49.644	36.166	14.772	16.369	-
Garanții acordate	1.813.724	1.813.724	299.127	338.405	372.238	297.697	113.312	392.945	-
Total Extrabilanț	2.005.724	2.005.724	307.712	404.869	421.882	333.863	128.084	409.314	-
Poziție netă bilanț și extrabilanț		20.947.224	1.876.612	-1.096.941	1.269.855	1.270.579	4.044.344	13.418.867	163.908

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Banca

În mii lei

	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări / ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
31 decembrie 2016									
Datorii financiare									
Depozite de la bănci	247.268	-247.277	-247.277	-	-	-	-	-	-
Depozite de la clienți	41.851.773	-41.910.402	-23.133.955	-4.649.711	-4.089.238	-8.340.962	-1.276.483	-420.053	-
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	2.246.461	-2.268.387	-1.520.832	-11.460	-40.183	-160.651	-151.170	-384.091	-
Datorii subordonate și obligațiuni emise	424.111	-574.366	-4.004	-9.582	-13.865	-141.144	-85.909	-319.862	-
Alte datorii financiare	441.158	-441.158	-435.149	-1.879	-	-4.130	-	-	-
Total datorii financiare	45.210.771	-45.441.590	-25.341.217	-4.672.632	-4.143.286	-8.646.887	-1.513.562	-1.124.006	-
Active financiare									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.293.635	5.293.635	5.293.635	-	-	-	-	-	-
Plasamente la bănci	2.746.582	2.786.705	2.382.553	100.700	53.854	141.648	76.525	31.425	-
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	59.890	59.890	29.139	-	-	4.762	-	-	25.989
Credite și avansuri acordate clienților	27.209.976	37.340.958	3.887.029	2.556.958	4.729.069	7.739.010	4.620.829	13.808.063	-
Investiții în participații	136.671	136.671	-	-	-	-	-	-	136.671
Active financiare disponibile pentru vânzare	15.120.524	16.563.350	12.427.111	227.479	208.047	1.416.093	1.024.445	1.089.214	170.961
Alte active financiare	170.153	170.153	170.153	-	-	-	-	-	-
Total active financiare	50.737.431	62.351.362	24.189.620	2.885.137	4.990.970	9.301.513	5.721.799	14.928.702	333.621
Poziția netă		16.909.772	-1.151.597	-1.787.495	847.684	654.626	4.208.237	13.804.696	333.621
Angajamente acordate	120.762	120.762	9.288	30.956	39.251	13.253	2	28.012	-
Garanții acordate	1.953.258	1.953.258	360.327	301.548	349.281	271.101	107.453	563.548	-
Total Extrabilanț	2.074.020	2.074.020	369.615	332.504	388.532	284.354	107.455	591.560	-
Poziție netă bilanț și extrabilanț		18.983.792	-781.982	-1.454.991	1.236.216	938.980	4.315.692	14.396.256	333.621

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 146 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Banca

În mii lei

	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări /ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
31 decembrie 2015									
Datorii financiare									
Depozite de la bănci	388.425	-388.426	-388.426	-	-	-	-	-	-
Depozite de la clienți	38.395.292	-38.478.888	-21.885.664	-4.522.009	-3.758.131	-6.668.522	-1.342.094	-302.468	-
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	985.142	-1.012.231	-339.649	-13.814	-66.772	-165.080	-127.986	-298.930	-
Datorii subordonate și obligațiuni emise	416.352	-584.183	-4.125	-8.754	-12.989	-143.345	-85.620	-329.350	-
Alte datorii financiare	268.891	-268.891	-268.891	-	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	40.454.102	-40.732.619	-22.886.755	-4.544.577	-3.837.892	-6.976.947	-1.555.700	-930.748	-
Active financiare									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	4.997.896	4.997.896	4.997.896	-	-	-	-	-	-
Plasamente la bănci	3.889.483	3.931.162	3,628.478	34.758	55.544	54.905	114.251	43.226	-
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	56.819	56.819	28.410	-	-	-	-	-	28.409
Credite și avansuri acordate clienților	25.107.527	36.679.635	5.454.195	2.554.340	4.508.115	6.829.682	4.350.163	12.983.140	-
Investiții în participații	84.886	84.886	-	-	-	-	-	-	84.886
Active financiare disponibile pentru vânzare	12.332.576	13.581.970	9.961.086	432.454	127.090	998.148	988.542	946.311	128.339
Alte active financiare	128.642	128.642	128.642	-	-	-	-	-	-
Total active financiare	46.597.829	59.461.010	24.198.707	3.021.552	4.690.749	7.882.735	5.452.956	13.972.677	241.634
Poziția netă bilant		18.728.391	1.311.952	-1.523.025	852.857	905.788	3.897.256	13.041.929	241.634
Angajamente acordate	164.475	164.475	7.372	59.738	49.644	24.595	7.223	15.903	-
Garanții acordate	1.818.824	1.818.824	304.127	338.405	372.277	297.750	113.320	392.945	-
Total Extrabilanț	1.983.299	1.983.299	311.499	398.143	421.921	322.345	120.543	408.848	-
Poziție netă bilanț și extrabilanț		20.711.690	1.623.451	-1.124.882	1.274.778	1.228.133	4.017.799	13.450.777	241.634

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață

Riscul de piață reprezintă riscul ca veniturile Grupului și Băncii sau valoarea instrumentelor financiare deținute să fie afectate negativ de modificări în piață aferente ratei de dobândă, cursului de schimb sau a altor indicatori financiari. Managementul riscului de piață are ca obiectiv monitorizarea și menținerea în parametrii asumați ca apetit de risc a expunerilor pe instrumentele financiare din portofoliu concomitent cu optimizarea randamentului respectivelor investiții.

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book

Riscul de rată a dobânzii reprezintă riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a unor modificări adverse ale ratelor dobânzii.

Grupul și Banca își asumă riscul de rată a dobânzii rezultat din activități de atragere și plasare de fonduri în relația cu clientela nebancaară (riscul de rată a dobânzii decurgând din activități bancare).

Principalele surse ale riscului de dobândă o reprezintă corelațiile imperfecte dintre data maturității (pentru ratele fixe de dobândă) sau data actualizării prețului (pentru rate de dobândă variabile) aferente activelor și pasivelor purtătoare de dobândă, evoluția adversă a curbei ratei randamentului (evoluția neparalelă a randamentului ratelor de dobândă a activelor și pasivelor purtătoare de dobândă).

Activitățile de gestionare a activelor și datoriiilor purtătoare de dobândă se desfășoară în contextul expunerii Grupului și Băncii la fluctuațiile ratei dobânzii. Grupul și Banca folosesc un mix de instrumente purtătoare de dobândă fixă și variabilă, pentru a controla necorelarea între datele la care dobânda activă și dobânda pasivă sunt setate la ratele de piață sau între datele de maturitate ale instrumentelor active și pasive.

Riscul ratei dobânzii este gestionat în principal prin monitorizarea GAP-ului (necorelărilor) privind rata dobânzii și printr-un sistem de limite și indicatori aprobați pe benzi (intervale de timp) de reșezare a dobânzilor.

Comitetul pentru Administrarea Activelor și Pasivelor este organismul care monitorizează respectarea acestor limite, fiind asistat în monitorizarea zilnică a acestor limite de către Direcția de Trezorerie.

Gestionarea riscului de rată a dobânzii la limitele de decalaj ale ratei dobânzii este suplimentat de monitorizarea sensibilității activelor și pasivelor financiare ale Grupului și Băncii la diferite scenarii standard de rate de dobândă.

Mai jos este prezentat un rezumat al sensibilității activelor și pasivelor purtătoare de dobândă ale Grupului și Băncii la creșterile sau descreșterile ratelor de piață ale dobânzii:

În mii lei	Grup				Banca			
	200 puncte de bază	200 puncte de bază	100 puncte de bază	100 puncte de bază	200 puncte de bază	200 puncte de bază	100 puncte de bază	100 puncte de bază
	Creșteri	Descreșteri	Creșteri	Descreșteri	Creșteri	Descreșteri	Creșteri	Descreșteri
La 31 decembrie 2016								
Media perioadei	93	-93	46	-46	50	-50	25	-25
Minimul perioadei	-19.259	57	-9.630	29	-19.259	166	-9.630	83
Maximul perioadei	20.631	-4	10.315	-2	20.631	-61	10.310	-30
La 31 decembrie 2015								
Media perioadei	193	-193	96	-96	1.050	-1.050	525	-525
Minimul perioadei	-18.614	45	-9.307	22	-18.614	137	-9.307	69
Maximul perioadei	26.777	-11	13.389	-5	26.777	-15	13.389	-7

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

În analiza de senzitivitate privind variația ratei de dobândă Grupul și Banca au calculat impactul fluctuațiilor potențiale ale dobânzilor pe piață asupra marjei de dobândă aferentă următoarelor exerciții financiare, în funcție de data de schimbare/reșezare a dobânzilor activelor și pasivelor bilanțiere, astfel: Grupul și Banca au împărțit activele și pasivele purtătoare de dobândă în cele cu dobândă fixă și cele cu dobândă variabilă, iar fiecare dintre categorii au mai fost împărțite pe următoarele benzi în funcție de data reșezării/modificării dobânzii: sub 1 lună, 1-3 luni, 3-6 luni, 6-12 luni, 1-2 ani, 2-3 ani, 3-4 ani, 4-5 ani, 5-7 ani, 7-10 ani, 10-15 ani, 15-20 ani și peste 20 ani; pentru activele și pasivele cu dobândă variabilă fluxurile viitoare de dobândă au fost recalculat modifi când rata de dobândă cu +/- 100 și +/- 200 puncte de dobândă (basis points).

Din analiza de senzitivitate efectuată de Grup și Bancă, conform metodologiei descrise mai sus se constată că în următorii ani impactul modificărilor de dobândă asupra profitului este limitat. Impactul cel mai semnificativ se înregistrează pe banda 15–20 ani, ceea ce conferă Grupului și Băncii suficient timp de ajustare la condițiile pieței financiare. Media perioadei prezentate în tabelul de mai sus reprezintă impactul mediu al modificării de dobândă asupra profitului Grupului și Băncii (conform metodologiei prezentate în paragraful anterior), minimul prezentat reprezintă impactul potențial asupra profitului pentru intervalul de timp/banda de modificare a dobânzii pe care apare – intervalul 6 luni-12 luni, iar maximul prezentat reprezintă impactul potențial asupra profitului pentru intervalul de timp/banda de modificare a dobânzii pe care apare – intervalul 15-20 ani.

Modificarea potențială a valorii economice a Băncii bazată pe metoda standardizată este prezentată în tabelul de mai jos:

<i>În mii ron</i>	31-Dec-2015	31-Dec-2016
Fonduri proprii	3.691.604	4.853.871
Declinul potențial al valorii ec +/-200bp		
Valoare absolută	78.770	71.762
Impact în fonduri proprii	2,13%	1,48%

Modificarea potențială a valorii economice a Grupului BT bazată pe metoda standardizată este prezentată în tabelul de mai jos:

<i>În mii ron</i>	31-Dec-2015	31-Dec-2016
Fonduri proprii	3.809.235	5.038.961
Declinul potențial al valorii ec +/-200bp		
Valoare absolută	88.934	85.727
Impact în fonduri proprii	2,33%	1,70%

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valorile agregate ale portofoliului Grupului la valoare contabilă, împărțite în funcție de cea mai recentă dată dintre modificarea dobânzii și maturitate contractuală la 31 decembrie 2016:

<i>În mii lei</i>	Până la 6 luni	6 – 12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Neafectate	Total
Active financiare							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.293.660	-	-	-	-	-	5.293.660
Plasamente la bănci	2.503.037	67.118	119.583	59.069	36.698	-	2.785.505
Credite și avansuri acordate clienților	22.715.962	738.288	1.299.291	801.480	1.155.381	-	26.710.402
Investiții nete de leasing	523.643	-	-	-	-	-	523.643
Titluri de valoare deținute până la scadență	2.393	-	8.161	7.619	2.518	-	20.691
Alte active financiare	-	-	-	-	-	194.151	194.151
Total active financiare	31.038.695	805.406	1.427.035	868.168	1.194.597	194.151	35.528.052
Datorii financiare							
Depozite de la bănci	247.268	-	-	-	-	-	247.268
Depozite de la clienți	34.264.591	6.603.572	752.602	21.092	39.618	-	41.681.475
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	2.645.725	-	-	-	83.297	-	2.729.022
Alte datorii financiare	6.817	-	4.130	-	-	459.028	469.975
Total datorii financiare	37.164.401	6.603.572	756.732	21.092	122.915	459.028	45.127.740
Poziție netă	-6.125.706	-5.798.166	670.303	847.076	1.071.682	-264.877	-9.599.688
Angajamente date	42.629	39.251	17.571	22.235	32.182	-	153.868
Garanții date	654.293	349.243	271.040	107.320	563.548	-	1.945.444
Total extrabilanț	696.922	388.494	288.611	129.555	595.730	-	2.099.312
Poziție netă bilanț și extrabilanț	-5.428.784	-5.409.672	958.914	976.631	1.667.412	-264.877	-7.500.376

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valorile agregate ale portofoliului Grupului la valoare contabilă, împărțite în funcție de cea mai recentă dată dintre modificarea dobânzii și maturitate contractuală la 31 decembrie 2015:

<i>În mii lei</i>	Până la 6 luni	6 – 12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Neafectate	Total
Active financiare							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	4.997.930	-	-	-	-	-	4.997.930
Plasamente la bănci	3.756.576	7.496	35.817	82.114	26.861	-	3.908.864
Credite și avansuri acordate clienților	20.891.405	1.603.177	1.059.392	648.297	692.289	-	24.894.560
Investiții nete de leasing	331.054	-	-	-	-	-	331.054
Titluri de valoare deținute până la scadență	210	-	2.975	6.103	3.654	-	12.942
Alte active financiare	-	-	-	-	-	137.382	137.382
Total active financiare	29.977.175	1.610.673	1.098.184	736.514	722.804	137.382	34.282.732
Datorii financiare							
Depozite de la bănci	388.425	-	-	-	-	-	388.425
Depozite de la clienți	31.726.858	5.958.255	553.668	22.841	40.119	-	38.301.741
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	1.463.568	2.518	9.625	2.401	68.014	-	1.546.126
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	277.032	277.032
Total datorii financiare	33.578.851	5.960.773	563.293	25.242	108.133	277.032	40.513.324
Poziție netă	-3.601.676	-4.350.100	534.891	711.272	614.671	-139.650	-6.230.592
Angajamente date	75.049	49.644	36.166	14.772	16.369	-	192.000
Garanții date	637.532	372.238	297.697	113.312	392.945	-	1.813.724
Total extrabilanț	712.581	421.882	333.863	128.084	409.314	-	2.005.724
Poziție netă bilanț și extrabilanț	-2.889.095	-3.928.218	868.754	839.356	1.023.985	-139.650	-4.224.868

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valorile agregate ale portofoliului Băncii la valoare contabilă, împărțite în funcție de cea mai recentă dată dintre modificarea dobânzii și maturitate contractuală la 31 decembrie 2016:

<i>În mii lei</i>	Până la 6 luni	6 – 12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Neafectate	Total
Active financiare							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.293.635	-	-	-	-	-	5.293.635
Plasamente la bănci	2.491.025	50.009	119.583	59.069	26.896	-	2.746.582
Credite și avansuri acordate clienților	22.789.350	816.566	1.527.609	890.807	1.185.644	-	27.209.976
Investiții nete de leasing	-	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	-	-	-	-	-	170.153	170.153
Total Active financiare	30.574.010	866.575	1.647.192	949.876	1.212.540	170.153	35.420.346
Datorii financiare							
Depozite de la bănci	247.268	-	-	-	-	-	247.268
Depozite de la clienți	34.413.608	6.607.027	770.419	21.180	39.539	-	41.851.773
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	2.587.275	-	-	-	83.297	-	2.670.572
Alte datorii financiare	6.817	-	4.130	-	-	430.211	441.158
Total Datorii financiare	37.254.968	6.607.027	774.549	21.180	122.836	430.211	45.210.771
Poziție netă	-6.680.958	-5.740.452	872.643	928.696	1.089.704	-260.058	-9.790.425
Angajamente date	40.244	39.251	13.253	2	28.012	-	120.762
Garanții date	661.874	349.281	271.101	107.453	563.548	-	1.953.257
Total extrabilanț	702.118	388.532	284.354	107.455	591.560	-	2.074.019
Poziție netă bilanț și extrabilanț	-5.978.840	-5.351.920	1.156.997	1.036.151	1.681.264	-260.058	-7.716.406

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valorile agregate ale portofoliului Băncii la valoare contabilă, împărțite în funcție de cea mai recentă dată dintre modificarea dobânzii și maturitate contractuală la 31 decembrie 2015:

<i>În mii lei</i>	Până la 6 luni	6 – 12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Neafectate	Total
Active financiare							
Numerar și echivalent numerar	4.997.896	-	-	-	-	-	4.997.896
Plasamente la bănci	3.737.195	7.496	35.817	82.114	26.861	-	3.889.483
Credite și avansuri acordate clienților	21.190.293	1.588.470	1.012.955	623.520	692.289	-	25.107.527
Investiții nete de leasing	-	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	-	-	-	-	-	128.642	128.642
Total active financiare	29.925.384	1.595.966	1.048.772	705.634	719.150	128.642	34.123.548
Datorii financiare							
Depozite de la bănci	388.425	-	-	-	-	-	388.425
Depozite de la clienți	31.820.464	5.958.211	553.668	22.830	40.119	-	38.395.292
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	1.333.481	-	-	-	68.013	-	1.401.494
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	268.891	268.891
Total datorii financiare	33.542.370	5.958.211	553.668	22.830	108.132	268.891	40.454.102
Poziție netă	-3.616.986	-4.362.245	495.104	682.804	611.018	-140.249	-6.330.554
Angajamente date	67.110	49.644	24.595	7.223	15.903	-	164.475
Garanții date	642.532	372.277	297.750	113.320	392.945	-	1.818.824
Total extrabilanț	709.642	421.921	322.345	120.543	408.848	-	1.983.299
Poziție netă bilanț și extrabilanț	-2.907.344	-3.940.324	817.449	803.347	1.019.866	-140.249	-4.347.255

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d2) Riscul valutar

Grupul și Banca sunt expuse riscului valutar prin pozițiile deschise generate de tranzacțiile de schimb valutar. Gestiunea riscului valutar al Grupului și Băncii se face pe baza unor limite de poziție și de „stop-loss” stricte, monitorizate în timp real. Există de asemenea un risc bilanțier legat de posibilitatea variației activelor sau datoriilor monetare nete în valută, ca urmare a fluctuațiilor cursului de schimb.

Grupul și Banca controlează expunerea lor la riscul de piață prin monitorizarea zilnică a valorii de piață a portofoliului deținut pentru tranzacționare în raport cu un sistem de limite de risc aprobate de Comitetul pentru Administrarea Activelor și Pasivelor. Portofoliul deținut pentru tranzacționare cuprinde titluri cu venit fix emise în România sau pe piețele europene (titluri de stat, obligațiuni al căror emitent are rating mai mare sau egal cu ratingul suveran), denumite în LEI, EUR și USD, precum și acțiuni emise de entități din România tranzacționate la Bursa de Valori București (ce nu sunt direct expuse riscului de dobândă și riscului valutar, fiind expuse riscului de preț).

Activele și datoriile monetare exprimate în LEI și în moneda străină ale Grupului la 31 decembrie 2016 sunt prezentate mai jos:

În mii lei	LEI	EUR	USD	Alte valute	Total
Active monetare					
Numerar și echivalent numerar	3.450.162	1.775.644	26.042	41.812	5.293.660
Plasamente la bănci	1.287.088	741.037	465.728	291.652	2.785.505
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	158.026	5.494	-	-	163.520
Credite și avansuri acordate clienților	20.463.589	5.671.631	149.867	425.315	26.710.402
Investiții nete de leasing	243.627	278.021	1.995	-	523.643
Active financiare disponibile pentru vânzare	8.261.287	5.615.798	1.116.743	-	14.993.828
Titluri de valoare deținute până la scadență	-	20.691	-	-	20.691
Alte active financiare	158.475	35.241	212	223	194.151
Total active monetare	34.022.254	14.143.557	1.760.587	759.002	50.685.400
Datorii monetare					
Depozite de la bănci	56.635	89.929	100.477	227	247.268
Depozite de la clienți	27.068.174	12.719.569	1.564.623	329.109	41.681.475
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate Provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare și alte datorii financiare	1.489.042	1.053.152	186.828	-	2.729.022
	672.029	174.713	15.026	122.789	984.557
Total datorii monetare	29.285.880	14.037.363	1.866.954	452.125	45.642.322
Poziția valutară netă	4.736.374	106.194	-106.367	306.877	5.043.078
Extrabilanțier					
Instrumente derivate deținute în vederea tranzacționării	-	1.059.206	155.564	7.150	1.221.920

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d2) Riscul valutar (continuare)

Activele și datoriile monetare exprimate în lei și în monedă străină ale Grupului la 31 decembrie 2015 sunt prezentate mai jos:

În mii lei	LEI	EUR	USD	Alte valute	Total
Active monetare					
Numerar și echivalent numerar	2.715.282	2.202.260	24.614	55.774	4.997.930
Plasamente la bănci	2.549.681	632.259	653.155	73.769	3.908.864
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	157.614	3.414	-	-	161.028
Credite și avansuri acordate clienților	17.860.632	6.251.835	267.172	514.921	24.894.560
Investiții nete de leasing	127.430	201.500	2.124	-	331.054
Active financiare disponibile pentru vânzare	8.143.699	3.681.505	417.755	-	12.242.959
Titluri de valoare deținute până la scadență	-	12.942	-	-	12.942
Alte active financiare	114.541	20.646	2.022	173	137.382
Total active monetare	31.668.879	13.006.361	1.366.842	644.637	46.686.719
Datorii monetare					
Depozite de la bănci	280.144	90.642	17.482	157	388.425
Depozite de la clienți	25.127.434	11.507.300	1.435.741	231.266	38.301.741
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate	162.826	951.907	174.606	256.787	1.546.126
Provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare și alte datorii financiare	556.590	227.869	8.796	191.976	985.231
Total datorii monetare	26.126.994	12.777.718	1.636.625	680.186	41.221.523
Poziția valutară netă	5.541.885	228.643	-269.783	-35.549	5.465.196
Extrabilanțier					
Instrumente derivate deținute în vederea tranzacționării	-	736.106	320.158	124.623	1.180.887

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d2) Riscul valutar (continuare)

Activele și datoriile monetare exprimate în lei și în monedă străină ale Băncii la 31 decembrie 2016 sunt prezentate mai jos:

În mii lei	LEI	EUR	USD	Alte valute	Total
Active monetare					
Numerar și echivalent numerar	3.450.137	1.775.644	26.042	41.812	5.293.635
Plasamente la bănci	1.268.376	720.826	465.728	291.652	2.746.582
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	58.209	1.681	-	-	59.890
Credite și avansuri acordate clienților	20.649.103	5.984.630	150.928	425.315	27.209.976
Investiții în participații	131.335	5.336	-	-	136.671
Active financiare disponibile pentru vânzare	8.353.209	5.650.572	1.116.743	-	15.120.524
Alte active financiare	139.630	30.235	212	76	170.153
Total active monetare	34.049.999	14.168.924	1.759.653	758.855	50.737.431
Datorii monetare					
Depozite de la bănci	56.635	89.929	100.477	227	247.268
Depozite de la clienți	27.224.279	12.733.762	1.564.623	329.109	41.851.773
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate	1.486.619	997.125	186.828	-	2.670.572
Provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare și alte datorii financiare	640.324	169.988	15.026	122.775	948.113
Total datorii monetare	29.407.857	13.990.804	1.866.954	452.111	45.717.726
Poziția valutară netă	4.642.142	178.120	-107.301	306.744	5.019.705
Extrabilanțier					
Instrumente derivate deținute în vederea tranzacționării	-	1.059.206	155.564	7.150	1.221.920

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d2) Riscul valutar (continuare)

Activele și datoriile monetare exprimate în lei și în monedă străină la 31 decembrie 2015 ale Băncii sunt prezentate mai jos:

<i>În mii lei</i>	LEI	EUR	USD	Alte valute	Total
Active monetare					
Numerar și echivalent numerar	2.715.249	2.202.260	24.614	55.773	4.997.896
Plasamente la bănci	2.541.027	622.316	653.155	72.985	3.889.483
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	56.199	620	-	-	56.819
Credite și avansuri acordate clienților	17.940.898	6.384.536	267.172	514.921	25.107.527
Investiții în participații	79.550	5.336	-	-	84.886
Active financiare disponibile pentru vânzare	8.215.842	3.698.979	417.755	-	12.332.576
Alte active financiare	106.083	20.448	2.022	89	128.642
Total active monetare	31.654.848	12.934.495	1.364.718	643.768	46.597.829
Datorii monetare					
Depozite de la bănci	280.144	90.642	17.482	157	388.425
Depozite de la clienți	25.205.493	11.522.792	1.435.741	231.266	38.395.292
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	87.547	882.554	174.606	256.787	1.401.494
Provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare și alte datorii financiare	550.730	223.157	8.796	191.804	974.487
Total datorii monetare	26.123.914	12.719.145	1.636.625	680.014	41.159.698
Poziția valutară netă	5.530.934	215.350	-271.907	-36.246	5.438.131
Extrabilanțier					
Instrumente derivate deținute în vederea tranzacționării	-	736.106	320.158	124.623	1.180.887

În tabelul de mai jos, este prezentată sensibilitatea Contului de Profit și pierderi în cazul unor posibile modificări ale cursului de schimb valutar, aplicat la sfârșitul perioadei de raportare în raport cu moneda funcțională a entităților din Grup, în condițiile în care toate celelalte variabile ar fi constante:

<i>În mii lei</i>	Impactul în Contul de Profit și Pierdere	
	2016	2015
Creșterea Euro cu până la 20% (2015: creșterea cu 30%)	4.909	2.154
Scăderea Euro cu până la 20% (2015: scăderea 30%)	-4.909	-2.154
Creșterea USD cu până la 20% (2015: creșterea cu 30%)	-3.120	809
Scăderea USD cu până la 20% (2015: scăderea 30%)	3.120	-809
Total	-	-

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d3) Riscul de piață aferent activității de tranzacționare

Scopul principal al gestiunii riscului de piață îl reprezintă obținerea randamentului scontat al portofoliului de tranzacționare, în condițiile unui management corespunzător al riscului de piață inerent, asumat conștient și adaptat condițiilor de piață și de dezvoltare a Băncii și a Grupului, și nu în ultimul rând în contextul cadrului legislativ actual.

Principiile generale aplicate în vederea asigurării unei administrări corespunzătoare a riscului de piață sunt:

- Managementul riscului de piață este adaptat și permanent ajustat condițiilor pieței financiar-bancare românești și internaționale, precum și contextului economic general;
- În managementul riscului de piață, banca aplică principii clare care privesc calitatea, maturitatea, diversitatea și gradul de risc al elementelor componente;
- Riscul de preț este analizat în cadrul testelor de stres aferente portofoliilor de acțiuni și de unități de fond deținute de Bancă.

Expunerea la riscul de piață aferent activității de tranzacționare

Expunerea ce reprezintă risc de piață se referă în principal la următoarele elemente bilanțiere:

- Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere (fără instrumente de capital);
- Active financiare disponibile în vederea vânzării (fără instrumente de capital).

Mai jos prezentăm expunerea de risc la nivel consolidat și individual la 31 decembrie 2016, respectiv 31 decembrie 2015:

În mii lei	Grup	Grup		Banca	
		2016	2015	2016	2015
	Note	Valoare contabilă	Valoare contabilă	Valoare contabilă	Valoare contabilă
Active					
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere -derivate și titluri de datorie	20	18.364	15.263	7.911	5.642
Titluri de valoare disponibile spre vânzare - titluri de datorie	23	14.942.063	12.118.607	15.068.884	12.208.340
Total bilanțier		14.960.427	12.133.870	15.076.795	12.213.982

Senzitivitatea la o posibilă modificare a dobânzilor cu +/-1.00% și prețurilor în piață +/-10%, la nivelul veniturilor și cheltuielilor, cât și la nivelul capitalurilor proprii, toate celelalte variabile rămânând constante, sunt prezentate în următorul tabel:

Grup	la 31 decembrie 2016		la 31 decembrie 2015	
	Impact - în contul de profit și pierderi	Impact - în capitaluri proprii	Impact - în contul de profit și pierderi	Impact - în capitaluri proprii
În mii lei				
Acțiuni	-5.539	-	-5.532	-
OTC	-	-38.573	-	-33.867
Obligațiuni și titluri	-	-538.403	-	-396.093
Impact total	-5.539	-576.976	-5.532	-429.960

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d3) Riscul de piață aferent activității de tranzacționare

Expunerea la riscul de piață aferent activității de tranzacționare (continuare)

Banca	la 31 decembrie 2016		la 31 decembrie 2015	
	Impact - în contul de profit și pierderi	Impact - în capitaluri proprii	Impact - în contul de profit și pierderi	Impact - în capitaluri proprii
<i>În mii lei</i>				
Acțiuni	-5.198	-	-5.118	-
OTC	-	-35.899	-	-31.312
Obligațiuni și titluri	-	-537.650	-	-395.469
Impact total	-5.198	-573.549	-5.118	-426.781

e) Riscul aferent impozitării

Grupul și Banca sunt angajate să asigure o derulare sustenabilă a administrării riscului privind impozitarea prin construirea și menținerea unei funcții fiscale transparente, efective și eficiente în cadrul organizației. Grupul și Banca respectă și aplică cu strictețe legislația fiscală în vigoare pentru toate categoriile de taxe și impozite.

Legislația fiscală românească prevede reguli detaliate și complexe suferind mai multe modificări în ultimii ani. Interpretarea textului și procedurile practice de punere în aplicare a legislației fiscale ar putea varia, existând riscul ca anumite tranzacții, de exemplu, să fie interpretate altfel de către autoritățile fiscale comparativ cu tratamentul Grupului și Băncii.

Mai mult, trecerea la IFRS a băncilor românești a adus implicații fiscale suplimentare, care nu sunt încă pe deplin clarificate în legislație și ar putea genera risc aferent impozitării.

Guvernul României deține un număr de agenții autorizate să efectueze auditul (controlul) societăților care operează pe teritoriul României. Aceste controale sunt similare auditurilor fiscale din alte țări și pot acoperi nu numai aspecte fiscale, dar și alte aspecte legale și regulatorii care prezintă interes pentru aceste agenții. Este posibil ca Grupul și Banca să continue să fie supuse controalelor fiscale pe măsura emiterii de noi reglementări fiscale.

În acest context, o analiză atentă a fost efectuată în identificarea diferențelor în tratamentele contabile, având un impact fiscal, atât asupra impozitului curent, cât și asupra impozitului amânat.

f) Mediul de afaceri

(i) Evoluții macroeconomice și piața bancară

Procesul de relansare economică post-criză a continuat în România în 2016, într-o evoluție susținută de mix-ul relaxat de politici economice, cu impact asupra cererii interne.

Din perspectiva nominală PIB-ul a crescut cu aproximativ 9 miliarde EUR, la 169 miliarde EUR anul trecut (nivel record), conform estimărilor Institutului Național de Statistică (INS).

În ceea ce privește dimensiunea reală a economiei în 2016 ritmul anual de creștere a accelerat la 4,8%, cea mai bună evoluție din 2008. Cererea internă a contribuit cu 5,6 puncte procentuale la dinamica anuală a PIB-ului anul trecut.

Se evidențiază accelerarea consumului privat, susținută de majorarea venitului real disponibil al populației și de relansarea creditării în RON. Principala componentă a PIB a crescut cu 7,4% an/an în 2016, cel mai rapid ritm din 2008.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

f) Mediul de afaceri (continuare)

(i) Evoluții macroeconomice și piața bancară (continuare)

Totodată, consumul public a contribuit cu 0,4 puncte procentuale la ritmul economiei în 2016, sub influența contextului electoral (alegeri locale și Parlamentare).

Pe de altă parte, se observă stagnarea investițiilor productive, pe fondul evoluțiilor contradictorii: creștere în prima jumătate a anului, susținută de avântul consumului privat și consolidarea momentului pozitiv în sfera exporturilor; declin pe final de an, ca urmare a intensificării percepției de risc din sfera politicii economice și în așteptarea implementării măsurilor din runda a doua din Noul Cod Fiscal (eliminarea taxei pe construcții speciale și a accizei suplimentare la carburanți).

Cu toate acestea, companiile au acumulat stocuri în 2016 (contribuție cu 0,7 puncte procentuale la dinamica anuală a PIB), în contextul incertitudinilor din sfera politicilor economice (globale, europene și interne).

Cererea externă netă a continuat să prezinte o contribuție negativă la ritmul anual al PIB (-0,8 puncte procentuale) în 2016, pe fondul majorării importurilor cu o dinamică mai puternică față de exporturi (9,3% vs. 7,6%).

Privind din perspectiva ofertei agregate se poate spune că sectorul IT&C și-a consolidat statutul de stea a economiei interne anul trecut, înregistrând un avans cu 14,2%. De asemenea, componenta ciclică comerț/reparare auto-moto/transport/depozitare/HORECA a crescut cu un ritm mediu anual de 10,9% în 2016.

Ramurile tradiționale au prezentat ritmuri mai lente de evoluție anul trecut: agricultura/silvicultura/piscicultura (0,1%), industria (1,7%) și construcțiile (1,8%).

La nivelul economiei financiare prețurile de consum au scăzut în 2016, cu o dinamică medie anuală de 1,5%, evoluție determinată de șocurile de partea ofertei: reducerea cotelor TVA și declinul cotațiilor internaționale la țitei.

Cu toate acestea, dinamica anuală a prețurilor de consum a înregistrat un punct de inflexiune la jumătatea anului trecut, pe fondul disipării impactului reducerii cotei TVA la alimente și servicii de alimentație.

Evoluțiile din sfera prețurilor de consum și consolidarea stabilității macro-financiare au determinat Banca Națională a României (BNR) să mențină rata de dobândă de politică monetară la nivelul minim istoric de 1,75% în 2016.

Dinamica indicatorilor din economia reală coroborată cu nivelul minim istoric al costurilor de finanțare și cu ameliorarea performanței financiare în sectorul bancar au avut impact pozitiv pe piața creditului.

Conform statisticilor BNR, volumul creditului neguvernamental total a consemnat un ritm mediu anual de creștere de 1,9% în 2016, într-un context caracterizat prin evoluții divergente ale componentelor RON și valută.

Pe de o parte, creditul denominat în moneda națională a crescut cu 16,6% an/an, notându-se majorarea segmentului persoane fizice cu 29,9% an/an, evoluție la care au contribuit ameliorarea încrederii populației, nivelul redus al costurilor de finanțare și interesul pentru Prima Casă.

Pe de altă parte, creditul denominat în valută a consemnat un ritm mediu anual de declin de 11,6% în 2016. La finele anului trecut creditul în RON avea o pondere de 57,2% în totalul creditului neguvernamental (nivel record).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

f) Mediul de afaceri (*continuare*)

Totodată, dinamica medie anuală a depozitelor neguvernamentale a accelerat la 10,6% în 2016 (fiind înregistrate valori maxime istorice), pe fondul ameliorării veniturilor populației și a consolidării poziției financiare a companiilor.

Astfel, raportul credite/depozite a continuat să scadă în 2016, spre 80,3% la final de an (nivel minim istoric).

În sfera sectorului bancar performanța financiară s-a consolidat în 2016, pe fondul relansării creditării și a continuării procesului de restructurare bilanțieră (rata creditelor neperformante a scăzut la 9,46% în decembrie, nivelul minim din 2010).

Actiunile totale ale sectorului bancar s-au situat la 393,9 miliarde RON la final de 2016 (maxim istoric), în creștere cu 4,4% an/an.

Totodată, sectorul bancar a înregistrat un profit net agregat de 4,3 miliarde RON anul trecut, în scădere cu 7,4% an/an.

Nu în ultimul rând, indicatorul de solvabilitate s-a situat la 18,33% la sfârșit de 2016, un nivel mai ridicat față de pragul minim de referință.

(ii) Legea dării în plată

În Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 330 din data de 28 aprilie 2016 a fost publicată Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite.

Legea se aplică raporturilor dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare sau cesionării creanțelor deținute asupra consumatorilor și stabilește că, prin derogare de la dispozițiile Codului Civil, consumatorul are dreptul de a i se stinge datoriile izvorâte din contractele de credit cu tot cu accesorii, fără costuri suplimentare, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului, dacă în termenul prevăzut de lege, părțile contractului de credit nu ajung la un alt acord.

În vederea stingerii creditului, consumatorul trebuie să transmită creditorului, prin intermediul unui executor judecătoresc, al unui avocat sau al unui notar public, o notificare prin care îl informează că a decis să îi transmită dreptul de proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar, detaliind și condițiile de admisibilitate a cererii.

La momentul încheierii contractului translativ de proprietate, respectiv de la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive, va fi stinsă orice datorie a debitorului față de creditor, acesta din urmă neputând solicita sume de bani suplimentare.

Legea se aplică atât contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, cât și contractelor încheiate după această dată.

În 25 octombrie 2016, Curtea Constituțională a admis excepții de neconstituționalitate a legii. În comunicarea Curții Constituționale au fost motivate excepțiile admise, referitoare la eliminarea unor sintagme utilizate în cuprinsul legii, aspecte care limitează parțial accesul debitorilor la protecția oferită de lege.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

g) Riscuri operaționale

Riscul operațional este riscul înregistrării de pierderi directe sau indirecte rezultând dintr-o gamă largă de factori asociați cu procesele, personalul sau sistemele interne inadecvate sau care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător ale Grupului și Băncii sau factori externi cum ar fi cei care rezultă din cerințele de reglementare incidente din standarde general acceptate de politici corporatiste sau dezastre naturale care conduc la indisponibilitatea unor activități de bază ale entităților Grupului și Băncii. Riscul operațional se manifestă la nivelul tuturor entităților, iar nivelul final se obține din agregarea acestuia la nivelul tuturor entităților Grupului și Băncii. Obiectivul Grupului și Băncii privind administrarea riscului operațional sunt asigurarea diminuării efectelor evenimentelor de natura riscului operațional care sunt întâlnite în activitatea băncii, menținerea la un nivel redus al pierderilor din incidente de natura riscului operațional, precum și asigurarea împotriva acelor categorii de riscuri care nu sunt sub controlul băncii. În vederea reducerii riscurilor inerente activităților operaționale ale Grupului și Băncii a fost dezvoltat un cadru general de administrare a acestor riscuri în concordanță cu obiectivele de business stabilite, apetitul de risc asumat precum și cu normele și reglementările în vigoare, la nivel național și internațional, cadru compus din politici, norme și proceduri privind administrarea riscului operațional care sunt parte a guvernantei corporative.

Strategia Băncii Transilvania pentru diminuarea expunerii la riscuri operaționale se bazează în principal pe :

- conformarea permanentă a documentelor normative la reglementările legale și adecvarea la condițiile pieței;
- pregătirea personalului;
- eficiența sistemelor de control intern (organizare și exercitare);
- implementarea de dezvoltări informatice și consolidare a sistemelor de securitate ale băncii;
- utilizarea unor mijloace complementare de reducere a riscurilor: încheierea unor polițe de asigurare împotriva riscurilor, externalizarea unor activități;
- aplicarea de măsuri pentru limitarea, reducerea efectelor incidentelor de riscuri operaționale identificate, precum: standardizarea activității curente, automatizarea unui număr cât mai mare de procese cu puncte de control monitorizate permanent; reducerea volumului de date redundante care sunt colectate la nivelul diferitelor entități ale băncii;
- valorificarea recomandărilor și concluziilor rezultate ca urmare a supravegherii permanente;
- actualizarea planurilor de continuitate, evaluarea și testarea acestora cu regularitate, mai ales în situația acelor sisteme care susțin procese operaționale critice pentru bancă;
- evaluarea produselor, proceselor și sistemelor în vederea determinării acelor semnificative în ceea ce privește riscul operațional inerent.

Direcția Administrarea Riscurilor împreună cu Direcția Managementul Riscului Operațional și Informațional urmăresc implementarea strategiei și a metodologiei de identificare, de măsurare, supraveghere, control și reducere a riscului operațional al Băncii Transilvania și asigură informarea Comitetului Conducătorilor asupra problemelor, evoluțiilor semnificative de natura riscurilor operaționale și propune măsuri de limitare a riscurilor.

Direcția de Audit Intern, Direcția Control Intern și Conducerea Grupului și Băncii monitorizează respectarea standardelor Grupului și Băncii prin controale on-site și off-site regulate. Rezultatele auditului intern, monitorizării și controlului riscului operațional sunt discutate cu conducerea unităților auditate, iar rezumatul se prezintă Directorului Executiv Managementul Riscului și conducerii Grupului și Băncii.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

h) Gestionarea capitalului

Procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri în cadrul Băncii Transilvania este o componentă a procesului de administrare și de conducere al instituției de credit, a culturii decizionale a acesteia, care vizează ca organul de conducere să asigure identificarea, măsurarea, agregarea și monitorizarea în mod adecvat a riscurilor instituției de credit, deținerea unui capital intern adecvat la profilul de risc și utilizarea și dezvoltarea unor sisteme solide de administrare a riscurilor.

Banca Națională a României monitorizează cerințele de capital atât la nivel individual, cât și la nivel de Grup.

Adecvarea de capital se calculează conform Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului nr.575/2013 și impune menținerea ratei fondurilor proprii la un nivel minim de:

- 4,5 % pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază;
- 6,0 % pentru rata fondurilor proprii de nivel 1;
- 8,0 % pentru rata fondurilor proprii totale.

De asemenea, Banca și Grupul mențin, corespunzător abordărilor reglementate de determinare a cerințelor minime de capital alese și Reg.UE 575/2013, coroborat cu prevederile Reg. BNR nr. 5/2013 și ținând cont de amortizoarele de capital impuse de Banca Națională a României:

- amortizorul de conservare a capitalului în cuantum de 0,625% din valoarea totală a expunerilor ponderate la risc în perioada 1 ianuarie 2016-31 decembrie 2016;
- amortizorul O-SII în cuantum de 1% din valoarea totală a expunerilor ponderate la risc.

Adecvarea fondurilor proprii

Pentru determinarea cerințelor reglementate de fonduri proprii Banca și Grupul folosesc următoarele metode de calcul:

- Riscul de credit: metoda standardizată;
- Riscul de piață: pentru calculul cerințelor de fonduri proprii aferente riscului valutar și pentru portofoliul de tranzacționare este utilizată metoda standard;
- Riscul operațional: pentru calculul cerințelor de fonduri proprii pentru acoperirea riscului operațional este utilizată metoda indicatorului de bază.

Banca și Grupul respectă reglementările de mai sus, nivelul indicatorului de adecvare la riscuri depășind cu mult limitele minime impuse de legislație.

La 31 decembrie 2016, respectiv 31 decembrie 2015 precum și în cursul anilor 2016 și 2015, Grupul și Banca au îndeplinit toate cerințele de reglementare privind fondurile proprii.

Fondurile proprii ale Grupului și Băncii, conform reglementărilor legale în vigoare privind adecvarea capitalului includ:

- fonduri proprii de nivel I, care cuprind capitalul social subscris și vărsat, prime de capital, rezerve eligibile, rezultatul reportat și deducerile prevăzute de legislația în vigoare;
- fonduri proprii de nivel II includ împrumuturile subordonate și deducerile prevăzute de legislația în vigoare.

Grupul gestionează în mod dinamic baza sa de capital, prin monitorizarea ratelor de capital reglementate, anticipând modificările corespunzătoare necesare pentru atingerea obiectivelor

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

h) Gestionarea capitalului (continuare)

Adecvarea fondurilor proprii (continuare)

sale, precum și optimizarea componenței activelor și a capitalurilor proprii. Planificarea și monitorizarea au în vedere, pe de o parte, totalul fondurilor proprii și, pe de altă parte, cerințele de fonduri proprii.

Nivelul și cerințele de fondurile proprii la 31 decembrie 2016 și la 31 decembrie 2015 se prezintă astfel:

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Fonduri proprii de nivel 1	5.525.452	4.608.354	5.398.562	4.455.577
Fonduri proprii de nivel 2	350.191	376.497	350.191	376.497
Total nivel fonduri proprii	5.875.643	4.984.851	5.748.753	4.832.074
Valoarea expunerii pentru riscul de credit	20.926.406	19.845.800	20.671.529	19.600.297
Valoarea expunerii pentru riscul de piață, riscul valutar și riscul de marfă	5.487.764	4.236.125	5.426.462	4.168.805
Valoarea expunerii pentru riscul operațional	4.280.859	3.495.554	4.120.310	3.333.266
Valoarea expunerii pentru risc pentru ajustarea evaluării creditului	3.635	10.510	3.635	8.690
Total expunere la riscuri	30.698.664	27.587.989	30.221.936	27.111.058

Indicatorul de adecvare a capitalului la riscuri se calculează ca raport între fondurile proprii și totalul activelor ponderate la risc:

În %	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază	17,99	16,70	17,86	16,43
Rata fondurilor proprii de nivel 1	17,99	16,70	17,86	16,43
Indicatorul de solvabilitate	19,14	18,07	19,02	17,82

Nota: În calculul Fondurilor proprii ale Grupului și Băncii sunt incluse profiturile statutare ale Grupului, respectiv ale Băncii, aferente exercițiilor financiare încheiate la 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015. Calculul capitalului reglementat la 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015 a fost calculat conform standardelor IFRS adoptate de Uniunea Europeană.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

5. Estimări contabile și judecăți semnificative

Grupul și Banca fac estimări și ipoteze care afectează valoarea activelor și datoriilor raportate în decursul exercițiului financiar următor. Estimările și judecățile sunt evaluate continuu și sunt bazate pe experiența anterioară și pe alți factori, incluzând așteptări cu privire la evenimentele viitoare considerate a fi rezonabile în circumstanțele date.

a) Pierderi din deprecierea creditelor și avansurilor către clienți

Grupul și Banca revizuiesc portofoliul de credite și investiția netă de leasing pentru a evalua deprecierea acestor active cel puțin semestrial (lunar pentru Bancă). Pentru a determina dacă ar trebui înregistrată o pierdere din depreciere, Grupul și Banca emit judecăți cu privire la existența de date observabile care să indice o diminuare a fluxurilor de numerar viitoare estimate ale unui portofoliu de credite și investiții nete de leasing înainte ca diminuarea să poată fi identificată pentru un credit/leasing individual din portofoliu. De exemplu, datele observabile pot fi de tipul schimbărilor nefavorabile în comportamentul de plată a unor debitori dintr-un grup sau a condițiilor economice, naționale sau locale care se corelează cu incidente de plată din partea grupului de debitori. Conducerea folosește estimări bazate pe experiența din trecut a pierderilor din credite cu caracteristici similare ale riscului de credit atunci când își programează fluxurile viitoare de numerar.

Metodologia și ipotezele folosite pentru a estima atât suma cât și termenul fluxurilor viitoare de numerar sunt revizuite regulat pentru a reduce decalajele existente între estimări și valorile reale, inclusiv pentru a evalua efectele incertitudinilor de pe piețele financiare locale cu privire la evaluarea activelor și la mediul economic operativ al debitorilor. Estimarea pierderilor din credite ține cont de efectele vizibile ale condițiilor pieței actuale asupra estimărilor individuale/colective a pierderilor din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților. Prin urmare, Grupul și Banca au estimat pierderile din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și investițiilor nete de leasing bazându-se pe metodologia internă și a stabilit că nu mai sunt necesare și alte provizioane pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor decât cele prezentate deja în situațiile financiare consolidate.

În cazul în care valoarea actualizată netă a fluxurilor viitoare de numerar estimate la nivelul Grupului ar diferi cu +/- 5%, provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar crește cu 41.628 mii lei sau ar scădea cu 40.551 mii lei.

În cazul în care valoarea actualizată netă a fluxurilor viitoare de numerar estimate la nivelul Băncii ar diferi cu +/- 5%, provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar crește cu 40.590 mii lei sau ar scădea cu 39.461 mii lei.

Legea 77/2016 privind Darea în Plata ("DIP") a unor proprietati imobiliare rezidentiale da dreptul debitorilor care au credite imobiliare sau ipotecare garantate cu aceste proprietati de a le transmite bancilor finantatoare iar imprumuturile sa fie considerate inchise, indiferent daca valoarea justa (respectiv pretul de vanzare al proprietatii) acopera sau nu expunerea bruta. Legea a fost adoptata si este in vigoare din 13 mai 2016.

DIP este aplicabila numai persoanelor fizice, pentru creditele imobiliare sau ipotecare care au o valoare mai mica de 250.000 EURO, garantate cu imobile rezidentiale. Legea este aplicabila atat pentru contractele de credit active, in curs de desfasurare, cat si pentru contractele viitoare.

Legea a fost contestata de mai multe banci, considerand-o ca fiind neconstitutionala, si a fost analizata de catre Curtea Constitutionala din Romania (CCR). CCR a ridicat problema elementului de impreviziune. Astfel, debitorul ar putea inchide creditul prin darea in plata a imobilului ipotecat numai in cazul in care acesta poate demonstra existenta impreviziunii. Opinia CCR a fost prezentata in 25 octombrie 2016.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

5. Estimări contabile și judecăți semnificative (continuare)

a) Pierderi din deprecierea creditelor și avansurilor către clienți

Impreviziunea este definită de articolul 1271 din Noul Cod Civil - dacă executarea contractului a devenit excesiv de oneroasă datorită unei schimbări excepționale a împrejurărilor care ar face vadit injustă obligarea debitorului la executarea obligației. Scaderea valorii proprietății sau creșterea cursului de schimb valutar pentru creditele în alte valute decât RON nu sunt suficiente pentru a demonstra implicit starea de impreviziune. Decizia privind impreviziunea poate fi luată numai în instanță, de către judecător.

Abordarea Băncii Transilvania:

Banca a calculat provizioane specifice pentru toți clienții care au solicitat DIP.

Celelalte credite care ar putea fi afectate de prevederile legii au fost analizate colectiv de către banca. Managementul a evaluat și a stabilit nivelul necesar de provizioane folosind judecata profesională. Evaluarea a ținut cont de portofoliul băncii care s-ar putea încadra la situația de impreviziune și la probabilitatea acestuia de a intra în stare de nerambursare (PD).

În estimarea portofoliului, banca a analizat rata LTV (valoarea creditului raportată la valoarea garanțiilor) și aspectele comportamentale ale portofoliului constituit din creditele imobiliare sau ipotecare. PD-urile au fost construite ținând cont de pragurile LTV și prin extrapolarea comportamentului istoric al portofoliului.

b) Câștig din achiziție

În Aprilie 2015 Banca a preluat controlul asupra Volksbank Romania S.A. ("VBRO"), recunoscând în situațiile financiare individuale și consolidate câștigul din achiziție în valoare de 1.650.600 mii lei ca urmare a combinării de întreprinderi în conformitate cu IFRS 3.

În cadrul situațiilor financiare individuale și consolidate de la 31 decembrie 2015, aprobate în data de 27 aprilie 2016, luând în calcul informațiile existente în momentul de timp respectiv, Banca a considerat câștigul din achiziția Volksbank Romania S.A. venit impozabil și a înregistrat ca atare o datorie de impozit pe profit. Încă din acel moment, Banca a avut anumite incertitudini în ceea ce privește tratamentul fiscal al câștigului din achiziție care au determinat-o să adopte o abordare prudentă.

Datoria de impozit pe profit a compensat pierderile fiscale anterioare preluate de la VBRO (care puteau fi utilizate de către Bancă ulterior fuziunii).

Dacă în situațiile financiare individuale și consolidate de la 31 decembrie 2015, Banca a considerat câștigul din achiziție venit impozabil până la obținerea clarificărilor necesare, în timpul anului 2016, în baza analizei documentate, informațiilor suplimentare și consultanței obținute de la consultanți fiscali externi și juridici, Banca a considerat câștigul din achiziție ca fiind neimpozabil.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

5. Estimări contabile și judecăți semnificative (continuare)

b) Câștig din achiziție (continuare)

Estimarea în situațiile financiare individuale și consolidate de la 31 decembrie 2016 este bazată pe argumente solide, precum urmează:

- Necorelarea legislației fiscale cu legislația contabilă: Codul Fiscal nu conține elemente specifice privind fuziunea între doi sau mai mulți contribuabili care aplică IFRS ca bază a contabilității;
- Începând cu 1 Ianuarie 2016, Codul Fiscal Rescris, a transpus prevederile Directivei 2009/133/CE și pentru fuziunile domestice, astfel încât intenția legiuitorului este clară în ce privește faptul că principiile fiscale specifice (principiul neutralității fiscale a fuziunii) prevalează prevederilor generale de impozitare;
- Fuziunea cu VBRO a fost efectuată în baza unor rațiuni economice solide (nu a urmărit obținerea unor beneficii fiscale). Operațiunea de fuziune este o operațiune neutră fiscal, de ex. câștigul din achiziție nu ar trebui să fie impozabil;
- Tratatamentul fiscal ar trebui să fie aplicat unitar: luând în considerare situația opusă, unde prețul de achiziție ar fi mai mare decât valoarea activelor și pasivelor preluate prin fuziune, ar determina apariția unui fond comercial pozitiv, care, potrivit prevederilor fiscale românești, nu reprezintă un activ amortizabil din punct de vedere fiscal și respectiv nu generează impact fiscal în poziția Băncii;
- Evitarea dublei impuneri;
- Jurisprudența europeană – care prevede că în cazul în care legislația unui stat membru nu conține prevederi clare sau anumite prevederi specifice legislative, normele legislative europene primează.

Drept consecință, Banca a depus declarația fiscală rectificativă pentru anul 2015, astfel reversând datoria de impozit amânat și reîncadrând fiscal câștigul din achiziție drept venit neimpozabil, rezultând o datorie de impozit amânat mai mică cu suma de 264.096 mii lei și respectiv o valoare a pierderilor fiscale reportate și neutilizate la 31 Decembrie 2016 mai mare cu suma de 1.650.600 mii lei.

Banca, a tratat această ajustare drept o schimbare de estimare contabilă în conformitate cu IAS 8, determinată de obținerea clarificărilor și informațiilor noi și aplicarea raționamentului, ca rezultat al unei analize efectuate la nivel de management cu suportul consultanților fiscali și juridici externi.

Banca a solicitat autorităților fiscale emiterea unei opinii fiscale oficiale privind tratamentul fiscal al câștigului din achiziția VBRO ("SFIA"). Banca și-a exprimat opinia privind abordarea considerării câștigului din achiziție drept venit neimpozabil luând în calcul toate argumentele prezentate mai sus.

Autoritățile fiscale române au emis opinie nefavorabilă Băncii, considerând caștigul din achiziție taxabil (așa cum este acesta contabilizat potrivit normelor IFRS), singurul argument fiind faptul că venitul din achiziție nu se încadrează în lista veniturilor neimpozabile enumerate în Codul Fiscal aplicabil la 31 Decembrie 2015.

Banca se află în proces de depunere a unei contestații administrative argumentate care să combată poziția autorităților fiscale, iar dacă răspunsul va fi și de această dată nefavorabil, Banca intenționează să demareze o acțiune legală în instanță. Așteptările managementului sunt că procesul legal ar putea dura între 1 an și 3-5 ani până la o pronunțare definitivă a instanței. Poziția Băncii este că procesul are cele mai mari șanse de câștig, având în vedere argumentele prezentate.

Cu toate acestea, poziția fiscală cu privire la această cauză este una incertă și în cazul în care Banca nu ar avea câștig de cauză în fața instanței, atunci aceasta ar fi obligată să considere câștigul din achiziție drept venit impozabil și să suporte eventualele majorări și penalități, dacă va fi cazul.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

5. Estimări contabile și judecăți semnificative (*continuare*)

c) Realizarea pierderilor fiscale viitoare

Creanțele de impozit pe profit amânat sunt recunoscute pentru reportarea pierderilor fiscale în măsura în care este probabil că se vor realiza profituri impozabile viitoare. Estimarea probabilității realizării profiturilor impozabile viitoare se bazează pe un plan financiar și o analiză desfășurată la nivel de management al băncii. Au fost luați în considerare următorii factori, precum: o creștere organică a veniturilor operaționale, o abordare moderată a riscului, controlul costurilor, creșterea eficienței, menținerea unui nivel adecvat de capital și o poziție stabilă de lichiditate.

Banca a fuzionat cu Volksbank România la 31 Decembrie 2015 și a preluat, ca urmare a fuziunii, pierderile fiscale reportate până la acea dată, în valoare totală de 3.767.958 mii lei. Pierderile fiscale neutilizate la data de 31 Decembrie 2015 au fost în valoare totală de 1.437.824 mii lei. Totuși, recunoașterea creanței de impozit amânat în situațiile financiare ale anului 2015 a fost limitată la suma de 143.465 mii lei în conformitate cu nivelul profitului bugetat al anului 2016, așa cum a fost aprobat în Adunarea Generală a Acționarilor de la data de 27 Aprilie 2016. Prin urmare, o creanță de impozit amânat în valoare 86.587 mii lei nu a fost recunoscută. Ulterior depunerii declarației rectificative pentru anul 2015, și conform celor prezentate în Nota 27, Banca a înregistrat la data de 31 decembrie 2016 pierderi fiscale reportate și neutilizate în valoare totală de 2.302.159 mii lei.

Banca a recunoscut creanța de impozit amânat în sumă totală de 368.345 mii lei (2015: 143.465 mii lei) care corespunde echivalentului pierderilor fiscale neutilizate în valoare de 2.302.159 mii lei (2015: 1.437.824 mii lei, fără efectul câștigului din achiziție în valoare de 1.650.600 mii lei).

Perioada fiscală în care se pot recupera pierderile fiscale este de 7 ani consecutivi. Managementul Băncii estimează că va realiza suficient profit impozabil din operațiuni financiar-bancare curente pentru a recupera pierderile fiscale reportate și că va recupera creanța de impozit pe profit până aproximativ în anul 2019.

d) Provizioane de risc pentru clauze abuzive

Banca are în evidențe la sfârșitul anului 2016 un provizion pentru clauze abuzive aferent contractelor de creditare care au intrat sub incidența OUG 50/2010 (vezi Nota 34).

Managementul a stabilit o metodologie de estimare a provizionului pentru clauze abuzive care ia în considerare ipoteze privind evoluția viitoare a litigiilor care pot fi deschise împotriva Băncii și probabilitatea de succes a litigiilor curente și viitoare, stabilită pe baza datelor istorice.

Banca a estimat la sfârșitul anului 2015 un risc ridicat de inițiere a unor procese împotriva sa (datorită publicității negative pe care o înregistra Volksbank la momentul fuziunii), un provizion corespunzător acestor așteptări fiind reflectat în situațiile financiare ale anului 2015. În anul 2016 Banca și-a revizuit estimările utilizate în calculul provizionului pentru clauze abuzive pe baza datelor istorice recente (litigii inițiate împotriva Băncii pe parcursul anului 2016 și rezultatul litigiilor finalizate în 2016). Ca urmare a ultimelor inițiative legislative de la sfârșitul lui 2016 și de la începutul anului 2017 (inclusiv decizia Curții Constituționale asupra legii conversiei creditelor în CHF la curs istoric, lege care a fost declarată neconstituțională atât ca formă cât și ca fond), Banca a revizuit probabilitatea de apariție a unor noi litigii împotriva sa și probabilitatea de succes în litigiile curente și viitoare. În situațiile financiare ale anului 2016 Banca a luat în considerare numeroasele incertitudini existente la momentul finalizării situațiilor, precum și factorii potențiali de atenuare a efectelor negative posibile astfel încât o parte din acest provizion existent a fost reluată în veniturile anului 2016.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

6. Raportarea pe segmente

Raportarea de informații pe segmente se prezintă în funcție de activitățile Grupului și Băncii. Tranzacțiile între segmentele de activitate sunt efectuate la condițiile normale de piață. Activele și datoriile pe segmente includ atât elemente direct atribuibile respectivelor segmente, cât și elemente care pot fi alocate folosind o bază rezonabilă.

Grupul și Banca sunt compuse din următoarele segmente de activitate:

- *Clienți corporativi:* În cadrul serviciilor bancare pentru corporații, Grupul și Banca furnizează corporațiilor o gamă largă de produse și servicii financiare, care includ: acordare de credite și constituire de depozite, furnizare de servicii de gestiune a numerarului, consultanță financiară pentru investiții, planificare financiară, proiecte și tranzacții financiare structurate, credite sindicalizate, gestiunea activelor și tranzacții garantate cu active.
- *IMM:* Constituie o componentă pentru care Grupul și Banca au dezvoltat și au pus la dispoziția clienților produse personalizate, ușor de accesat și rapide care vin să acopere nevoile de afaceri ale acestora: credite, produse de economisire, tranzacții în contul clienței.
- *Persoane fizice:* Grupul și Banca furnizează persoanelor fizice o gamă largă de produse și servicii financiare, din care menționăm acordarea de credite (credite de consum, pentru cumpărarea de autovehicule, pentru nevoi personale și credite garantate cu ipotecă), conturi de economii și de depozit, servicii de plăți, tranzacții cu titluri de valoare.
- *Trezorerie:* Grupul și Banca încorporează în această categorie serviciile oferite de activitatea de trezorerie.
- *Leasing și credite de consum:* În această categorie Grupul include produse și servicii financiare oferite de componentele de leasing și de credite de consum ale Grupului.
- *Altele:* Grupul și Banca încorporează în această categorie servicii oferite de societăți financiare din cadrul grupului în următoarele domenii: gestionare investiții financiare, brokeraj, factoring, imobiliare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Prezentăm mai jos informații financiare pe segmente, privind situația consolidată a poziției financiare și rezultatul operațional înainte de cheltuieli nete cu ajustările de depreciere pentru credite și avansuri acordate clienților, pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2016 și date comparative pentru 2015:

Sectoare de activitate la 31 decembrie 2016

Grup 2016

În mii lei	Corporații	IMM	Persoane Fizice	Trezorerie	Leasing și credite de consum	Altele Grup	Eliminări și Ajustări	Total
Credite brute	11.070.716	3.221.451	15.087.561	-	737.169	21.975	-660.962	29.477.910
Provizioane principal	-1.283.924	-173.089	-712.738	-	-78.614	-172	4.672	-2.243.865
Credite nete de provizioane	9.786.792	3.048.362	14.374.823	-	658.555	21.803	-656.290	27.234.045
Portofoliu Instrumente de datorie și Instrumente de capitaluri proprii nete de provizioane	-	-	-	15.402.104	-	180.158	-182.533	15.399.729
Operațiuni de trezorerie și operațiuni interbancare	-	-	-	7.818.527	35.048	176.547	-172.647	7.857.475
Valori imobilizate	124.558	67.123	193.326	46.678	129.395	87.703	-675	648.108
Alte active	284.778	73.151	266.056	185.012	25.057	148.154	-177.341	804.867
Total Active	10.196.128	3.188.636	14.834.205	23.452.321	848.055	614.365	-1.189.486	51.944.224
Depozite și conturi curente	10.089.763	5.406.677	26.355.333	247.268	136	2.966	-173.400	41.928.743
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	406.217	344.397	12.812	1.483.035	672.282	41.259	-655.091	2.304.911
Datorii subordonate	-	-	-	424.111	-	-	-	424.111
Alte pasive	324.956	83.472	303.592	211.114	27.656	196.332	-13.370	1.133.752
Total Datorii	10.820.936	5.834.546	26.671.737	2.365.528	700.074	240.557	-841.861	45.791.517
Capitaluri proprii și asimilate	-	-	-	-	-	6.152.707	-	6.152.707
Total Pasive	10.820.936	5.834.546	26.671.737	2.365.528	700.074	6.393.264	-841.861	51.944.224

Note la situațiile financiare individuale și consolidate

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Sectoare de activitate la 31 decembrie 2015

Grup 2015

În mii lei	Corporații	IMM	Persoane Fizice	Trezorerie	Leasing și credite de consum	Altele Grup	Eliminări și Ajustări	Total
Credite brute	11.027.416	3.077.213	13.635.384	-	517.614	137.455	-382.767	28.012.315
Provizioane principal	-1.650.587	-335.670	-646.229	-	-80.006	-78.488	4.279	-2.786.701
Credite nete de provizioane	9.376.829	2.741.543	12.989.155	-	437.608	58.967	-378.488	25.225.614
Portofoliu Instrumente de datorie și Instrumente de capitaluri proprii nete de provizioane	-	-	-	12.602.106	-	162.876	-135.342	12.629.640
Operațiuni de trezorerie și operațiuni interbancare	-	-	-	8.674.668	43.980	69.321	-93.886	8.694.083
Valori imobilizate	125.856	64.729	164.071	46.831	70.632	54.619	376	527.114
Alte active	211.847	48.364	160.376	106.704	24.298	80.451	-129.399	502.641
Total Active	9.714.532	2.854.636	13.313.602	21.430.309	576.518	426.234	-736.739	47.579.092
Depozite și conturi curente	9.873.482	5.235.410	23.286.400	388.425	158	50	-93.759	38.690.166
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	343.304	338.896	23.776	279.166	430.904	91.300	-377.644	1.129.702
Datorii subordonate	-	-	-	416.352	-	-	72	416.424
Alte pasive	401.295	91.615	303.795	202.127	15.846	102.100	-14.791	1.101.987
Total Datorii	10.618.081	5.665.921	23.613.971	1.286.070	446.908	193.450	-486.122	41.338.279
Capitaluri proprii și asimilate	-	-	-	-	-	6.240.813	-	6.240.813
Total Pasive	10.618.081	5.665.921	23.613.971	1.286.070	446.908	6.434.263	-486.122	47.579.092

Note la situațiile financiare individuale și consolidate

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Sectoare de activitate la 31 decembrie 2016

Grup 2016

În mii lei	Corporații	IMM	Persoane Fizice	Trezorerie	Leasing și credite de consum	Altele Grup	Eliminări și Ajustări	Total
Venituri nete din dobânzi	372.028	203.504	711.967	164.666	49.516	261.391	961	1.764.033
Venituri nete din comisioane	125.181	203.399	181.862	-979	3.105	36.168	-2.465	546.271
Venituri nete din tranzacționare	31.551	46.847	66.303	38.792	6	14.009	-125	197.383
Câștiguri (pierderi) aferente activelor financiare disponibile pentru vânzare	-	-	185.385	110.417	-99	106.719	-731	401.691
Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor și la Fondul de Rezoluție	-18.719	-9.926	-44.147	-	-	-	-	-72.792
Alte venituri din exploatare	30.275	3.919	41.116	351	45.805	65.124	-16.539	170.051
Total Venituri	540.316	447.743	1.142.486	313.247	98.333	483.411	-18.899	3.006.637
Salarii și asimilate	-177.885	-127.419	-294.418	-21.199	-17.288	-27.621	12	-665.818
Cheltuieli operaționale	-88.893	-62.108	-183.729	-26.241	-29.622	-37.448	13.859	-414.182
Cheltuieli de publicitate	-6.494	-9.158	-15.225	-885	-435	-695	-	-32.892
Cheltuieli cu amortizarea	-20.351	-10.912	-32.105	-6.794	-19.816	-3.933	-	-93.911
Alte cheltuieli	-16.917	-11.747	-29.841	-3.232	-654	-20.519	-	-82.910
Total Cheltuieli	-310.540	-221.344	-555.318	-58.351	-67.815	-90.216	13.871	-1.289.713
Rezultatul operațional înainte de cheltuieli nete cu provizioanele pentru active, alte riscuri și angajamente	229.776	226.399	587.168	254.896	30.518	393.195	-5.028	1.716.924

Note la situațiile financiare individuale și consolidate

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Sectoare de activitate la 31 decembrie 2015

Grup 2015

În mii lei	Corporații	IMM	Persoane Fizice	Trezorerie	Leasing și credite de consum	Altele Grup	Eliminări și Ajustări	Total
Venituri nete din dobânzi	373.111	184.108	937.845	140.038	39.758	276.958	357	1.952.175
Venituri nete din comisioane	121.897	178.022	160.730	-1.996	637	28.559	-863	486.986
Venituri nete din tranzacționare	25.096	32.003	42.241	80.088	318	399	-268	179.877
Castiguri (pierderi) aferente activelor financiare disponibile pentru vanzare	-	-	-	151.579	-	70.761	-132	222.208
Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor și la Fondul de Rezoluție	-24.250	-12.772	-58.286	-	-	-	-	-95.308
Alte venituri din exploatare(*)	24.433	605	43.749	-	31.121	1.673.486	-14.582	1.758.812
Total Venituri	520.287	381.966	1.126.279	369.709	71.834	2.050.163	-15.488	4.504.750
Salarii și asimilate	-174.113	-130.274	-281.667	-19.025	-15.443	-56.220	-	-676.742
Cheltuieli operaționale	-69.857	-46.021	-85.350	-16.660	-15.338	-235.422	8.706	-459.942
Cheltuieli de publicitate	-3.655	-4.978	-8.049	-542	-396	-949	-	-18.569
Cheltuieli cu amortizarea	-17.859	-9.909	-42.239	-6.604	-11.977	-3.074	-	-91.662
Alte cheltuieli	-12.451	-13.598	-125.712	-2.951	-1.469	-3.425	-	-159.606
Total Cheltuieli	-277.935	-204.780	-543.017	-45.782	-44.623	-299.090	8.706	-1.406.521
Rezultatul operațional înainte de cheltuieli nete cu provizioanele pentru active, alte riscuri și angajamente	242.352	177.186	583.262	323.927	27.211	1.751.073	-6.782	3.098.229

(*) Câștigul din achiziție este prezentat la segmentul de activitate "Altele Grup"

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare

a) Clasificări contabile și valori juste

Grup

În mii lei	Nota	Active financiare valoare justă prin profit sau pierdere(*)	Active financiare deținute până la maturitate	Credite și creanțe și investiții nete de leasing	Active financiare disponibile pentru vânzare	Datorii financiare măsurate la cost amortizat	Valoare contabilă totală	Valoare justă
31 decembrie 2016								
Active financiare								
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	18	-	-	5.293.660	-	-	5.293.660	5.293.660
Plasamente la bănci	19	-	-	2.785.505	-	-	2.785.505	2.785.505
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	20	163.520	-	-	-	-	163.520	163.520
Credite și avansuri acordate clienților	21	-	-	26.710.402	-	-	26.710.402	26.819.962
Investiția netă de leasing	22	-	-	523.643	-	-	523.643	524.137
Titluri de valoare disponibile spre vânzare	23	-	-	-	14.993.828	-	14.993.828	14.993.828
Titluri de valoare deținute până la scadență	23	-	20.691	-	-	-	20.691	20.864
Alte active financiare	28	-	-	194.151	-	-	194.151	194.151
Total Active financiare		163.520	20.691	35.507.361	14.993.828	-	50.685.400	50.795.627
Datorii financiare								
Depozite de la bănci	30	-	-	-	-	247.268	247.268	247.268
Depozite de la clienți	31	-	-	-	-	41.681.475	41.681.475	41.707.892
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	32	-	-	-	-	2.304.911	2.304.911	2.304.911
Datorii subordonate	33	-	-	-	-	424.111	424.111	424.111
Alte datorii financiare	35	-	-	-	-	469.975	469.975	469.975
Total datorii financiare		-	-	-	-	45.127.740	45.127.740	45.154.157

(*) Această categorie include doar active financiare deținute pentru tranzacționare

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

a) Clasificări contabile și valori juste (continuare)

Grup

În mii lei	Nota	Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere(*)	Active financiare deținute până la maturitate	Credite și creanțe și investiții nete de leasing	Active financiare disponibile pentru vânzare	Datorii financiare măsurate la cost amortizat	Valoare contabilă totală	Valoare justă
31 decembrie 2015								
Active financiare								
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	18	-	-	4.997.930	-	-	4.997.930	4.997.930
Plasamente la bănci	19	-	-	3.908.864	-	-	3.908.864	3.908.864
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	20	161.028	-	-	-	-	161.028	161.028
Credite și avansuri acordate clienților	21	-	-	24.894.560	-	-	24.894.560	25.280.986
Investiția netă de leasing	22	-	-	331.054	-	-	331.054	331.793
Titluri de valoare disponibile spre vânzare	23	-	-	-	12.242.959	-	12.242.959	12.242.959
Titluri de valoare deținute până la scadență	23	-	12.942	-	-	-	12.942	12.944
Alte active financiare	28	-	-	137.382	-	-	137.382	137.382
Total Active financiare		161.028	12.942	34.269.790	12.242.959	-	46.686.719	47.073.886
Datorii financiare								
Depozite de la bănci	30	-	-	-	-	388.425	388.425	388.425
Depozite de la clienți	31	-	-	-	-	38.301.741	38.301.741	38.339.782
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	32	-	-	-	-	1.129.702	1.129.702	1.129.702
Datorii subordonate	33	-	-	-	-	416.424	416.424	416.424
Alte datorii financiare	35	-	-	-	-	277.032	277.032	277.032
Total datorii financiare		-	-	-	-	40.513.324	40.513.324	40.551.365

(*) Această categorie include doar active financiare deținute pentru tranzacționare

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 146 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

a) Clasificări contabile și valori juste (continuare)

Banca

În mii lei	Nota	Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere(*)	Active financiare deținute până la maturitate	Credite și creanțe	Active financiare disponibile pentru vânzare	Datorii financiare măsurate la cost amortizat	Valoare contabilă totală	Valoare justă
31 decembrie 2016								
Active financiare								
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	18	-	-	5.293.635	-	-	5.293.635	5.293.635
Plasamente la bănci	19	-	-	2.746.582	-	-	2.746.582	2.746.582
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	20	59.890	-	-	-	-	59.890	59.890
Credite și avansuri acordate clienților	21	-	-	27.209.976	-	-	27.209.976	27.319.536
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare	23	-	-	-	15.120.524	-	15.120.524	15.120.524
Alte active financiare	28	-	-	170.153	-	-	170.153	170.153
Total Active financiare		59.890	-	35.420.346	15.120.524	-	50.600.760	50.710.320
Datorii financiare								
Depozite de la bănci	30	-	-	-	-	247.268	247.268	247.268
Depozite de la clienți	31	-	-	-	-	41.851.773	41.851.773	41.878.190
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	32	-	-	-	-	2.246.461	2.246.461	2.246.461
Datorii subordonate	33	-	-	-	-	424.111	424.111	424.111
Alte datorii financiare	35	-	-	-	-	441.158	441.158	441.158
Total datorii financiare		-	-	-	-	45.210.771	45.210.771	45.237.188

(*) Această categorie include doar active financiare deținute pentru tranzacționare

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

a) Clasificări contabile și valori juste (continuare)

Banca

În mii lei	Nota	Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere(*)	Active financiare deținute până la maturitate	Credite și creanțe	Active financiare disponibile pentru vânzare	Datorii financiare măsurate la cost amortizat	Valoare contabilă totală	Valoare justă
31 decembrie 2015								
Active financiare								
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	18	-	-	4.997.896	-	-	4.997.896	4.997.896
Plasamente la bănci	19	-	-	3.889.483	-	-	3.889.483	3.889.483
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	20	56.819	-	-	-	-	56.819	56.819
Credite și avansuri acordate clienților	21	-	-	25.107.527	-	-	25.107.527	25.493.953
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare	23	-	-	-	12.332.576	-	12.332.576	12.332.576
Alte active financiare	28	-	-	128.642	-	-	128.642	128.642
Total Active financiare		56.819	-	34.123.548	12.332.576	-	46.512.943	46.899.369
Datorii financiare								
Depozite de la bănci	30	-	-	-	-	388.425	388.425	388.425
Depozite de la clienți	31	-	-	-	-	38.395.292	38.395.292	38.433.333
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	32	-	-	-	-	985.142	985.142	985.142
Datorii subordonate	33	-	-	-	-	416.352	416.352	416.352
Alte datorii financiare	35	-	-	-	-	268.891	268.891	268.891
Total datorii financiare		-	-	-	-	40.454.102	40.454.102	40.492.143

(*) Această categorie include doar active financiare deținute pentru tranzacționare

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare

Grupul și Banca măsoară valoarea justă a instrumentelor financiare folosind una din următoarele metode de ierarhizare:

Nivelul 1 în ierarhia valorii juste

Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare alocate pe Nivelul 1 al ierarhiei valorii juste este determinată pe baza prețurilor cotate pe piețele active aferente unor active și datorii financiare identice. Cotațiile de preț folosite sunt cu regularitate și imediat disponibile pe piețe active/indici de schimb și prețurile care reprezintă tranzacții de piață curente și regulate conform principiului prețului de piață.

Nivelul 2 în ierarhia valorii juste

Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare alocate pe Nivelul 2 este determinată utilizând modele de evaluare care au la bază date de piață observabile atunci când nu există prețuri de piață disponibile. Pentru evaluările nivelului 2 sunt utilizați de obicei ca parametri de piață observabili, rate ale dobânzii și curbe de randament observabile la intervale cotate în mod obișnuit, marje de credit și volatilități implicite.

Nivelul 3 în ierarhia valorii juste

Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare alocate pe Nivel 3 este determinată utilizând date de intrare care nu sunt bazate pe informațiile unei piețe observabile (date de intrare neobservabile care trebuie să reflecte ipotezele pe care le-ar folosi participanții de pe piață la stabilirea prețului unui activ sau a unei datorii, inclusiv ipotezele referitoare la risc).

Obiectivul tehnicilor de evaluare este determinarea valorii juste, care să reflecte prețul care s-ar obține în urma unei tranzacții în condiții normale de piață pentru instrumentul financiar, la data întocmirii situațiilor financiare consolidate.

Disponibilitatea datelor și modelelor observabile din piață reduce necesitatea unor estimări și judecăți ale Conducerii și nesiguranța asociată determinării valorii juste. Disponibilitatea datelor și modelelor observabile din piață depinde de produsele din piață și este înclinată să se schimbe pe baza unor evenimente specifice și condiții generale din piața financiară.

Valoarea justă a instrumentelor financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă sunt determinate folosind tehnici de evaluare cu date observabile în piață. Conducerea folosește judecăți pentru a selecta metoda de evaluare și emite ipoteze bazate în principal pe condițiile pieței existente la data întocmirii situației consolidate a poziției financiare.

i) Analiza ierarhică a valorii juste a instrumentelor financiare deținute la valoare justă

La nivelul 1 al ierarhiei valorii juste Grupul și Banca au clasificat în categoria active: instrumentele de capitaluri proprii, și instrumentele de datorie deținute la valoarea justă prin contul de profit și pierdere, obligațiunile încadrate ca disponibile pentru vânzare cu excepția obligațiunilor emise de Primărie.

La nivelul 2 al ierarhiei valorii juste Grupul și Banca au clasificat în categoria active: instrumentele derivate deținute la valoarea justă prin contul de profit și pierdere, obligațiunile încadrate ca disponibile pentru vânzare emise de Primărie, și în categoria datorii: instrumentele derivate încadrate ca datorii financiare deținute în vederea tranzacționării.

La nivelul 3 al ierarhiei valorii juste Banca și Grupul au clasificat în categoria active: instrumentele de capitaluri evaluate la cost, imobilizările corporale și investițiile imobiliare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

i) Analiza ierarhică a valorii juste a instrumentelor financiare deținute la valoare justă (continuare)

Tabelele de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare, la sfârșitul perioadei de raportare, pe nivele ierarhice:

Grup - În mii lei	Note	Nivel 1 - Prețuri cotate pe piețe active	Nivel 2 - Tehnici de evaluare-date observabile	Nivel 3 - Tehnici de evaluare-date neobservabile	Total
31 decembrie 2016					
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere, din care:	20	155.609	7.911	-	163.520
- Instrumente de capitaluri proprii	20	145.156	-	-	145.156
- Instrumente de datorie	20	10.453	-	-	10.453
- Instrumente derivate	20	-	7.911	-	7.911
Titluri disponibile pentru vânzare	23	14.929.689	61.027	3.112	14.993.828
Total Active financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		15,085,298	68.938	3.112	15.157.348
Active nefinanciare la valoarea justă					
- Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	-	-	558.734	558.734
Total Active evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		15.085.298	68.938	561.846	15.716.082
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	35	-	10.947	-	10.947
31 decembrie 2015					
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere	20	155.386	5.642	-	161.028
- Instrumente de capitaluri proprii	20	145.765	-	-	145.765
- Instrumente de datorie	20	9.621	-	-	9.621
- Instrumente derivate	20	-	5.642	-	5.642
Titluri disponibile pentru vânzare	23	11.964.967	274.869	3.123	12.242.959
Total Active financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		12,120,353	280.511	3.123	12.403.987
Active nefinanciare la valoarea justă					
- Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	-	-	452.266	452.266
Total Active evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		12.120.353	280.511	455.389	12.856.253
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	35	-	5.627	-	5.627

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

i) Analiza ierarhică a valorii juste a instrumentelor financiare deținute la valoare justă (continuare)

Banca - În mii lei	Note	Nivel 1 - Prețuri cotate pe piețe active	Nivel 2 - Tehnici de evaluare-date observabile	Nivel 3 - Tehnici de evaluare-date neobservabile	Total
31 decembrie 2016					
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere, din care:	20	51.979	7.911	-	59.890
- Instrumente de capitaluri proprii	20	51.979	-	-	51.979
- Instrumente derivate	20	-	7.911	-	7.911
Titluri disponibile pentru vânzare	23	15.056.405	61.027	3.092	15.120.524
Total Active financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		15.108.384	68.938	3.092	15.180.414
Active nefinanciare la valoarea justă					
- Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	-	-	370.305	370.305
Total Active evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		15.108.384	68.938	373.397	15.550.719
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	35	-	10.947	-	10.947
31 decembrie 2015					
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere, din care:	20	51.177	5.642	-	56.819
- Instrumente de capitaluri proprii	20	51.177	-	-	51.177
- Instrumente derivate	20	-	5.642	-	5.642
Titluri disponibile pentru vânzare	23	12.054.615	274.869	3.092	12.332.576
Total Active financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		12.105.792	280.511	3.092	12.389.395
Active nefinanciare la valoarea justă					
- Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	-	-	337.076	337.076
Total Active evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		12.105.792	280.511	340.168	15.739.148
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	35	-	5.626	-	5.626

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

ii) Instrumente financiare care nu sunt deținute la valoare justă

La nivelul 1 al ierarhiei valorii juste Grupul a clasificat titlurile de valoare deținute până la scadență.

La nivelul 2 al ierarhiei valorii juste Banca și Grupul au clasificat în categoria activelor: plasamentele la bănci mai puțin titlurile de valoare clasificate în categoria credite și creanțe (care nu au o piață activă), creditele și avansurile și investițiile nete de leasing acordate clienței și în categoria datoriilor: depozitele de la bănci și de la clienți.

La nivelul 3 al ierarhiei valorii juste Banca și Grupul au clasificat în categoria activelor: titlurile de valoare clasificate în cadrul plasamentelor la bănci în categoria credite și creanțe și alte active financiare și în categoria datoriilor: împrumuturile de la bănci și alte instituții financiare, datoriile subordonate și alte datorii financiare.

Următorul tabel prezintă valoarea justă și ierarhia valorii juste pentru activele și datoriile care nu sunt măsurate la valoarea justă în situația poziției financiare la 31 decembrie 2016:

Mii lei	Nota	Grup					Banca				
		Valoare contabilă	Valoare justă	Ierarhia valorii juste			Valoare contabilă	Valoare justă	Ierarhia valorii juste		
				Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3			Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
ACTIVE											
Plasamente la bănci	19	2.785.505	2.785.505	-	2.563.815	221.690	2.746.582	2.746.582	-	2.524.892	221.690
Credite și avansuri acordate clienților	21	26.710.402	26.819.962	-	26.819.962	-	27.209.976	27.319.536	-	27.319.536	-
Investiția netă de leasing	22	523.643	524.137	-	524.137	-	-	-	-	-	-
Titluri de valoare deținute până la scadență	23	20.691	20.864	20.864	-	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	28	194.151	194.151	-	-	194.151	170.153	170.153	-	-	170.153
TOTAL ACTIVE		30.234.392	30.344.619	20.864	29.907.914	415.841	30.126.711	30.236.271	-	29.844.428	391.843
DATORII											
Depozite de la bănci	30	247.268	247.268	-	247.268	-	247.268	247.268	-	247.268	-
Depozite de la clienți	31	41.681.475	41.707.892	-	41.707.892	-	41.851.773	41.878.190	-	41.878.190	-
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	32	2.304.911	2.304.911	-	-	2.304.911	2.246.461	2.246.461	-	-	2.246.461
Datorii subordonate	33	424.111	424.111	-	-	424.111	424.111	424.111	-	-	424.111
Alte datorii financiare	35	459.028	459.028	-	-	459.028	430.211	430.211	-	-	430.211
TOTAL DATORII		45.116.793	45.143.210	-	41.955.160	3.188.050	45.199.824	45.226.241	-	42.125.458	3.100.783

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

ii) Instrumente financiare care nu sunt deținute la valoare justă (continuare)

Următorul tabel prezintă valoarea justă și ierarhia valorii juste pentru activele și datoriile care nu sunt măsurate la valoarea justă în situația poziției financiare la 31 decembrie 2015:

Mii lei	Nota	Grup					Banca				
		Valoare contabilă	Valoare justă	Ierarhia valorii juste			Valoare contabilă	Valoare justă	Ierarhia valorii juste		
				Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3			Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
ACTIVE											
Plasamente la bănci	19	3.908.864	3.908.864	-	3.696.153	212.711	3.889.483	3.889.483	-	3.676.772	212.711
Credite și avansuri acordate clienților	21	24.894.560	25.280.986	-	25.280.986	-	25.107.527	25.493.953	-	25.493.953	-
Investiția netă de leasing	22	331.054	331.793	-	331.793	-	-	-	-	-	-
Titluri de valoare deținute până la scadență	23	12.942	12.944	12.944	-	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	28	137.382	137.382	-	-	137.382	128.642	128.642	-	-	128.642
TOTAL ACTIVE		29.284.802	29.671.969	12.944	29.308.932	350.093	29.125.652	29.512.078	-	29.170.725	341.353
DATORII											
Depozite de la bănci	30	388.425	388.425	-	388.425	-	388.425	388.425	-	388.425	-
Depozite de la clienți	31	38.301.741	38.339.782	-	38.339.782	-	38.395.292	38.433.333	-	38.433.333	-
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	32	1.129.702	1.129.702	-	-	1.129.702	985.142	985.142	-	-	985.142
Datorii subordonate	33	416.424	416.424	-	-	416.424	416.352	416.352	-	-	416.352
Alte datorii financiare	35	271.405	271.405	-	-	271.405	263.265	263.265	-	-	263.265
TOTAL DATORII		40.507.697	40.545.738	-	38.728.207	1.817.531	40.448.476	40.486.517	-	38.821.758	1.664.759

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

8. Venituri nete din dobânzi

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Venituri din dobânzi				
Credite și avansuri acordate clienților (i)	1.595.379	1.592.933	1.586.125	1.583.077
Conturi curente la bănci	4.501	8.991	4.470	8.982
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare	247.451	219.782	246.572	219.511
Titluri de valoare reclasificate în linia "Plasamente la bănci"	10.876	10.783	10.876	10.783
Titluri păstrate până la scadență	407	121	-	-
Plasamente la bănci	10.071	16.536	9.889	16.372
Investiții nete de leasing	45.182	36.684	-	-
Creșterea de valoare recuperabilă privind creditele achiziționate	113.688	531.147	113.286	531.147
Total venituri din dobânzi	<u>2.027.555</u>	<u>2.416.977</u>	<u>1.971.218</u>	<u>2.369.872</u>
Cheltuieli cu dobânzile				
Depozite de la clienți	222.340	420.791	222.618	421.304
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	39.977	43.276	36.690	38.116
Depozite de la bănci	1.176	625	1.176	625
Investiții nete din leasing	29	110	-	43
Total cheltuieli cu dobânzile	<u>263.522</u>	<u>464.802</u>	<u>260.484</u>	<u>460.088</u>
Venituri nete din dobânzi	<u>1.764.033</u>	<u>1.952.175</u>	<u>1.710.734</u>	<u>1.909.784</u>

(i) Veniturile din dobânzi pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2016 includ veniturile nete din dobânzi aferente activelor financiare depreciate în sumă totală de 148.380 mii lei (2015: 173.654 mii lei) pentru Grup și 140.238 mii lei (2015: 166.441 mii lei) pentru Bancă.

Veniturile și cheltuielile cu dobânzile din active și datorii altele decât cele evaluate la valoarea justă prin contul de profit și pierdere sunt calculate folosind metoda ratei efective a dobânzii.

9. Venituri nete din speze și comisioane

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Venituri din speze și comisioane				
Comisioane operațiuni de trezorerie și interbancare	48.370	61.611	48.370	61.611
Tranzacții clientelă	555.644	498.346	527.109	477.734
Activitate de creditare (i)	48.463	42.802	48.504	42.807
Administrare leasing financiar	293	231	-	-
Alte comisioane și speze	130	95	131	95
Total venituri din comisioane și speze	<u>652.900</u>	<u>603.085</u>	<u>624.114</u>	<u>582.247</u>
Cheltuieli cu speze și comisioane				
Comisioane operațiuni de trezorerie și interbancare	86.904	94.079	86.693	93.862
Tranzacții clientelă	16.727	18.523	14.900	15.784
Activitate de creditare (i)	2.085	2.894	12.079	14.219
Alte comisioane și speze	913	603	979	866
Total cheltuieli cu comisioanele și spezele	<u>106.629</u>	<u>116.099</u>	<u>114.651</u>	<u>124.731</u>
Venituri nete din speze și comisioane	<u>546.271</u>	<u>486.986</u>	<u>509.463</u>	<u>457.516</u>

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

9. Venituri nete din comisioane și speze (continuare)

(i) Comisioanele din activitatea de creditare includ comisioane de restructurare, rambursări anticipate, evaluare și modificări de garanții, comisioane de neutilizare, comisioane pentru recuperări creanțe executate.

10. Venit net din tranzacționare

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Venituri nete din tranzacțiile de schimb valutar(i)	172.392	144.314	172.358	143.961
Venituri/(Cheltuieli) nete din active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	17.566	1.575	3.395	1.140
Venituri/ (Cheltuieli) nete din reevaluarea activelor și datorilor în valută străină	7.425	33.988	7.740	34.327
Venit net de tranzacționare	197.383	179.877	183.493	179.428

(i) Veniturile nete din tranzacțiile de schimb valutar includ și câștiguri și pierderi realizate și nerealizate din contracte spot și forward.

11. Câștiguri nete din vânzarea instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Venituri din vânzarea instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare	443.219	368.265	443.336	368.072
Pierderi din vânzarea instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare	-41.528	-146.057	-41.110	-145.986
Total	401.691	222.208	402.226	222.086

Veniturile din vânzarea instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare încheiate la 31 decembrie 2016 includ și câștigul aferent cotei părți alocate numerar Băncii, aferente tranzacției de vânzare Visa Europe către VISA Inc., precum și o contraprestație în acțiuni convertibile Visa Inc. și o componentă contingentă de performanțe viitoare ale Visa Inc.

12. Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor și la Fondul de Rezoluție

Depozitele persoanelor fizice și a unor tipuri de persoane juridice, incluzând întreprinderile mici și mijlocii, sunt garantate până la un anumit plafon (100.000 EUR) de Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar ("Fond") conform legislației în vigoare (Legea nr 311/2015 privind Schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor și Legea nr 312/2015 privind Redresarea și rezoluția instituțiilor bancare și a firmelor de investiții).

Băncile din România sunt obligate să plătească o sumă nerambursabilă către FGDB ("Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare"), în scopul garantării depozitelor clienților în caz de insolabilitate a instituției de credit și o contribuție anuală la Fondul de Rezoluție Bancară.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

12. Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor și la Fondul de Rezoluție (continuare)

Impactul separării contribuției anuale către cele două Fonduri în situația poziției financiare individuale și consolidate este următorul:

	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Contribuția la Fondul de Garantare Depozite în Sistemul Bancar	58.191	81.977	58.191	81.977
Fondul de Rezoluție Bancară	14.601	13.331	14.601	13.331
Total	72.792	95.308	72.792	95.308

Începând cu 2015 Grupul a aplicat prevederile IFRIC 21 "Taxe", prin care această cotizație la Fond corespunde definiției unei taxe care trebuie să fie înregistrată integral în momentul producerii evenimentului care generează obligația de plată a taxei.

13. Alte venituri din exploatare

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Venituri din dividende	7.892	3.258	11.640	9.800
Venituri din tranzacții e-commerce	2.459	5.098	2.459	5.098
Venituri din chirii leasing operațional	32.250	18.852	-	-
Venituri din intermediere asigurări	26.423	15.449	23.310	14.002
Venituri din vânzarea bunurilor mobile și imobile preluate din executarea creanțelor	18.943	23.004	18.686	21.333
Reevaluare investiții imobiliare	155	-	68	-
Venituri din vânzarea produselor finite	15.430	-	-	-
Venituri din cedarea activelor deținute în vederea vânzării	21.924	-	31	-
Alte venituri din exploatare (i)	44.575	42.551	34.074	31.646
Total	170.051	108.212	90.268	81.879

(i) În linia Alte venituri din exploatare sunt cuprinse următoarele tipuri de venituri: recuperări debite conturi închise, diferențe din activitatea de casierie, venituri din recuperări cheltuieli de judecată, venituri din servicii VISA, MASTERCARD, WU și bonusuri acordate pentru activitatea de marketing, alte recuperări de cheltuieli din activitatea de exploatare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

14. Cheltuieli nete cu ajustările de depreciere pentru active, provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Cheltuieli nete cu deprecierea activelor (i)	1.027.514	784.427	1.008.330	776.351
Credite și investiții nete de leasing scoase în extrabilanțier	8.675	27.946	265	22.144
Provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	-217.691	56.351	-217.694	56.949
Recuperări din credite și investiții nete de leasing scoase în extrabilanțier	-160.411	-71.210	-136.678	-60.490
Cheltuieli nete cu ajustările pentru active financiare, provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	658.087	797.514	654.223	794.954

(i) Cheltuielile nete cu deprecierea activelor cuprind:

În mii lei	Nota	Grup		Banca	
		2016	2015	2016	2015
Creanțe și avansuri acordate clienților	21	1.023.342	875.194	1.013.123	874.532
Investiții nete de leasing	22	8.231	7.703	-	-
Participații	23,24	-	-106	-	-806
Alte active financiare	28	-3.313	-3.556	109	-2.323
Alte active nefinanciare	29	-820	48	-4.902	-211
Imobilizări corporale și necorporale	25,25	74	-94.856	-	-94.841
Cheltuieli nete cu deprecierea activelor		1.027.514	784.427	1.008.330	776.351

15. Cheltuieli cu personalul

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Salarii	466.964	486.100	442.355	467.771
Contribuția la asigurările sociale	74.767	72.225	70.378	68.933
Plăți acțiuni către angajați	30.000	80.742	30.000	80.742
Bonusuri pentru angajați	2.053	31.086	-	29.039
Alte cheltuieli în legătură cu personalul	35.538	23.254	34.362	22.505
Contribuția la fondul de sănătate	28.082	30.738	26.637	29.655
Contribuția la fondul de șomaj	3.401	3.740	3.264	3.636
Cheltuieli nete cu provizioanele de concediu neefectuat și alte provizioane		-51.143	24.491	-51.957
Total	665.818	676.742	631.487	650.324

Numărul mediu de personal angajat în cadrul Grupului și al Băncii în cursul anului 2016 și 2015 a fost:

Categorie personal	Nr. mediu de persoane angajate în cursul anului 2016		Nr. mediu de persoane angajate în cursul anului 2015	
	Grup	Banca	Grup	Banca
	Funcții de conducere	19,82	0,75	7,09
Funcții operaționale	274,65	95,16	128,48	110,50
TOTAL	294,47	95,91	135,57	117,10

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

15. Cheltuieli cu personalul (continuare)

Cheltuiala angajatorului pentru tranzacțiile cu plata pe bază de acțiuni este inclusă în linia salarii și în 2016 a fost în sumă de 30.000 mii lei (2015: 80.742 mii lei) atât pentru Grup, cât și pentru Bancă. În anul 2016 Banca nu a acordat angajaților acțiuni.

Banca a stabilit un program de tip Stock Option Plan, în care angajații Băncii cu performanțe pot să își exercite dreptul și opțiunea de achiziție a unui număr de acțiuni emise de Bancă.

Condiții pentru intrare în drepturi SOP pentru 2016:

- Realizarea unor indicatori de performanță și prudențiali pentru anul 2016;
- Îndeplinirea unor criterii de performanță individuală, potrivit politicii de remunerare în vigoare, aferente anului pentru care s-au acordat;
- Finalizarea cu succes a implementării unor proiecte speciale (acolo unde este cazul);
- Îndeplinirea calității de angajat la data acordării dreptului de opțiune SOP (01.08.2016) și la data exercitării acestuia (02.08.2017);
- Îndeplinirea condiției de minim 6 luni de activitate în anul 2016.

Perioada contractuală a acțiunilor SOP pentru 2016:

- Eliberare imediată – după 02.08.2017 dar până maxim în 31.08.2017;
- Perioada de amânare pentru personal identificat - 3 ani.

Senzitivitatea la o posibilă modificare a valorii acțiunilor, care se vor acorda angajaților conform programului de tip Stock Option Plan pentru 2016, cu maxim legal de +/-15,00%, la nivelul contului de profit și pierdere ar fi de +/- 4.500 mii lei.

Mișcarea în tranzacțiile aferente plăților pe baza de acțiuni în cursul anului 2016 și 2015 este prezentată mai jos :

	2016	2015
Sold 01 Ianuarie	-	25.203
Drepturi acordate în timpul anului	-	55.539
Exercitate în timpul anului	-	-80.742
Constituire prelevat	30.000	-
Sold final la sfarsitul perioadei	30.000	-

În anul 2015 au fost acordate angajaților și acționarilor un număr de 19.956.000 acțiuni, iar în anul 2016 nu au fost acordate acțiuni angajaților:

Data acordării	Numărul instrumentelor	Perioada contractuală a acțiunilor	Condiții pentru intrare în drepturi
	1.310.314	Cu eliberare imediată la 29.12.2015	
Acțiuni acordate angajaților pentru 2015	14.016.161	Cu eliberare la 31.03.2016	Realizarea unor indicatori de performanță prudențiali pentru anul 2015.
	4.587.525	Cu amânare prin fiducie 3 ani și 3 luni	Îndeplinirea unor condiții de eligibilitate individuală potrivit politicii de remunerare în vigoare, aferente anului pentru care s-au acordat
	42.000	Cu eliberare la finalizarea proiectului special E-Commerce	

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

16. Alte cheltuieli operaționale

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Cheltuieli cu chirii și leasing operațional	90.285	103.834	95.463	108.287
Cheltuieli cu întreținere, reparații și alte servicii de mentenanță	77.805	97.102	76.956	96.193
Cheltuieli cu publicitate, protocol și sponsorizări	58.105	37.011	56.670	35.739
Cheltuieli cu poșta, telecomunicațiile și trafic sms	35.976	34.179	34.929	33.240
Materiale și consumabile	47.479	39.293	34.454	36.734
Cheltuieli cu alte servicii de consultanță și cu onorarii avocați	30.469	67.565	30.238	67.409
Cheltuieli privind vânzarea bunurilor mobile și imobile preluate din executarea creanțelor	22.003	25.383	22.003	25.384
Cheltuieli cu energia electrică și termică	17.095	20.359	15.076	19.773
Cheltuieli cu transport, deplasări și detașări	15.949	14.992	15.071	14.562
Cheltuieli cu primele de asigurare	12.030	9.314	11.300	8.774
Taxe	10.110	18.652	9.151	16.949
Pierderi din cedarea și casarea imobilizărilor corporale și necorporale	9.424	94.011	8.977	93.351
Cheltuieli cu paza și securitate	6.792	9.618	6.688	9.518
Cheltuieli cu evaluare garanții terți	5.760	382	5.752	382
Cheltuieli cu servicii de arhivare	5.650	1.836	5.633	1.820
Cheltuieli cu consultări Registrul Comerțului și Biroul de Credit	2.802	2.967	2.702	2.900
Cheltuieli privind bunuri mobile și imobile dobândite din executări creanțe	2.314	2.363	2.125	2.220
Cheltuieli cu audit, consultanță și alte cheltuieli auditori statutar	2.868	2.380	1.982	2.022
- din care cheltuieli cu auditul situațiilor financiare	1.879	1.430	1.339	1.122
- din care cheltuieli cu consultanța și alte servicii decât cele de audit	989	950	643	900
Cheltuieli cu vânzări de bunuri din contracte de leasing	11.891	3.061	-	-
Reevaluare investiții imobiliare	68	-	68	-
Cheltuieli cu active imobilizate deținute în vederea vânzării	15.458	36	9	36
Alte cheltuieli operaționale	49.651	53.779	30.954	42.669
Total	529.984	638.117	466.201	617.962

17. Cheltuieli cu impozitul pe profit

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Profit brut	1.058.837	2.300.715	999.123	2.265.129
Impozit la cota statutară (2016: 16%; 2015: 16%)	169.414	368.114	159.860	362.421
Efectul fiscal asupra impozitului pe profit al elementelor:	-36.907	-263.215	-38.494	-262.759
- Venituri neimpozabile	-66.528	-1.856.886	-56.415	-1.852.278
- Cheltuieli nedeductibile	29.621	1.593.671	17.921	1.589.519
Impozit pe profit curent din anii anteriori	-	-11	-	-11
Recunoașterea pierderilor fiscale reportate din anii anteriori	-350.683	-143.465	-350.683	-143.465
Utilizarea pierderilor fiscale nerecunoscute și reportate din anii anteriori	-	-108.725	-	-108.725
Reversare impozit amânat recunoscut în anii anteriori	-	-	-	-
Cheltuieli cu impozitul pe profit	-218.176	-147.302	-229.317	-152.539

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

18. Numerar și disponibilități la Banca Centrală

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Rezerva minimă obligatorie	4.294.163	4.156.382	4.294.163	4.156.382
Numerar în casierie și alte valori	999.497	841.548	999.472	841.514
Total	5.293.660	4.997.930	5.293.635	4.997.896

La 31 decembrie 2016, rata rezervei minime obligatorii menținută la Banca Națională a României a fost stabilită la 8% pentru lei și 10% pentru soldurile denominate în EUR (31 decembrie 2015: 8% pentru lei și 14% pentru USD sau EUR). Soldul rezervei minime obligatorii poate varia de la o zi la alta. Dobânda plătită de Banca Națională a României pentru rezervele menținute de bănci a fost de 0,10% – 0,14% pe an pentru rezervele în lei, 0,05% – 0,09% pe an pentru rezervele denominate în EUR și 0,06% - 0,07% pe an pentru rezervele denominate în USD. Rezerva minimă obligatorie poate să fie folosită de către Banca pentru activități zilnice atâta timp cât soldul mediu zilnic este menținut în limitele obligatorii.

Reconcilierea numerarului și echivalentelor de numerar cu situația individuală și consolidată a poziției financiare:

<i>În mii lei</i>	Nota	Grup		Banca	
		2016	2015	2016	2015
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	18	5.293.660	4.997.930	5.293.636	4.997.896
Plasamente la alte bănci – mai puțin de 3 luni		1.907.434	3.509.547	1.894.107	3.499.290
Tranzacții de tip reverse-repo		440.317	100.400	440.317	100.400
Titluri cu scadența mai mică de 3 luni		-	-	-	-
Mai puțin dobânda atașată		-352	-641	-306	-567
Numerar și echivalente de numerar în situația fluxurilor de trezorerie		7.641.059	8.607.236	7.627.754	8.597.019

19. Plasamente la bănci

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Conturi curente la alte bănci	240.191	111.173	232.081	106.975
Depozite la vedere și la termen la alte bănci	1.785.872	3.422.498	1.755.059	3.407.315
Tranzacții de tip reverse repo	440.317	100.400	440.317	100.400
Credite și avansuri la bănci – <i>titluri de valoare reclassificate(i)</i>	221.690	212.711	221.690	212.711
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	97.435	62.082	97.435	62.082
Total	2.785.505	3.908.864	2.746.582	3.889.483

(i) Începând cu anul 2008 Grupul a clasificat din categoria titluri disponibile pentru vânzare în categoria „credite și avansuri” euro-bonduri, operațiune care s-a făcut în baza amendamentului la IAS 39 „Instrumente financiare – recunoaștere și evaluare” și IFRS 7 „Instrumente financiare: prezentare” (descrise la politica contabilă 3p). Grupul a identificat activele financiare care au îndeplinit condițiile impuse de această categorie (active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă) precum și cea de deținere într-un viitor previzibil.

În cursul anului 2016 Banca a mai achiziționat și a clasificat în categoria credite și creanțe obligațiuni corporative emise de Intesa Sanpaolo, Emerald Capital și International Personal Finance, în valoare de 90.000 lei.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

19. Plasamente la bănci (continuare)

Mișcarea titlurilor în categoria „Credite și avansuri la bănci” în anul 2016 este reflectată în tabelul de mai jos:

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
La 1 ianuarie	212.711	162.801	212.711	162.801
Achiziții	90.000	78.496	90.000	78.496
Vânzări și răscumpărări	-82.556	-29.321	-82.556	-29.321
Cupon și amortizare înregistrate în contul de profit și pierdere în cursul anului (nota 8)	10.876	10.783	10.876	10.783
Cupon încasat la termen în cursul anului	-8.989	-10.789	-8.989	-10.789
Diferențe de curs	-352	741	-352	741
La 31 decembrie	221.690	212.711	221.690	212.711

La data de 31 decembrie 2016 plasamentele la bănci includ titluri de tip reverse-repo și depozite la termen până la 3 luni care sunt incluse și în situația fluxurilor de trezorerie individuale și consolidate, astfel reverse-repo în sumă de 440.317 mii lei și depozite în sumă de 1.907.434 mii lei la Grup, iar la Bancă reverse-repo în sumă de 440.317 mii lei și depozite în sumă de 1.894.107 mii lei (31 decembrie 2015: repo în sumă de 100.400 mii lei și depozite în sumă de 3.509.547 mii lei la Grup, iar la Bancă reverse-repo în sumă de 100.400 mii lei și depozite în sumă de 3.499.290 mii lei).

Cu excepția contractelor de vânzare și reverse repo, sumele datorate de alte bănci nu sunt garantate. Analiza prin calitatea plasamentelor la bănci la data de 31 decembrie 2016, respectiv 31 decembrie 2015, în funcție de scalele agențiilor de rating este prezentată mai jos, după cum urmează:

Grup	31.12.2016		31.12.2015	
	Plasamente la alte bănci	Tranzacții de tip reverse repo	Plasamente la alte bănci	Tranzacții de tip reverse repo
În mii lei				
Investment-grade	1.241.007	440.317	2.654.830	-
Non-investment grade	921.786	-	832.410	100.400
n/a	182.395	-	321.224	-
Total	2.345.188	440.317	3.808.464	100.400

Banca	31.12.2016		31.12.2015	
	Plasamente la alte bănci	Tranzacții de tip reverse repo	Plasamente la alte bănci	Tranzacții de tip reverse repo
În mii lei				
Investment grade	1.222.805	440.317	2.646.932	-
Non-investment grade	903.202	-	823.032	100.400
n/a	180.258	-	319.119	-
Total	2.306.265	440.317	3.789.083	100.400

Ratingurile de credit sunt bazate pe Standard & Poor's rating în cazul în care sunt disponibile, sau de rating Moody convertit la cel mai apropiat echivalent pe scala de rating Standard & Poor's.

În categoria Investment-grade sunt incluse plasamentele Grupului/Băncii la instituții de credit cu următoarele ratinguri: AAA, AA+, AA, AA-, A+, A-, A, BBB+, BBB, BBB-. În categoria non-investment grade sunt incluse plasamentele Grupului/Băncii la instituții de credit cu următoarele ratinguri: BB+, BB, BB-, B+, B, B-, CCC. În categoria n/a sunt incluse plasamentele Grupului/Băncii la instituții de credit care nu au ratinguri.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

20. Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Instrumente de capitaluri proprii	145.156	145.765	51.979	51.177
Instrumente de datorie	10.453	9.621	-	-
Instrumente derivate	7.911	5.642	7.911	5.642
Total	163.520	161.028	59.890	56.819

La 31 decembrie 2016, Grupul deținea acțiuni cotate la Bursa de Valori București S.A. și la principalele burse din Europa. La 31 decembrie 2016 Grupul deținea investiții semnificative în sumă de 104.860 mii lei în următoarele companii: SIF Moldova S.A., SIF Muntenia S.A. și SIF Oltenia S.A. (31 decembrie 2015: 110.139 mii lei)

21. Credite și avansuri acordate clienților

Activitatea de creditare comercială a Grupului și Băncii se concentrează pe acordarea de credite persoanelor fizice și juridice domiciliate în România. Distribuția riscului portofoliului de credite pe sectoare economice la 31 decembrie 2016 și la 31 decembrie 2015 era următoarea:

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Persoane fizice	15.252.725	13.758.761	15.086.402	13.633.430
Producție	3.198.658	3.391.176	3.198.444	3.372.420
Comerț	3.099.957	3.264.798	3.098.455	3.207.234
Agricultură	1.399.459	1.268.937	1.399.361	1.268.248
Construcții	1.142.342	1.127.896	1.142.106	1.127.801
Servicii	1.139.734	1.115.208	1.138.819	1.114.086
Transport	720.730	661.549	719.868	661.345
Imobiliare	690.693	698.339	723.606	739.208
Persoane fizice autorizate	547.384	538.883	546.418	538.883
Alții	526.748	427.297	524.618	378.704
Industria energetică	502.967	531.070	502.967	531.070
Telecomunicații	273.057	156.468	273.033	156.468
Instituții financiare	141.964	162.039	759.762	498.283
Industria chimică	130.091	314.868	132.914	314.868
Industria minieră	106.177	164.419	106.177	164.419
Pescuit	16.175	15.785	16.175	15.785
Instituții guvernamentale	10.602	17.761	10.602	17.761
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere (*)	28.899.463	27.615.254	29.379.727	27.740.013
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-2.189.061	-2.720.694	-2.169.751	-2.632.486
Total credite și avansuri acordate clienților, net de ajustări de depreciere	26.710.402	24.894.560	27.209.976	25.107.527

(*)Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere este diminuat cu soldul ajustărilor de valoare justă pentru portofoliul de credite Volksbank România S.A. determinate în baza raportului de evaluare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

21. Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

La 31 decembrie 2016 soldul ajustărilor la valoare justă la nivel de Grup este de 436.153 mii lei (31 decembrie 2015: 805.524 mii lei) iar la nivel de Banca este de 371.242 mii lei (31 decembrie 2015:

805.524 mii lei). Reluarea acestor ajustări, ca urmare a revizuirii crescătoare a fluxurilor voluntare se înregistrează în poziția "Venituri din dobânzi".

Efectul modificării ajustărilor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților a fost următorul:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Sold la 1 ianuarie	2.720.694	2.424.791	2.632.486	2.337.129
Cheltuieli nete cu ajustările de depreciere (nota 14)	1.023.342	875.194	1.013.123	874.532
Efectul actualizării	83.904	104.648	83.904	104.648
Provizioane aferente credite scoase în afara bilanțului (utilizări)	-1.635.007	-729.798	-1.555.892	-729.682
Sold provizioane debite preluate prin achiziție	-	5.653	-	5.653
Cheltuieli nete din diferențe de curs	-3.872	40.206	-3.870	40.206
Sold la 31 decembrie	2.189.061	2.720.694	2.169.751	2.632.486

Efectul modificării ajustărilor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților indentificată la nivel individual a fost următorul:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Sold la 1 ianuarie	1.626.594	1.516.863	1.546.492	1.437.112
Cheltuieli nete cu provizioanele	527.555	532.104	525.369	531.638
Efectul actualizării	41.455	51.049	41.455	51.049
Provizioane aferente credite scoase în afara bilanțului	-966.275	-483.815	-887.741	-483.699
Transfer de provizioane din individuale în colective	70.134	-4.629	69.400	-4.629
Sold provizioane debite preluate prin achiziție	-	5.653	-	5.653
Cheltuieli nete din diferențe de curs	-15.998	9.369	-15.996	9.368
Sold la 31 decembrie	1.283.465	1.626.594	1.278.979	1.546.492

Efectul modificării provizioanelor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților identificată la nivelul grupurilor de active și pentru pierderi generate dar neidentificate, a fost următorul:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Sold la 1 ianuarie	1.094.100	907.928	1.085.994	900.017
Cheltuieli nete cu ajustările de depreciere	495.787	343.090	487.754	342.894
Reversarea ajustării de dobândă pentru creditele depreciate	42.449	53.599	42.449	53.599
Provizioane aferente creditelor scoase în afara bilanțului	-668.732	-245.983	-668.151	-245.983
Transfer de provizioane din individuale în colective	-70.134	4.629	-69.400	4.629
Cheltuieli nete din diferențe de curs	12.126	30.837	12.126	30.838
Sold la 31 decembrie	905.596	1.094.100	890.772	1.085.994

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**22. Investiții nete de leasing**

Grupul acționează în calitate de locator în cadrul contractelor de leasing financiar oferite în principal pentru finanțarea autovehiculelor și echipamentelor. Contractele de leasing sunt în EUR, RON și MDL și sunt oferite pe o perioadă cuprinsă între 2 și 5 ani, cu transferarea dreptului de proprietate asupra bunurilor finanțate la sfârșitul contractului de leasing. Dobânda este facturată pe perioada leasingului prin intermediul ratelor fixe.

Creanțele din leasing sunt garantate de bunurile care fac obiectul contractelor de leasing și de alte garanții. Împărțirea investiției nete de leasing pe maturități este prezentată în tabelul următor:

<i>În mii lei</i>	2016	2015
Creanțe din leasing cu scadența sub 1 an, brut	272.573	219.966
Creanțe din leasing cu scadența 1-5 ani, brut	<u>356.984</u>	<u>213.744</u>
Total creanțe din leasing, brut	<u>629.557</u>	<u>433.710</u>
Dobânda viitoare aferentă contractelor de leasing	<u>-51.110</u>	<u>-36.649</u>
Total investiții de leasing nete de dobânda viitoare	578.447	397.061
Ajustări de depreciere aferente creanțelor din leasing	<u>-54.804</u>	<u>-66.007</u>
Total Investiții nete de leasing	<u>523.643</u>	<u>331.054</u>

Contractele de leasing sunt generate și administrate prin BT Leasing Transilvania IFN S.A. și BT Leasing Moldova S.R.L.

Ajustarea de depreciere pentru investiția netă de leasing este detaliată în continuare:

<i>În mii lei</i>	2016	2015
Sold la începutul anului	66.007	78.699
Cheltuieli nete cu provizioane (nota 13)	8.231	7.703
Provizioane aferente investiției de leasing scoase în afara bilanțului	<u>-19.434</u>	<u>-20.395</u>
Sold la sfârșitul anului	<u>54.804</u>	<u>66.007</u>

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

23. Titluri de valoare

a) Titluri de valoare disponibile pentru vânzare

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare				
Titluri nelistate și alte instrumente cu venit fix:	14.734.560	11.915.553	14.709.895	11.895.223
Certificate de trezorerie și obligațiuni de stat emise de Guvernul României, din care:	8.670.006	8.413.107	8.645.341	8.392.777
- certificate de trezorerie cu discount	354.964	577.853	354.964	577.853
- obligațiuni de stat cu cupon (lei)	28.168	29.323	28.168	29.323
- obligațiuni de stat de tip Benchmark(lei)	7.575.903	7.183.869	7.551.238	7.163.539
- obligațiuni de stat cu cupon denominate în EUR	710.971	622.062	710.971	622.062
Obligațiuni EURO emise de Guvernul României pe piețe externe	4.873.574	2.902.986	4.873.574	2.902.986
Obligațiuni USD emise de Guvernul României pe piețe externe	1.059.144	417.755	1.059.144	417.755
Obligațiuni, din care:	131.836	181.705	131.836	181.705
- emise de Primăria București	60.588	153.234	60.588	153.234
- emise de Primăria Alba Iulia	439	491	439	491
- emise de Black Sea	9.052	-	9.052	-
- emise de International Investment Bank	33.283	-	33.283	-
- emise de Transelectrica	28.474	27.980	28.474	27.980
Acțiuni	48.653	121.229	48.548	121.144
Unități de fond	168.802	164.006	320.288	274.069
CertIFICATE de participare	38.701	39.048	38.701	39.048
Instrumente de capitaluri proprii evaluate la cost, din care:	3.112	3.123	3.092	3.092
Valoarea brută	3.120	3.131	3.092	3.092
Ajustări pentru depreciere	-8	-8	-	-
Total titluri de valoare disponibile pentru vânzare	14.993.828	12.242.959	15.120.524	12.332.576

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

23. Titluri de valoare (continuare)

a) Titluri de valoare disponibile pentru vânzare (continuare)

La data de 31 decembrie 2016, în cadrul acestor categorii de titluri, Grupul deține instrumente de capitaluri evaluate la cost sub formă de participații deținute în principal la Transfond, Biroul de Credit, Swift Belgium, Casa Română de Compensății, Fondul de Compensare a Investitorilor, care nu au putut fi evaluate la valoarea justă, neavând cotații recente accesibile publicului. Investiția realizată la cost la data de 31 decembrie 2016 la nivelul Grupului este de 3.112 mii lei (2015: 3.123 mii lei), iar la nivelul Băncii este de 3.092 mii lei (2015: 3.092 mii lei).

Mișcarea în ajustările de depreciere aferente participațiilor este reflectată mai jos:

În mii lei	2016	2015
Sold la 1 ianuarie	8	8
Ajustări de depreciere preluate prin achiziție	-	106
Venituri din reluări de provizioane (nota 14)	-	-106
Sold la 31 decembrie	8	8

Mai jos este prezentată o analiză a calității obligațiunilor deținute de Grup și Bancă la data de 31 decembrie 2016, încadrate la "Titluri disponibile pentru vânzare", în funcție de ratingul emitentului:

În mii lei	Grup					Banca				
	Obligațiuni emise de Guvernul României	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni emise de alte instituții financiare	Obligațiuni emise de societăți nefinanciare	Total	Obligațiuni emise de Guvernul României	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni emise de alte instituții financiare	Obligațiuni emise de societăți nefinanciare	Total
A-	-	-	9.052	-	9.052	-	-	9.052	-	9.052
BB+	-	439	-	28.474	28.913	-	439	-	28.474	28.913
BBB	-	-	33.283	-	33.283	-	-	33.283	-	33.283
BBB-	14.602.724	60.588	-	-	14.663.312	14.578.059	60.588	-	-	14.638.647
Total	14.602.724	61.027	42.335	28.474	14.734.560	14.578.059	61.027	42.335	28.474	14.709.895

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

23. Titluri de valoare (continuare)

a) Titluri de valoare disponibile pentru vânzare (continuare)

La data de 31 decembrie 2015 analiza calității obligațiunilor deținute de Grup și Bancă încadrate la “Titluri disponibile pentru vânzare”, în funcție de ratingul emitentului este următoarea:

În mii lei	Grup					Banca				
	Obligațiuni emise de Guvernul României	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni emise de alte instituții financiare	Obligațiuni emise de societăți nefinanciare	Total	Obligațiuni emise de Guvernul României	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni emise de alte instituții financiare	Obligațiuni emise de societăți nefinanciare	Total
A-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BB+	-	491	-	27.980	28.471	-	491	-	27.980	28.471
BBB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BBB-	11.733.848	153.234	-	-	11.887.082	11.713.518	153.234	-	-	11.866.752
Total	11.733.848	153.725	-	27.980	11.915.553	11.713.518	153.725	-	27.980	11.895.223

La 31 decembrie 2016 și la 31 decembrie 2015 Grupul și Banca nu deține în portofoliu instrumente de datorie clasificate la “Titluri disponibile pentru vânzare”, restante sau depreciate. Evoluția titlurilor încadrate în categoria “Titluri disponibile pentru vânzare” este prezentată în tabelul următor:

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
La 1 ianuarie	12.242.959	10.771.834	12.332.576	10.852.865
Achiziții	26.008.147	38.129.348	26.027.482	38.136.577
Vânzări și răscumpărări	-22.809.401	-36.574.232	-22.800.362	-36.574.220
Cupon și amortizare înregistrate în contul de profit și pierdere în cursul anului (Nota 8)	247.451	219.782	246.572	219.511
Cupon încasat, la termen, în cursul anului	-567.431	-393.686	-566.565	-393.686
Câștiguri/pierderi din măsurarea la valoarea justă	-219.407	-17.126	-210.878	-15.731
Diferențe de curs	91.510	107.039	91.699	107.260
la 31 decembrie	14.993.828	12.242.959	15.120.524	12.332.576

23. Titluri de valoare (continuare)**a) Titluri de valoare disponibile pentru vânzare (continuare)**

La 31 decembrie 2016, din obligațiunile de stat deținute de Grup, suma de 29.000 mii lei (31 decembrie 2015: 29.000 mii lei) este oferită ca garanție pentru operațiunile curente (RoCLEAR, SENT, MASTERCARD și VISA).

Certificatele de trezorerie și obligațiunile emise de Guvernul României au scadențe între 2017 și 2044.

La 31 decembrie 2016, Banca a intrat în tranzacții de tip repo cu alte instituții financiare, având ca suport titluri disponibile pentru vânzare, în valoare de 1.483.035 mii lei (31 decembrie 2015: 276.319 mii lei). Titlurile gajate în cadrul contractelor de tip repo pot fi vândute sau regajate de către contraparte. Obligațiunile municipale Alba Iulia poartă o dobândă variabilă (Robid 6M + Robor 6M)/2 + 1,5% (31 decembrie 2016: 1,5%; 31 decembrie 2015: 2,5%). Obligațiunile în Lei emise de Municipality București au o dobândă fixă de 2,80%, respectiv de 3,58%. Grupul mai deține obligațiuni în Lei emise de Transelectrica, cu o dobândă fixă de 6,10%, obligațiuni în USD emise de Black Sea Trade and Development, cu o dobândă fixă de 4,87% și obligațiuni în Lei emise de Internațional Investments Bank, cu o dobândă fixă de 3,4%.

Câștigurile realizate la cedarea activelor financiare disponibile pentru vânzare reclasificate din alte elemente ale rezultatului global în contul de profit și pierdere au fost de 401.691 mii lei (2015: 222.208 mii lei) cu impozit aferent de 64.271 mii lei pentru Grup și 402.226 mii lei (2015: 222.086 mii lei) cu impozit aferent 64.356 mii lei pentru Bancă.

b) Titluri de valoare deținute până la scadență

În anul 2016 Grupul a achiziționat și a încadrat în categoria titluri deținute până la maturitate, obligațiuni în valoare 20.691 mii lei (2015: 12.942 lei).

<i>În mii lei</i>	Grup	
	2016	2015
<i>Titluri deținute până la maturitate</i>	20.691	12.942
Total	20.691	12.942

La data de 31 decembrie 2016 analiza calității titlurilor de valoare deținute până la scadență de Grup, în funcție de ratingul emitentului este următoarea:

<i>În mii lei</i>	Grup	
	2016	2015
A	472	-
B+	473	-
BB	1.224	1.228
BB-	1.693	-
BB+	2.928	652
BBB	2.773	2.764
BBB-	10.168	8.298
BBB+	960	-
Total	20.691	12.942

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

24. Investiții în participații

La data de 31 decembrie 2016 Banca deținea participații directe în filiale în sumă de 136.671 mii lei (2015: 126.186 mii lei), valoarea ajustării pentru depreciere fiind de 0 mii lei (2015: 41.300 mii lei). Efectul modificării provizionului pentru deprecierea participațiilor deținute de Bancă a fost următorul:

<i>În mii lei</i>	2016	2015
Sold la 1 ianuarie	41.300	42.000
Ajustări de depreciere preluate prin achiziții	-	106
Derecunoaștere ajustare participație prin cesiune	-41.300	-
Venituri din reluări de provizioane (nota 14)	-	-806
Sold la 31 decembrie	-	41.300

La data de 31 decembrie 2016 filialele unde Banca deține direct și indirect participații sunt următoarele:

Denumirea entității	Sediul social	Procent participare	Capital social	Rezerve	Profit/(pierdere) la 31.12.2016
BT Leasing Transilvania IFN S.A.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr.74-76, etj.1	100.00%	45,001	4,428	14,099
BT Capital Partners S.A.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr.74-76, parter	99.59%	15,426	361	377
BT Direct IFN S.A.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr.74-76, etj.3	100.00%	26,880	2,130	3,461
BT Building S.R.L.	Cluj-Napoca, str. G. Barițiu nr.8	100.00%	40,448	4,680	819
BT Investments S.R.L.	Cluj-Napoca, Bd. Eroilor nr.36	100.00%	50,940	8,995	422
BT Asset Management SAI S.A.	Cluj-Napoca, str Emil Racoviță, nr 22, etj.1	80.00%	7,166	22,076	12,188
Compania de Factoring S.R.L.	București, Șos. București-Ploiești nr.43	100.00%	54,901	225	0
BT Solution Agent de Asigurare S.R.L.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr.74-76, etj.1	99.95%	20	4	325
BT Safe Agent de Asigurare S.R.L.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr.74-76, etj.1	99.99%	77	15	422
BT Intermedieri Agent de Asigurare S.R.L.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr.74-76, etj.1	99.99%	507	101	1,750
BT Operational Leasing S.A.	București, Sos. București-Ploiești nr.43	94.73%	3,494	592	4,045
BT Leasing Moldova S.R.L	Republica Moldova, Chișinău, str. A.Pușkin nr.60	100.00%	4,427	0	1,580
BT Asiom Agent de Asigurare S.R.L.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr.74-76, etj.1	99.95%	20	4	331
BT Microfinanțare IFN S.A.	București, Sos. București-Ploiești nr.43	100.00%	11,760	0	-1,499
Transilvania Imagistică S.A.	București, Șos. București-Ploiești nr.43	90.54%	1,000	0	986
Improvement Credit Collection S.R.L.	Cluj-Napoca, str. G. Barițiu nr.1	100.00%	901	1,792	4,558
Sinteza S.A.	Oradea, Sos.Borsului nr.35	46.98%	9,917	635	2,304
ChimProd S.R.L.	Oradea, Sos.Borsului nr.35	46.87%	90	1,344	94
Total			272,975	47,382	46,262

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

25. Imobilizări corporale și investiții imobiliare

Grup - În mii lei

Valoare contabilă brută

Sold la 1 ianuarie 2015

	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Sold la 1 ianuarie 2015	630	350.079	256.557	82.685	8.796	698.747
Achiziții imobilizări corporale	-	107	11.376	28.166	55.112	94.761
Achiziții investiții imobiliare	32.956	-	-	-	-	32.956
Sold preluat prin fuziune	-	43.839	89.288	9.222	11.909	154.258
Sold preluat prin fuziune-investiții imobiliare	3.374	-	-	-	-	3.374
Reclasificări stocuri în investiții imobiliare	1.094	-	-	-	-	1.094
Transferuri de la investiții în curs/stocuri	-	10.054	12.332	16.123	-	38.509
Transferuri de la investiții în curs la investiții imobiliare	745	-	-	-	-	745
Reevaluare (impact rezervă)	-	-860	369	1.165	-	674
Reevaluare (impact în contul de profit și pierdere)	-	-769	-	-	-	-769
Ieșiri (inclusiv diferențe de curs valutar sold inițial)	-	-33.365	-62.173	-18.001	-44.466	-158.005
Reclasificări mijloace fixe în stocuri în vederea vânzării	-	-416	-	-111	-	-527
Sold la 31 decembrie 2015	38.799	368.669	307.749	119.249	31.351	865.817

Sold la 1 ianuarie 2016

	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Sold la 1 ianuarie 2016	38.799	368.669	307.749	119.249	31.351	865.817
Achiziții imobilizări corporale și investiții imobiliare	2	313	17.520	43.549	109.300	170.684
Sold imobilizări corporale preluate prin achiziție	-	31.169	19.555	386	7.281	58.391
Reclasificări stocuri în investiții imobiliare	-	2.086	-	127	-	2.213
Transferuri de la investiții în curs	-	20.559	57.335	30.046	-107.940	-
Transferuri de la investiții în curs la investiții imobiliare	-	-	-	-	-	-
Reevaluare (impact rezervă)	-	64	177	1.148	-	1.389
Reevaluare (impact contul de profit și pierdere)	87	-702	-	-	-	-615
Ieșiri	-	-13.896	-47.613	-13.097	-2.530	-77.136
Reclasificări imobilizări corporale în stocuri în vederea vânzării	-	-	-	-67	-	-67
Sold la 31 decembrie 2016	38.888	408.262	354.723	181.341	37.462	1.020.676

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

25. Imobilizări corporale și investiții imobiliare (continuare)

Amortizare și deprecieri

<i>Grup - În mii lei</i>	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Sold la 1 ianuarie 2015	-	145.267	174.762	38.997	-	359.026
Cheltuiala în timpul anului	-	17.726	29.023	14.960	-	61.709
Sold amortizare preluat prin achiziții	-	20.384	53.103	6.866	-	80.353
Amortizarea cumulată a ieșirilor	-	-23.865	-48.652	-15.188	-	-87.705
Amortizarea aferentă reevaluării (impact rezervă)	-	-153	105	322	-	274
Amortizarea aferentă reevaluării (impact în contul de profit și pierdere)	-	-91	-	-	-	-91
Sold provizion preluat prin achiziții	-	9.941	13.936	-	2.906	26.783
Constituire provizion (Nota 14)	-	-	-	-	670	670
Anulare provizion depreciere (Nota 14)	-	-9.941	-13.936	-15	-3.576	-27.468
Sold la 31 decembrie 2015		159.268	208.341	45.942	-	413.551
Sold la 1 ianuarie 2016	-	159.268	208.341	45.942	-	413.551
Cheltuiala în timpul anului	-	13.953	29.142	21.939	-	65.034
Sold amortizare preluat prin achiziții	-	1.635	4.890	227	-	6.752
Amortizarea cumulată a ieșirilor	-	-11.919	-39.865	-9.355	-	-61.139
Amortizarea aferentă reevaluării (impact rezervă)	-	33	-	-	-	33
Amortizarea aferentă reevaluării (impact P&L)	-	-96	-	-	-	-96
Sold provizion preluat prin achiziții	-	17.265	13.044	143	7.281	37.733
Constituire provizion (Nota 14)	-	556	2.246	-	-	2.802
Anulare provizion depreciere (Nota 14)	-	-13	12	-	-2.727	-2.728
Sold la 31 decembrie 2016	-	180.682	217.810	58.896	4.554	461.942
Valoare netă contabilă						
La 1 ianuarie 2016	38.799	209.401	99.408	73.307	31.351	452.266
La 31 decembrie 2016	38.888	227.580	136.913	122.445	32.908	558.734

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 146 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

25. Imobilizări corporale și investiții imobiliare (continuare)

<i>Banca - În mii lei</i>	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Valoare contabilă brută						
Sold la 1 ianuarie 2015	630	343.327	244.611	29.436	8.607	626.611
Achiziții imobilizări corporale	-	107	10.578	-	35.941	46.626
Sold preluat prin achiziție	-	43.839	89.288	9.222	11.909	154.258
Sold preluat prin achiziție investiții imobiliare	3.374	-	-	-	-	3.374
Reclasificări stocuri în investiții imobiliare	952	-	-	-	-	952
Transferuri de la investiții în curs	-	10.055	12.149	-	-	22.204
Reevaluare (impact rezervă)	-	-860	369	1.165	-	674
Reevaluare (impact în Contul de Profit și Pierdere)	-	-769	-	-	-	-769
Ieșiri	-	-33.365	-61.767	-14.979	-27.059	-137.170
Reclasificări mijloace fixe în stocuri în vederea vânzării	-	-416	-	-111	-	-527
Sold la 31 decembrie 2015	4.956	361.918	295.228	24.733	29.398	716.233
Sold la 1 ianuarie 2016	4.956	361.918	295.228	24.733	29.398	716.233
Achiziții imobilizări corporale	-	-	14.888	9	70.633	85.530
Reclasificări stocuri în investiții imobiliare	-	1.263	-	127	-	1.390
Transferuri de la investiții în curs	-	19.942	51.601	-	-71.543	-
Reevaluare (impact rezervă)	-	64	177	1.148	-	1.389
Reevaluare (impact în contul de profit și pierdere)	-	-702	0	-	-	-702
Ieșiri	-	-13.294	-42.317	-3.109	-2.530	-61.250
Reclasificări mijloace fixe în stocuri în vederea vânzării	-	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2015	4.956	369.191	319.577	22.908	25.958	742.590

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

25. Imobilizări corporale și investiții imobiliare (continuare)

<i>Banca - În mii lei</i>	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Sold la 1 ianuarie 2015	-	144.292	169.515	23.142	-	336.949
Cheltuiala în timpul anului	-	17.655	27.441	3.186	-	48.282
Sold amortizare preluat prin achiziție	-	20.384	53.103	6.866	-	80.353
Amortizarea cumulată a ieșirilor	-	-23.865	-48.318	-14.427	-	-86.610
Amortizarea aferentă reevaluării (impact rezervă)	-	-153	105	322	-	274
Amortizarea aferentă reevaluării (impact în contul de profit și pierdere)	-	-91	-	-	-	-91
Sold provizion preluat prin achiziție	-	9.941	13.936	-	2.906	26.783
Constituire provizion	-	-	-	-	670	670
Anulare provizion depreciere	-	-9.941	-13.936	-	-3.576	-27.453
Sold la 31 decembrie 2015	-	158.222	201.846	19.089	-	379.157
Sold la 1 ianuarie 2016	-	158.222	201.846	19.089	-	379.157
Cheltuiala în timpul anului	-	13.860	27.752	2.711	-	44.323
Amortizarea cumulată a ieșirilor	-	-11.659	-36.816	-2.657	-	-51.132
Amortizarea aferentă reevaluării (impact rezervă)	-	33	-	-	-	33
Amortizarea aferentă reevaluării (impact în contul de profit și pierdere)	-	-96	-	-	-	-96
Constituire provizion (Nota 14)	-	-	-	-	-	-
Anulare provizion depreciere (Nota 14)	-	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2016	-	160.360	192.782	19.143	-	372.285
Valoare netă contabilă						
La 1 ianuarie 2016	4.956	203.696	93.382	5.644	29.398	337.076
La 31 decembrie 2016	4.956	208.831	126.795	3.765	25.958	370.305

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

25. Imobilizări corporale și investiții imobiliare (continuare)

La 31 decembrie 2016 Grupul are inclus în imobilizări corporale construcții și echipamente achiziționate prin leasing financiar cu o valoare contabilă netă de 6.131 mii lei (31 decembrie 2015: 4.733 mii lei) și imobilizări necorporale achiziționate în leasing financiar cu o valoare contabilă netă de 0 mii lei (31 decembrie 2015: 0 mii lei), iar Banca nu are inclus în imobilizări corporale autovehicule achiziționate prin leasing financiar. La 31 decembrie 2016, Grupul avea imobilizări corporale gajate în valoare de 2.204 mii lei (31 decembrie 2015: 2.014 mii lei) iar Banca nu avea imobilizări corporale sau necorporale gajate. Imobilizările corporale și necorporale în sold la data de 31 decembrie 2016 au fost supuse reevaluării efectuată de un evaluator independent. Dacă activele Grupului ar fi fost înregistrate conform modelului bazat pe cost, valoarea contabilă recunoscută ar fi fost: terenuri și clădiri 196.268 mii lei (2015: 177.000 mii lei), investiții imobiliare 39.458 mii lei (2015: 39.456 mii lei), calculatoare și echipamente 136.592 mii lei (2015: 99.017 mii lei), mijloace de transport 121.287 mii lei (2015: 72.464 mii lei), imobilizări corporale în curs 32.908 mii lei (2015: 31.351 mii lei)

Dacă activele Băncii ar fi fost înregistrate conform modelului bazat pe cost, valoarea contabilă recunoscută ar fi fost: terenuri și clădiri 181.787 mii lei (31 decembrie 2015: 175.617 mii lei), investiții imobiliare 5.613 mii lei (31 decembrie 2015: 5.613 mii lei) calculatoare și echipamente 126.474 mii lei (31 decembrie 2015: 92.991 mii lei), mijloace de transport 2.607 mii lei (31 decembrie 2015: 4.801 mii lei), imobilizări în curs 25.958 mii lei (31 decembrie 2015: 29.398 mii lei).

26. Imobilizări necorporale (inclusiv fondul comercial)

În mii lei

Valoare contabilă brută

	Grup	Banca
	Fondul comercial	Aplicații informatică
Sold la 1 ianuarie 2015	376	146,724
Intrări	-	31.296
Sold preluat prin achiziții	-	116.504
Reevaluare(impact în rezervă)	-	682
Ieșiri	-	-122.361
Sold la 31 decembrie 2015	376	172.845
Sold la 1 ianuarie 2016	376	172.845
Intrări	-	42.469
Sold preluat prin achiziții	2.398	638
Reevaluare(impact în rezervă)	-	427
Reevaluare (impact în cont de profit și pierdere)	-	-
Ieșiri	-	-6.896
Sold la 31 decembrie 2016	2.774	209.483
Amortizare cumulată		
Sold la 1 ianuarie 2015	-	74.484
Sold amortizare preluat prin achiziții	-	37.561
Cheltuiala în timpul anului	-	29.953
Ieșiri	-	-43.625
Sold provizion preluat prin achiziții	-	68.058
Constituire provizion	-	4.824
Anulare provizion depreciere	-	-72.882
Sold la 31 decembrie 2015	-	98.373
Sold la 1 ianuarie 2016	-	98.373
Cheltuiala în timpul anului	-	28.877
Ieșiri	-	-4.367
Sold la 31 decembrie 2016	-	122.883
Valoarea netă contabilă		
La 1 ianuarie 2016	376	74.472
La 31 decembrie 2016	2.774	86.600

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

26. Imobilizări necorporale (inclusiv fondul comercial) (continuare)

Testarea deprecierei unităților generatoare de numerar incluse în fondul comercial

Pentru a testa deprecierea, fondul comercial este alocat pe diviziile operaționale ale Grupului, care reprezintă nivelul cel mai de jos al Grupului la care fondul comercial este monitorizat în scopuri de management.

Grupul are înregistrat la 31 decembrie 2016 fondul comercial alocat BT Leasing Transilvania IFN S.A. în sumă de 376 mii lei (31 decembrie 2015: 376 mii lei).

În urma tranzacției de preluare a activității de investment banking de la Capital Partners S.A din data de 30 martie 2016, la nivel de BT Capital Partners, s-a înregistrat un fond comercial pozitiv de 2.398 mii lei. La data de 31 decembrie 2016 fondul comercial a fost testat pentru depreciere în conformitate cu IFRS 3 nefiind necesare ajustări pentru depreciere.

Dacă activele necorporale ale Grupului ar fi fost înregistrate conform modelului bazat pe cost, valoarea contabilă recunoscută ar fi fost 85.874 mii lei (2015: 73.762 mii lei), iar ale Băncii, 77.760 mii lei (31 decembrie 2015: 71.715 mii lei).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

27. Creanțe și datorii din impozitul amânat

La 31 decembrie 2016 mișcarea în creanțe și datorii din impozit amânat la nivelul Grupului este prezentată mai jos :

<i>În mii lei</i>	01 Ianuarie 2016	Combinări de întreprinderi	Trasfer la active noncurente deținute spre vânzare	Recunoscut în profit și pierdere	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global	Recunoscut direct în capitaluri proprii	31 decembrie 2016
Efectul fiscal al diferențelor temporare deductibile/impozabile(inclusiv pierderi fiscale reportate), provenite din:							
Active corporale și necorporale	-4.417	-	-	250	-287	-	-4.454
Active financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere	64	-	-	-	-	-	64
Active financiare disponibile pentru vânzare	-33.392	-	-	101	35.127	-	1.836
Alte active	120	-	-	99	6	-	225
Credite și creanțe	-14	-	-	590	-	-	576
Provizioane și datorii	7.920	-	-	4.092	-	-	12.012
Pierderi fiscale reportate	143.465	-	-	224.880	-	-	368.345
Altele	160	-	-	-	-48	-	112
Creanța de impozit amânat / (datorie)	113.906	-	-	230.012	34.798	-	378.716
Recunoaștere creanță de impozit amânat	154.132	-	-	229.701	1.392	-	385.225
Recunoaștere datorie de impozit amânat	-40.226	-	-	311	33.406	-	-6.509
Creanța de impozit amânat /(datorie)	113.906	-	-	230.012	34.798	-	378.716

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

27. Creanțe și datorii din impozitul amânat (continuare)

La 31 decembrie 2015 mișcarea în creanțe și datorii din impozit amânat la nivelul Grupului este prezentată mai jos :

<i>În mii lei</i>	01 Ianuarie 2015	Combinări de întreprinderi	Trasfer la active noncurente deținute spre vânzare	Recunoscut în profit și pierdere	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global	Recunoscut direct în capitaluri proprie	31 decembrie 2015
Efectul fiscal al diferențelor temporare deductibile/(impozabile) (inclusiv pierderi fiscale reportate), provenite din:							
Active corporale și necorporale	-4.482	-	-	238	-173	-	-4.417
Active financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere	77	-	-	-13	-	-	64
Active financiare disponibile pentru vânzare	-36.188	-	-	66	2.730	-	-33.392
Alte active	-	-	-	114	6	-	120
Credite și creanțe	-4.640	-	-	4.626	-	-	-14
Provizioane și datorii	4.112	-	-	3.728	80	-	7.920
Pierderi fiscale reportate	-	-	-	143.465	-	-	143.465
Altele	81	-	-	-	79	-	160
Creanța de impozit amânat / (datorie)	-41.040	-	-	152.224	2.722	-	113.906
Recunoaștere creanță de impozit amânat	6.788	-	-	146.965	379	-	154.132
Recunoaștere datorie de impozit amânat	-47.828	-	-	5.259	2.343	-	-40.226
Creanța de impozit amânat /(datorie)	-41.040	-	-	152.224	2.722	-	113.906

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

27. Creanțe și datorii din impozitul amânat (continuare)

La 31 decembrie 2016 mișcarea în creanțe și datorii din impozit amânat la nivelul Băncii este prezentată mai jos:

<i>În mii lei</i>	01 Ianuarie 2016	Combinări de întreprinderi	Trasfer la active noncurente deținute spre vânzare	Recunoscut în profit și pierdere	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global	Recunoscut direct în capitaluri proprii	31 Decembrie 2016
Efectul fiscal al diferențelor temporare deductibile/(impozabile) (inclusiv pierderi fiscale reportate), provenite din:							
Active corporale și necorporale	-4.417	-	-	285	-286	-	-4.418
Active financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere	-	-	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	-35.796	-	-	-	33.741	-	-2.055
Alte active	114	-	-	105	6	-	225
Credite și creanțe	-	-	-	-	-	-	-
Provizioane și datorii	7.796	-	-	4.047	-	-	11.843
Pierderi fiscale reportate	143.465	-	-	224.880	-	-	368.345
Altele	-	-	-	-	-	-	-
Creanța de impozit amânat / (datorie)	111.162	-	-	229.317	33.461	-	373.940
Recunoaștere creanță de impozit amânat	151.375	-	-	229.032	6	-	380.413
Recunoaștere datorie de impozit amânat	-40.213	-	-	285	33.455	-	-6.473
Creanța de impozit amânat /(datorie)	111.162	-	-	229.317	33.461	-	373.940

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

27. Creanțe și datorii din impozitul amânat (continuare)

La 31 decembrie 2015 mișcarea în creanțe și datorii din impozit amânat la nivelul Băncii este prezentată mai jos:

<i>În mii lei</i>	01 Ianuarie 2015	Combinări de întreprinderi	Trasfer la active noncurente deținute spre vânzare	Recunoscut în profit și pierdere	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global	Recunoscut direct în capitaluri proprii	31 Decembrie 2015
Efectul fiscal al diferențelor temporare deductibile/impozabile (inclusiv pierderi fiscale reportate), provenite din:							
Active corporale și necorporale	-4.482	-	-	238	-173	-	-4.417
Active financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere	-	-	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	-38.312	-	-	-	2.516	-	-35.796
Alte active	-	-	-	108	6	-	114
Credite și creanțe	-5.034	-	-	5.034	-	-	-
Provizioane și datorii	4.112	-	-	3.684	-	-	7.796
Pierderi fiscale reportate	-	-	-	143.465	-	-	143.465
Altele	-	-	-	-	-	-	-
Creanța de impozit amânat / (datorie)	-43.716	-	-	152.529	2.349	-	111.162
Recunoaștere creanță de impozit amânat	4.112	-	-	147.257	6	-	151.375
Recunoaștere datorie de impozit amânat	-47.828	-	-	5.272	2.343	-	-40.213
Creanța de impozit amânat /(datorie)	-43.716	-	-	152.529	2.349	-	111.162

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

27. Creanțe și datorii din impozitul amânat (continuare)

Cota de impozit pe profit utilizată la calculul impozitului curent și amânat a fost la 31 decembrie 2016 de 16% (31 decembrie 2015: 16%).

Impozitul amânat este determinat folosind metoda pasivului bilanțier pentru diferențe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active și datorii și valoarea contabilă a acestora.

Așa cum este prevăzut în Nota 5, Banca a depus declarația fiscală anuală rectificativă pentru anul 2015. În această declarație fiscală Banca a reconsiderat venitul din câștigul din achiziție drept venit neimpozabil, rezultând o datorie de impozit amânat mai mică în valoare de 264.096 mii lei și ca rezultat o pierdere fiscală neutilizată la 31 decembrie 2016 în valoare de 1.650.600 mii lei.

Banca a recunoscut creanța de impozit amânat în sumă totală de 368.345 mii lei (2015: 143.465 mii lei) bazată pe proiecțiile viitoare de profit.

Managementul Băncii estimează că va realiza suficient profit impozabil din operațiuni financiar-bancare curente pentru a recupera pierderile fiscale reportate și că va recupera creanța de impozit pe profit până aproximativ în anul 2019.

Pierderile fiscale neutilizate expiră astfel:

<i>În mii lei</i>	2016	2015
Pierdere fiscală reportată	3.088.424	3.767.958
Utilizarea pierderii fiscale în anul curent	786.265	679.534
Pierdere fiscală reportată care expiră astfel:	2.302.159	3.088.424
31 Decembrie 2015	-	-
31 Decembrie 2016	-	705.044
31 Decembrie 2017	-	-
31 Decembrie 2018	206.189	287.410
31 Decembrie 2019	576.989	576.989
31 Decembrie 2020	348.555	348.555
31 Decembrie 2021	155.706	155.706
31 Decembrie 2022	1.014.720	1.014.720

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

28. Alte active financiare

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Sume în curs de decontare	75.646	37.616	75.623	37.602
Debitori diverși și avansuri imobilizări	73.877	69.829	51.109	55.081
Valori primite la încasare	41.394	39.107	41.394	39.107
Alte active financiare	9.722	1.042	5.406	628
Ajustare de depreciere alte active financiare	-6.488	-10.212	-3.379	-3.776
Total	194.151	137.382	170.153	128.642

Evoluția ajustării pentru deprecierea altor active pe parcursul anului a fost următoarea:

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Sold la 1 ianuarie	10.212	9.149	3.776	1.480
Cheltuiala netă cu ajustarea de depreciere (Nota 14)	-3.313	-3.556	109	-2.323
Ajustări de depreciere preluate prin achiziție	94	4.707	-	4.707
Provizioane aferente debitelor radiate (write-off)	-	-90	-	-90
Transfer la provizioane credite	-507	-	-507	-
Diferențe de curs valutar	2	2	1	2
Sold la 31 decembrie	6.488	10.212	3.379	3.776

29. Alte active nefinanciare

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Stocuri și asimilate	105.503	112.861	77.905	95.495
Cheltuieli în avans	28.690	21.016	26.091	19.335
Taxa pe valoarea adăugată și alte impozite de recuperat	9.188	15.738	796	826
Alte active nefinanciare	206	776	84	231
Ajustare de depreciere alte active nefinanciare	-30.690	-31.689	-20.402	-25,483
Total	112.897	118.702	84,474	90,404

Evoluția ajustării pentru deprecierea altor active pe parcursul anului a fost următoarea:

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Sold la 1 ianuarie	31.689	7.438	25.483	1.654
Cheltuiala netă cu ajustarea de depreciere (Nota 14)	-820	48	-4.902	-211
Ajustări de depreciere preluate prin achiziție	-	24.309	-	24.309
Provizioane aferente debitelor radiate (write-off)	-	-106	-	-269
Reclasificare în investiții imobiliare	-179	-	-179	-
Diferențe de curs valutar	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie	30.690	31.689	20.402	25.483

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

29. Alte active nefinanciare (continuare)

În categoria stocuri și asimilate din cadrul Băncii sunt cuprinse bunurile cumpărate și deținute în vederea revânzării în sumă de 51.338 mii lei cu următoarea structură: clădiri 25.666 mii lei, terenuri 25.654 mii lei, echipamente 0 mii lei, auto 13 mii lei și mobilier 5 mii lei (2015: 65.052 mii lei cu următoarea structură: clădiri 36.359 mii lei, terenuri 26.726 mii lei, echipamente 851 mii lei, auto 1.107 mii lei și mobilier 9 mii lei).

În categoria stocuri și asimilate din cadrul Grupului sunt cuprinse bunurile cumpărate și deținute în vederea revânzării în sumă de 57.909 mii lei cu următoarea structură: clădiri 27.073 mii lei, terenuri 26.407 mii lei, echipamente 2.652 mii lei, auto 1.773 mii lei și mobilier 5 mii lei (2015: 76.177 mii lei cu următoarea structură: clădiri 37.829 mii lei, terenuri 27.622 mii lei, echipamente 7.503 mii lei, auto 3.209 mii lei și mobilier 14 mii lei).

30. Depozite de la bănci

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Depozite la vedere	152.118	342.765	152.118	342.765
Depozite la termen	95.150	45.660	95.150	45.660
Total	247.268	388.425	247.268	388.425

31. Depozite de la clienți

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Conturi curente	14.996.775	11.666.350	15.071.687	11.714.624
Depozite la vedere	504.227	561.097	504.227	561.097
Depozite la termen	25.688.116	25.521.282	25.786.124	25.566.720
Depozite colaterale	492.357	553.012	489.735	552.851
Total	41.681.475	38.301.741	41.851.773	38.395.292

Depozitele atrase de la clienți pot fi analizate, de asemenea, după cum urmează:

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Persoane fizice	26.358.368	23.286.325	26.355.402	23.286.251
Persoane juridice	15.323.107	15.015.416	15.496.371	15.109.041
Total	41.681.475	38.301.741	41.851.773	38.395.292

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

31. Depozite de la clienți (continuare)

În tabelul de mai jos sunt prezentate concentrările pe sectoare economice ale depozitelor atrase de la clienți:

Sector	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Clienți persoane fizice	63,24%	60,80%	62,97%	60,65%
Activități financiare și de asigurare	7,60%	7,19%	7,87%	7,40%
Servicii	5,11%	5,37%	5,20%	5,37%
Comerț	4,29%	5,37%	4,27%	5,36%
Producție	3,45%	4,11%	3,43%	4,10%
Industria energetică	2,91%	2,33%	2,90%	2,33%
Construcții	2,91%	3,56%	2,89%	3,55%
Transport	2,49%	3,31%	2,48%	3,30%
Telecomunicații	1,76%	2,24%	1,75%	2,24%
Agricultură	1,64%	1,30%	1,63%	1,30%
Industria minieră	1,32%	1,63%	1,31%	1,63%
Educație	0,94%	0,81%	0,94%	0,81%
Imobiliare	0,84%	0,75%	0,84%	0,75%
Sănătate	0,71%	0,60%	0,71%	0,60%
Altele	0,49%	0,26%	0,48%	0,25%
Instituții guvernamentale	0,31%	0,34%	0,31%	0,34%
Persoane fizice autorizate	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Sector	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Clienți persoane fizice	26.358.368	23.286.325	26.355.402	23.286.251
Activități financiare și de asigurare	3.165.752	2.754.913	3.293.675	2.840.713
Servicii	2.129.238	2.055.235	2.174.670	2.063.194
Comerț	1.787.005	2.057.485	1.786.959	2.057.485
Producție	1.436.117	1.576.024	1.436.117	1.576.024
Industria energetică	1.212.400	893.636	1.212.400	893.636
Construcții	1.211.067	1.362.578	1.211.067	1.362.578
Transport	1.036.991	1.268.830	1.036.969	1.268.830
Telecomunicații	732.920	858.563	732.920	858.563
Agricultură	684.220	498.259	684.220	498.259
Industria minieră	548.312	626.160	548.312	626.160
Educație	391.410	309.824	391.410	309.824
Imobiliare	351.264	287.799	351.264	287.799
Sănătate	295.161	229.338	295.154	229.338
Altele	202.272	97.713	202.256	97.579
Instituții guvernamentale	128.938	130.391	128.938	130.391
Persoane fizice autorizate	10.040	8.668	10.040	8.668
Total mii lei	41.681.475	38.301.741	41.851.773	38.395.292

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

32. Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Împrumuturi de la bănci comerciale	39.535	88.823	-	-
<i>Bănci românești</i>	39.535	61.996	-	-
<i>Bănci străine</i>	-	26.827	-	-
Împrumuturi de la bănci de dezvoltare	672.837	629.035	653.922	573.298
Datorii din tranzacții repo	1.483.035	276.319	1.483.035	276.319
Alte fonduri de la instituții financiare	109.504	135.525	109.504	135.525
Total	2.304.911	1.129.702	2.246.461	985.142

Ratele dobânzilor pentru împrumuturile de la bănci și instituții financiare s-au situat în intervalele de dobândă prezentate, după cum urmează:

		2016		2015	
		Minim	Maxim	Minim	Maxim
EUR	Euribor 3m+1,90%	0,818%	0,50%	Euribor 3m+5,50%	
LEI	0,00%	0,60%	0,00%	Robor 3m+ 1,45%	
USD	Libor 6m+0,51%	0,40%	Libor 6m+0,51%	Libor 6m+4,50%	

La 31 decembrie 2016 și 2015 Grupul și Banca respectă indicatorii financiari impuși prin contractele de împrumut cu finanțatorii.

33. Datorii subordonate

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Împrumuturi de la bănci de dezvoltare și instituții financiare	377.852	370.176	377.852	370.176
Obligațiuni convertibile	46.259	46.248	46.259	46.176
Total	424.111	416.424	424.111	416.352

Datoriile subordonate includ împrumuturi subordonate de la bănci de dezvoltare și instituții financiare, precum și obligațiuni convertibile.

În cadrul împrumuturilor subordonate sunt incluse următoarele:

- împrumut în sumă de 15 milioane EUR, echivalent a 68.117 mii lei (2015: 67.868 mii lei) contractat în 2013, la Euribor 6m +6,2%, scadent în 2018;
- împrumut în sumă de 25 milioane EUR, echivalent a 113.528 mii lei (2015: 113.113 mii lei) contractat în 2013, la Euribor 6m+6,2%, scadent în 2023;
- împrumut în sumă de 5 milioane EUR, echivalent a 22.706 mii lei (2015: 22.622 mii lei) contractat în 2012 la Euribor 6m+6,50%, scadent în 2018;
- împrumut în sumă de 40 milioane USD, echivalent a 172.132 mii lei (2015: 165.908 mii lei) contractat în anul 2014 la Libor 6m+5,80%, scadent în 2023.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

33. Datorii subordonate (continuare)

Banca Transilvania S.A. a emis în 2013 obligațiuni convertibile în acțiuni în valoare de 30 milioane EUR, echivalent a 134.541 mii lei la EURIBOR6M+6,25%, scadent în 2020. Obligațiunile neajunse la scadență vor putea fi convertite în acțiuni, la alegerea deținătorului de obligațiuni. În anul 2014 Banca a convertit obligațiuni în valoare totală de 20.072.238 EUR, echivalent a 88.318.847 lei, sumă care a fost utilizată astfel: 49.444.546 lei pentru majorarea capitalului social și 38.873.301 lei pentru constituirea primelor de capital. În anul 2015, Banca nu a convertit obligațiuni.

În anul 2016 Banca a convertit obligațiuni în valoare totală de 23.004 EUR, echivalent a 101.962 lei, sumă care a fost utilizată astfel: 44.113 lei pentru majorarea capitalului social și 57.849 lei pentru constituirea primelor de capital.

La 31.12.2016 valoarea obligațiunilor convertibile era de 9.904.758 EUR, echivalent a 44.979 mii lei (la 31.12.2015 9.927.762 EUR, echivalent a 44.918 mii lei).

Dobânda acumulată la datoriile subordonate este în valoare de 1.280 mii lei (2015: 1.257 mii lei).

34. Provizioane pentru litigii, alte riscuri și angajamente de creditare

Provizioanele pentru alte riscuri și angajamente de creditare sunt prezentate astfel:

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Provizioane angajamente de creditare	45.230	52.127	45.242	52.135
Provizioane pentru beneficii ale angajaților sub forma absențelor compensate	6.497	5.934	5.000	5.000
Provizioane pentru alte beneficii ale angajaților	25.989	1.538	24.491	-
Provizioane pentru litigii, riscuri și cheltuieli (*)	436.866	648.600	432.222	648.461
Total	514.582	708.199	506.955	705.596

(*) Provizioanele pentru riscuri și cheltuieli cuprind în principal provizioane pentru litigii și pentru alte riscuri preluate în urma fuziunii cu Volksbank Romania S.A.

35. Alte datorii financiare

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Sume în curs de decontare	366.267	204.610	362.833	201.997
Creditori diverși	55.205	36.421	31.262	25.836
Datorii legate de leasing (i)	1.651	1.311	-	-
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	10.947	5.627	10.947	5.626
Alte datorii financiare	35.905	29.063	36.116	35.432
Total	469.975	277.032	441.158	268.891

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

35. Alte datorii financiare (continuare)

(i) Sumele viitoare minime de plată corespunzătoare contractelor de leasing financiar și valoarea prezentă a plăților minime de leasing sunt următoarele:

În mii lei	2016	2015
Plățile minime de leasing		
2016	-	523
2017	393	124
2018	698	729
2019	298	-
2020	298	-
2021	83	-
Total plăți minime de leasing	1.770	1.376
Minus dobânda viitoare	-119	-65
Valoarea prezentă a plăților minime de leasing	1.651	1.311

36. Alte datorii nefinanciare

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Sume în curs de decontare	41.288	14.967	412	104
Alte impozite de plătit	22.911	44.868	20,687	42,747
Alte datorii nefinanciare	47.670	23.273	46,688	22,355
Total	111.869	83.108	67,787	65,206

37. Capitalul social

Capitalul social nominal al Băncii înregistrat la Registrul Comerțului la 31 decembrie 2016 era format din 3.646.047.792 acțiuni ordinare cu valoarea nominală de 1 leu fiecare (la 31 decembrie 2015: 3.026.003.679 acțiuni la valoarea nominală de 1 leu fiecare). Structura acționariatului este prezentată în Nota 1.

Majorarea capitalului s-a făcut prin încorporarea rezervelor constituite din profitul statutar în valoare de 620.000.000 lei și din conversia obligațiunilor în acțiuni în valoare de 44.113 lei care a fost înregistrată la Registrul Comerțului în anul 2016. Conversia obligațiunilor în acțiuni s-a realizat astfel: în luna februarie 2016 au fost convertite un număr de 29.163 obligațiuni în valoare de 77.386 lei, la un preț de conversie de 2,2785 rezultând un număr de 33.962 acțiuni. Diferența de 43.424 lei s-a înregistrat pe prime de emisiune.

În luna noiembrie 2016 au fost convertite un număr de 9.177 obligațiuni în valoare de 24.576 lei, la un preț de conversie de 2,4208 rezultând un număr de 10.151 acțiuni, valoarea primelor de emisiune fiind de 14.425 lei.

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Capital social vărsat înscris la Registrul Comerțului	3.646.048	3.026.004	3.646.048	3.026.004
Ajustarea la inflație a capitalului social	89.899	89.899	89.899	89.899
Ajustarea capitalului social cu rezervele din reevaluarea imobilizărilor corporale al căror surplus nu s-a realizat	-3.398	-3.398	-3.398	-3.398
Total	3.732.549	3.112.505	3.732.549	3.112.505

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

38. Acțiuni proprii

La 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015 acțiunile proprii răscumpărate erau formate din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
La 1 ianuarie	-11.806	-21.253	-	-10.468
Achiziții de acțiuni proprii	-16.546	-65.857	-16.546	-65.857
Reevaluare acțiuni	-	-3.601	-	-3.601
Plăți pe bază de acțiuni	-	79.926	-	79.926
Vânzare acțiuni subsidiare	-	84	-	-
Acțiuni primite cu titlu gratuit	-1.641	-1.105	-	-
Total Acțiuni Proprii	-29.993	-11.806	-16.546	-

39. Rezultat reportat

La 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015 rezultatul reportat era format din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
La 1 ianuarie	2.523.109	597.213	2.389.102	490.160
Profitul anului 2016	1.272.422	2.446.129	1.228.440	2.417.668
Repartizarea profitului la rezerve legale	-51.473	-114.347	-49.956	-113.256
Majorarea capitalului social din profitul anului precedent	-620.000	-406.823	-620.000	-406.823
Utilizarea profitului pentru plata dividendelor	-1.200.000	-	-1.200.000	-
Realizarea surplusului din reevaluare	1.741	1.439	1.687	1.384
Constituirea fondului pentru plata acțiunilor către salariați	30.000	-	30.000	-
Conversia rezultatului reportat	231	-753	-29	-336
Alte mișcări (Intrare în consolidare, corecții rezultat reportat, modificare procent fonduri)	-1.957	251	-	305
Total Rezultat Reportat	1.954.073	2.523.109	1.779.244	2.389.102

40. Rezerva din reevaluare

La 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015 rezervele din reevaluare erau formate din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
La 1 ianuarie	26.470	27.000	27.377	27.852
Creșteri din reevaluare imobilizări	1.783	1.082	1.783	1.082
Impozit amânat reevaluare	-285	-173	-285	-173
Rezultatul reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	-1.741	-1.439	-1.687	-1.384
Total Rezerva din Reevaluare	26.227	26.470	27.188	27.377

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

41. Rezerve privind activele disponibile pentru vânzare

La 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015 rezervele privind activele disponibile pentru vânzare erau formate din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
La 1 ianuarie	175.511	189.896	187.928	201.142
Câștiguri/Pierderi din valoarea justă recunoscute în capitaluri proprii (nete de impozit), aferente instrumentelor financiare disponibile spre vânzare	-219.403	-17.125	-210.878	-15.731
Impozit	35.101	2.740	33.740	2.517
Total Rezerve privind activele disponibile pentru vânzare	-8.791	175.511	10.790	187.928

42. Alte rezerve

La 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015 Alte rezerve erau formate din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Riscuri bancare generale (i)	77.893	77.893	77.893	77.893
Rezerva legală (ii)	354.168	302.695	344.596	294.640
Total	432.061	380.588	422.489	372.533

<i>Rezerve statutare (ii)</i> <i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
La 1 ianuarie	302.696	188.348	294.640	181.384
Distribuția profitului	51.472	114.347	49.956	113.256
Total	354.168	302.695	344.596	294.640

(i) Rezerva pentru riscurile bancare generale este formată din sume constituite ca rezerve din profitul anului pentru pierderile viitoare și alte riscuri și contingente imprevizibile, în conformitate cu legea bancară locală. Rezerva pentru riscuri bancare generale a fost reținută din profitul brut statutar și a fost calculată aplicând 1% la soldul activelor purtătoare de riscuri bancare specifice. Rezerva reprezentând fondul pentru riscuri bancare generale s-a constituit, începând cu exercițiul financiar al anului 2004 până la sfârșitul exercițiului financiar al anului 2006.

(ii) Rezervele legale reprezintă transferuri acumulate din rezultatul reportat, în conformitate cu reglementările bancare locale care specifică faptul că 5% din profitul net al Băncii și al filialelor trebuie să fie transferat într-un cont de rezervă nedistribuibilă până în momentul în care rezerva atinge nivelul de 20% din capitalul social al Băncii și respectiv al filialelor.

Rezervele legale nu sunt distribuibile acționarilor.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

43. Tranzacții cu părți afiliate

Entitățile se consideră a fi în relații speciale dacă una dintre acestea are capacitatea de a o controla pe cealaltă sau de a exercita o influență semnificativă asupra celeilalte entități la luarea deciziilor financiare sau operaționale.

Grupul și Banca se angajează în operațiuni cu societățile sale afiliate, acționarii și personalul cheie din conducere. Toate aceste operațiuni au fost derulate în condiții similare, inclusiv cele privind ratele dobânzii și condițiile privind garanțiile, cu termenii pentru operațiuni similare cu terți. La consolidare tranzacțiile / soldurile cu subsidiarele au fost eliminate.

Tranzacțiile cu alte părți afiliate cuprind tranzacții cu cei mai importanți acționari, membrii familiilor personalului cheie din conducere și companiile unde aceștia sunt acționari și care desfășoară o relație cu Banca.

Tranzacțiile / soldurile cu părțile afiliate sunt prezentate mai jos:

<i>GRUP – mii lei</i>	2016			2015		
	Personal cheie din conducere	Alte părți afiliate	Total	Personal cheie din conducere	Alte părți afiliate	Total
Active						
Credite acordate	17.958	16.471	34.429	18.260	18.227	36.487
Datorii						
Depozite atrase	26.243	152.097	178.340	14.486	134.402	148.888
Împrumuturi de la instituțiile de credit	-	159.225	159.225	-	286.893	286.893
Împrumuturi subordonate	-	172.989	172.989	-	166.353	166.353
Titluri de datorie	-	20.474	20.474	-	20.422	20.422
Angajamente						
Angajamente de creditare și garanții financiare date	2.473	10.646	13.119	1.947	12.531	14.478
Valoarea noționalului operațiunilor de schimb	20.011	25.909	45.920	12.142	87.481	99.623
Contul de profit și pierdere						
Venituri din dobânzi	547	939	1.486	843	741	1.584
Cheltuieli cu dobânzi	121	19.876	19.997	162	21.785	21.947
Venituri din taxe și comisioane	9	265	274	10	473	483
Cheltuieli cu taxe și comisioane	-	-	-	-	-	-

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

43. Tranzacții cu părți afiliate (continuare)

Banca – mii lei	2016				2015			
	Filiale	Personal cheie din conducere	Alte părți afiliate	Total	Filiale	Personal cheie din conducere	Alte părți afiliate	Total
Active								
Credite acordate	649.758	15.742	16.356	681.856	372.834	16.045	17.834	406.713
Investiții în participații	311.980	-	-	311.980	219.459	-	-	219.459
Alte active	2.543	-	-	2.543	337	-	-	337
Datorii								
Depozite atrase	173.400	21.067	147.529	341.996	88.494	12.082	131.694	232.270
Împrumuturi de la instituțiile de credit	-	-	140.316	140.316	-	-	231.156	231.156
Împrumuturi subordonate	-	-	172.989	172.989	-	-	166.353	166.353
Titluri de datorie	-	-	20.474	20.474	-	-	20.350	20.350
Alte datorii	1.380	-	-	1.380	6.999	-	-	6.999
Angajamente								
Angajamente de creditare și garanții financiare date	182.612	2.159	10.578	195.349	105.201	1.681	12.447	119.329
Angajamente de creditare și garanții financiare primite	28.231	-	-	28.231	18.328	-	-	18.328
Valoarea noționalului operațiunilor de schimb	124.382	17.460	25.301	167.143	220.466	10.369	86.628	317.463
Contul de profit și pierdere								
Venituri din dobânzi	12.387	489	919	13.795	8.070	776	718	9.564
Cheltuieli cu dobânzi	278	100	18.725	19.103	514	128	20.226	20.868
Venituri din taxe și comisioane	3.316	6	257	3.579	2.586	8	332	2.926
Cheltuieli cu taxe și comisioane	10.180	-	-	10.180	11.959	-	-	11.959
Cheltuieli sau pierderi din derecunoașterea activelor și datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	622	-	-	622	36	-	-	36
Venit din dividende	5.466	-	-	5.466	7.950	-	-	7.950
Alte venituri	5.441	-	-	5.441	1.983	-	-	1.983
Alte cheltuieli	8.180	-	-	8.180	5.966	-	-	5.966

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

43. Tranzacții cu părți afiliate (continuare)

Tranzacții cu personalul cheie din conducere

În timpul anului 2016, cheltuielile cu salariile membrilor Consiliului de Administrație și Conducerii Executive a Grupului au însumat 14.321 mii lei (la 2015: 11.405 mii lei), iar ale Băncii au însumat 9,246 mii lei (31 decembrie 2015: 7.957 mii lei).

Compensarea personalului cu funcție cheie:

	Grup			Banca				
	2016	2015	2016	2016		2015		
<i>Mii RON</i>	Total	Total	Total	din care contributii CAS	din care contributii angajator la Pilonul III	TOTAL	din care contributii CAS	din care contributii angajator la Pilonul III
Beneficii pe termen scurt ale angajaților	26.693	26.450	22.481	875	37	23.083	938	-
Beneficii postangajare	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte beneficii pe termen lung	-	-	-	-	-	-	-	-
Beneficii pentru terminarea contractului de munca	-	-	-	-	-	-	-	-
Plata pe baza de acțiuni	-	23.299	-	-	-	20.783	-	-
Total compensații	26.693	49.749	22.481	875	37	43.866	938	-

44. Angajamente și contingente

În orice moment, Grupul și Banca au în sold angajamente de a extinde creditele. Aceste angajamente sunt sub formă de limite aprobate pentru cardurile de credit și facilități de descoperire de cont. Angajamentele de credit în sold sunt făcute pentru o perioadă care nu depășește perioada normală de subscriere și decontare de o lună până la un an.

Grupul și Banca furnizează și emit garanții financiare și acreditive pentru a garanta performanța clienților în relații cu alte părți. Aceste acorduri au limite fixate și se întind, în general, pe o perioadă mai mică de un an. Maturitățile nu sunt concentrate pe o perioadă anume.

Sumele contractuale ale angajamentelor și contingentelor sunt prezentate în următorul tabel, pe categorii. Sumele reflectate în tabelul de angajamente sunt prezentate pornind de la presupunerea că au fost în totalitate acordate.

Sumele reflectate în tabelul cu garanții și acreditive reprezintă pierderea contabilă maximă care s-ar fi recunoscut la data raportării în cazul în care toate contrapartidele nu și-ar fi respectat termenele contractuale.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

44. Angajamente și contingente (continuare)

În mii lei	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
Garanții emise	1.750.899	1.756.296	1.758.712	1.761.395
Angajamente de credit	5.235.076	4.453.841	5.376.770	4.526.418
Total	6.985.975	6.210.137	7.135.482	6.287.813

Pentru angajamentele în favoarea clienței, la nivel de Grup au fost constituite provizioane în sumă de 45.230 mii lei (2015: 52.127 mii lei) iar la Bancă în sumă de 45.242 mii lei (2015: 52.135 mii lei).

Contractele forward reprezintă înțelegeri contractuale de a cumpăra sau de a vinde un anumit instrument financiar, la un anumit preț și la o anumită dată viitoare.

La data de 31 decembrie 2016 tranzacțiile în deize la termen neajunse la scadență au fost:

Operațiuni

forward

Operațiuni cu clienții persoane juridice:

Cumpărări	10.893.184	RON	echivalent	2.405.294	EUR
Cumpărări	2.172.308	RON	echivalent	500.000	USD
Cumpărări	150.000	USD	echivalent	603.803	RON

Operațiuni cu băncile:

Cumpărări	25.400.000	USD	echivalent	109.842.850	RON
Cumpărări	492.414.412	RON	echivalent	109.000.000	EUR
Cumpărări	7.174.459	RON	echivalent	1.350.000	GBP
Cumpărări	43.844.936	RON	echivalent	10.100.000	USD
Cumpărări	2.400.000	EUR	echivalent	10.854.036	RON
Cumpărări	49.500.000	EUR	echivalent	53.266.330	CHF
Cumpărări	20.000.000	EUR	echivalent	90.570.888	RON
Cumpărări	110.300.000	RON	echivalent	24.971.700	EUR
Cumpărări	24.971.700	EUR	echivalent	110.300.000	RON

În contractele de leasing operațional, Grupul și Banca au închiriat atât clădiri, cât și bunuri mobile către terți.

Sumele minime de încasat pentru Grup și Bancă, ca și locator, aferente contractelor de leasing operațional fără clauze de reziliere sunt următoarele:

	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
< 1 an	37.913	19.655	1.767	834
1 - 5 ani	76.918	35.181	4.411	3.415
> 5 ani	-	-	261	1.170
Total	114.831	54.836	6.439	5.419

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**44. Angajamente și contingente (continuare)**

Sumele minime de plată pentru Grup și Bancă pentru contractele de leasing operațional fără clauze de reziliere, ca și locatar sunt următoarele:

	Grup		Banca	
	2016	2015	2016	2015
< 1 an	78.223	84.848	83.774	89.815
1 - 5 ani	183.673	226.618	189.285	236.451
> 5 ani	32.777	55.850	30.990	54.275
Total	294.673	367.316	304.049	380.541

45. Rezultatul pe acțiune

Modul de calcul al câștigului pe acțiune de bază se bazează pe profitul net consolidat atribuibil acționarilor ordinari ai societății mamă de 1.272.422 mii lei (la 31 decembrie 2015: 2.446.129 mii lei) și numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare în circulație în timpul anului.

Câștigul pe acțiune diluat se bazează pe profitul net consolidat ajustat de 1.275.217 mii lei (la 31 decembrie 2015: 2.448.530 mii lei) atribuibil acționarilor ordinari ai societății mamă și numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare în circulație în timpul anului plus numărul ponderat al acțiunilor ordinare care ar fi fost emise cu ocazia conversiei tuturor acțiunilor potențiale diluante, în acțiuni ordinare. Banca a calculat media ponderată a acțiunilor în circulație diluate prin convesia obligațiunilor în sumă de 44.978.496.56 lei la prețul de conversie de 2,4208 rezultând un număr de 18.580.013 acțiuni.

	Grup	
	2016	2015
Acțiuni ordinare emise la 1 ianuarie	3.026.003.679	2.608.623.861
Efectul acțiunilor emise la 1 decembrie	619.134.218	1.037.379.818
Numărul mediu ponderat al acțiunilor la data de 31 decembrie	3.645.137.897	3.646.003.679
Numărul acțiunilor în circulație diluate la 31 decembrie	3.663.717.910	3.665.717.596

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

46. Retratarea cifrelor comparative ale anului 2015

În conformitate cu IAS 1 „Prezentarea Situațiilor financiare”, în cazul în care o entitate a făcut o retratare există o cerință de a prezenta reclasificarea valorilor comparative ale anului precedent.

Conducerea Băncii a luat în considerare natura retratărilor menționate mai sus, și, în special, faptul că aceasta este limitată la reclasificare între linii ale situației poziției financiare fără nici un impact asupra activelor totale, total datorii și capitaluri proprii, precum între linii ale situației fluxurilor de trezorerie și situației fondurilor proprii.

Atunci când este cazul, cifrele comparative au fost reclasificate pentru a fi în conformitate cu schimbările din prezentarea perioadei actuale. Aceste schimbări au fost realizate pentru ca Grupul și Banca să-și prezinte situația consolidată și individuală a poziției financiare într-o manieră cât mai justă.

Pentru a facilita înțelegerea acestor situații financiare, mai jos sunt prezentate cifrele raportate, reclasificările și valorile ajustate în situația consolidată și individuală a poziției financiare, în situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie și în fondurile proprii consolidate și individuale.

i) Retratarea cifrelor comparative ale Situației consolidate și individuale a poziției financiare este prezentată mai jos:

mii lei- 31 decembrie 2015

Descriere	Grup			Banca		
	Situația poziției financiare raportată	Reclasificare	Situația poziției financiare ajustată	Situația poziției financiare raportată	Reclasificare	Situația poziției financiare ajustată
Active:						
(a) Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.109.102	-111.172	4.997.930	5.104.871	-106.975	4.997.896
(b) Plasamente la bănci	3.797.692	111.172	3.908.864	3.782.508	106.975	3.889.483
(c) Creanțe privind impozitul curent	-	132.651	132.651	-	133.769	133.769
(d) Alte active	388.735	-388.735	-	352.815	-352.815	-
(e) Alte active financiare	-	137.382	137.382	-	128.642	128.642
(f) Alte active nefinanciare	-	118.702	118.702	-	90.404	90.404
TOTAL ACTIVE	47.579.092	-	47.579.092	47.342.665	-	47.342.665
Datorii:						
(g) Alte datorii	360.140	-360.140	-	334.097	-334.097	-
(h) Alte datorii financiare	-	277.032	277.032	-	268.891	268.891
(i) Alte datorii nefinanciare	-	83.108	83.108	-	65.206	65.206
TOTAL DATORII	41.338.279	-	41.338.279	41.224.904	-	41.224.904

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

46. Retratarea cifrelor comparative ale anului 2015 (continuare)

În anul 2016 Grupul și Banca au făcut următoarele reclasificări cu impact în cifrele comparative ale poziției financiare ale anului 2015:

1. În categoria **Active**:

- S-au reclasificat conturile de corespondent la instituții de credit de la poziția Numerar și disponibilități(a), la poziția Plasamente la bănci(b) ;
- S-au prezentat detaliat în linii separate din poziția” Alte active”(d) următoarele: - “Creanțe privind impozitul curent” (c), “Alte active financiare” (e) și “Alte active nefinanciare” (f)

2. În categoria **Datorii**:

- S-au prezentat detaliat în linii separate din poziția” Alte datorii”(g), următoarele: - “Alte datorii financiare” (h) și “Alte datorii nefinanciare” (i)

ii) Retratarea cifrelor comparative ale Situației consolidate și individuale a fluxurilor de trezorerie este prezentată mai jos:

mii lei - 31 decembrie 2015

Descriere	Grup			Banca		
	Situatia fluxurilor de trezorerie raportata	Reclasificari / Ajustari	Situatia fluxurilor de trezorerie ajustate	Situatia fluxurilor de trezorerie raportata	Reclasificari / Ajustari	Situatia fluxurilor de trezorerie ajustate
Profitul exercițiului financiar	2.448.017	-	2.448.017	2.417.668	-	2.417.668
Venituri din creșterea de valoare recuperabilă credite achiziționate	-531.147	531.147	-	-531.147	531.147	-
Venituri din dobânzi	-	-2.416.977	-2.416.977	-	-2.369.872	-2.369.872
Cheltuieli cu dobânzile	-	464.802	464.802	-	460.088	460.088
Impozit pe profit plătit/incasat	-	-203.552	-203.552	-	-196.400	-196.400
Alte ajustări	27.691	120.473	148.164	48.684	124.874	173.558
Profitul net ajustat cu elemente nemonetare	1.098.779	-1.504.107	-405.328	1.067.557	-1.450.163	-382.606
Modificari in activele si pasivele din exploatare						
Modificarea altor active	-147.945	147.945	-	-141.402	141.402	-
Modificarea altor active financiare	-	-54.541	-54.541	-	67.769	67.769
Modificarea altor active nefinanciare	-	-93.404	-93.404	-	-12.760	-12.760
Modificarea altor pasive	-74.472	74.472	-	-114.987	114.987	-
Modificarea altor datorii financiare	-	71.335	71.335	-	79.270	79.270
Modificarea altor datorii nefinanciare	-	-145.805	-145.805	-	-390.668	-390.668
Impozit pe profit plătit	-203.552	203.552	-	-196.400	196.400	-
Dobânzi incasate	-	1.823.071	1.823.071	-	1.774.258	1.774.258
Dobânzi plătite	-	-491.858	-491.858	-	-487.251	-487.251
Numerar net din / (folosit în) activități de exploatare	2.547.752	30.660	2.578.412	2.504.466	33.244	2.537.710
Flux de numerar din/(folosit în) activitatea de investiții						
Achiziții de imobilizări corporale	-137.510	32.185	-105.325	-58.059	31.293	-26.766
Achiziții de imobilizări necorporale	-	-32.185	-32.185	-	-31.293	-31.293
Incasări din vanzarea de active corporale	-	6.620	6.620	-	4.570	4.570
Achiziții titluri deținute până la scadență	-	-12.942	-12.942	-	-	-
Numerar net folosit în activitatea de investiții	-345.594	-6.322	-351.916	-269.631	4.570	-265.061

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

46. Retratarea cifrelor comparative ale anului 2015 (continuare)

ii) Retratarea cifrelor comparative ale Situației consolidate și individuale a fluxurilor de trezorerie este prezentată mai jos:

mii lei - 31 decembrie 2015

<u>Descriere</u>	Grup		Banca			
	Situația fluxurilor de trezorerie raportată	Reclasificări / Ajustări	Situația fluxurilor de trezorerie ajustate	Situația fluxurilor de trezorerie raportată	Reclasificari / Ajustari	Situația fluxurilor de trezorerie ajustate
Flux de numerar din / (folosit în) activitatea de finanțare						
Incasari / (plati) nete din imprumuturi de la banci si alte institutii financiare, datorii subordonate si obligatiuni emise, nete de plati	85.697	-85.697	-	46.225	-46.225	-
* Incasari brute din imprumuturi de la banci si institutii financiare	-	15.067.470	15.067.470	-	14.992.983	14.992.983
*Plati brute din imprumuturi de la banci si institutii financiare	-	-14.988.780	-14.988.780	-	-14.954.299	-14.954.299
*Plati brute din datorii subordonate	-	-30.273	-30.273	-	-30.273	-30.273
Achiziții titluri deținute până la scadență	-12.942	12.942	-	-	-	-
Numerar net folosit în activitatea de finanțare	6.898	-24.338	-17.440	-19.632	-37.814	-57.446

În anul 2016 Grupul și Banca a făcut următoarele reclasificări/ajustări cu impact în cifrele comparative ale fluxurilor de trezorerie ale anului 2015:

- Prezentarea dobânzilor incasate și plătite la fluxurile de numerar ale activității din exploatare precum și a veniturilor și cheltuielilor cu dobânzile
- Separarea fluxurilor de numerar pentru activele financiare și nefinanciare din alte active în conformitate cu modificările din situația poziției financiare;
- Separarea fluxurilor de numerar pentru datoriile financiare și nefinanciare din alte pasive în conformitate cu modificările din situația poziției financiare;
- Prezentarea separată a numerarului pentru achiziția imobilizărilor corporale și necorporale;
- Prezentarea separată a venitului din vânzarea imobilizărilor corporale în activități de investiții din alte ajustări ale activității de exploatare;
- Prezentarea incasărilor și plăților brute pentru imprumuturile de la banci și alte institutii financiare;
- Prezentarea incasărilor și plăților brute pentru datorii subordonate;
- Reclasificarea achiziției titlurilor deținute până la scadență din activități de finanțare în activități de investiții;

iii) Retratarea cifrelor comparative ale Fondurilor proprii ale Grupului și Băncii este prezentată mai jos:

mii lei - 31 decembrie 2015

<u>Descriere</u>	Grup		Banca			
	Situația fondurilor proprii raportate	Ajustări	Situația fondurilor proprii ajustate	Situația fondurilor proprii raportate	Ajustări	Situația fondurilor proprii ajustate
Capital de rang 1	5.808.329	-1.199.975	4.608.354	5.655.552	-1.199.975	4.455.577
Capital de rang 2	376.497	-	376.497	376.497	-	376.497
Total fonduri proprii	6.184.826	-1.199.975	4.984.851	6.032.049	-1.199.975	4.832.074

Ca urmare a aprobării Situațiilor financiare ale anului 2015 în Adunarea Generală a Acționarilor din 27 aprilie 2016, a fost aprobată distribuția de dividende cash către acționari a sumei de 1.200.000 mii lei. Această sumă a generat ajustarea fondurilor proprii ale anului 2015, atât la nivel individual cât și la nivel consolidat, în conformitate cu prevederile legale, ulterior publicării Situațiilor financiare consolidate și individuale aferente anului 2015.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

47. Evenimente ulterioare datei situației consolidate a poziției financiare

Nu au existat evenimente ulterioare datei situațiilor financiare individuale și consolidate a poziției financiare care să fie semnificative pentru Bancă și Grup și pentru exercițiul financiar al anului 2016.

Horia Ciorcilă
Președinte

George Călinescu
Director General Adjunct